

קובץ

מבית המלכות

כתי"ק כ"ק אדמו"ר בענינים שונים

ד

תשורה משמחת הנישואין של
מנחם מענדל וחי' מושקא שיחיו טייב

ד' מרחשון ה'תשע"ח

קובץ

מבית המלכות

כתי"ק כ"ק אדמו"ר בענינים שונים

- ד -

תשורה משמחת הנישואין של
מנחם מענדל וחי' מושקא שיחיו טייב

ד' מרחשון ה'תשע"ח

הערות והארות יתקבלו בברכה לכתובת
meirlub@gmail.com

מתוך שמחה והודאה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן הת' הרב מ' **מנחם מענדל גדעון שי'**, עב"ג הכלה מרת **חיה מושקא תחי'**, ביום שלישי ד' מרחשון ה'תשע"ח,

הננו בזה להביע תודה וברכה לידידנו ומכרינו אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו, ביום שמחת לבבנו, ולברך את צאצאינו שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

כהבעת תודה לבבית, והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, הננו מגישים בזה "תשורה" מיוחדת לזיכרון טוב, כמנהג אשר נהג כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע בעת חתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא זי"ע.

הקובץ הינו תדפיס מהספר שיו"ל בזמן הקרוב מכל כתבי יד קודש שפורסמו ע"י המזכיר הרב בנימין קליין ע"ה, בקובץ הנוכחי הבאנו כל המענות שנדפסו בשבעון הנ"ל בין השנים ה'תשס"ד-ו.

נלקטו ונערכו ע"י הרה"ת ר' מאיר שלמה לובעצקי סייעו הרה"ת ר' דוד והרה"ת ר' שמואל לובעצקי, נסדר והוכן לדפוס ע"י הרה"ת ר' מנחם מענדל אסולין .

הא-ל הטוב הוא יתברך, יזכנו אשר במהרה נשוב לראות באור פני מלך חיים, ולשמוע דברי אלוקים חיים מפי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, בקיום הייעוד ד"הקיצו ורננו שוכני עפר" וכ"ק אדמו"ר בראשנו, ובשמחה זו נלך לשמחה האמיתית בגאולה האמיתית והשלימה.

מוקיריהם ומכבדיהם

משפחת טייב - משפחת בן שושן

מדור

ארץ הקודש

§ הנהגת הצבא בקדושה

מענה הרבי אודות חשיבות שמירת קדושת המחנה בצה"ל (בתשובה לבקשת ברכה עבור חייל שבמהלך שירותו הצבאי נחלש מצבו הרוחני), הרבי סימן הדגשה כפולה על המילה "צבא ההגנה" במכתב הבקשה, וכתב :

שמהעיקרים

בזה כמש"נ [=כמו שנאמר]: והי' מחניך (היינו כאו"א [=כל אחד ואחד] מהצבא) קדוש

← שאז "ה"א [=ה' אלקיך] מתהלך בקרב מחניך

להצילך ולתת אויביך לפניך"

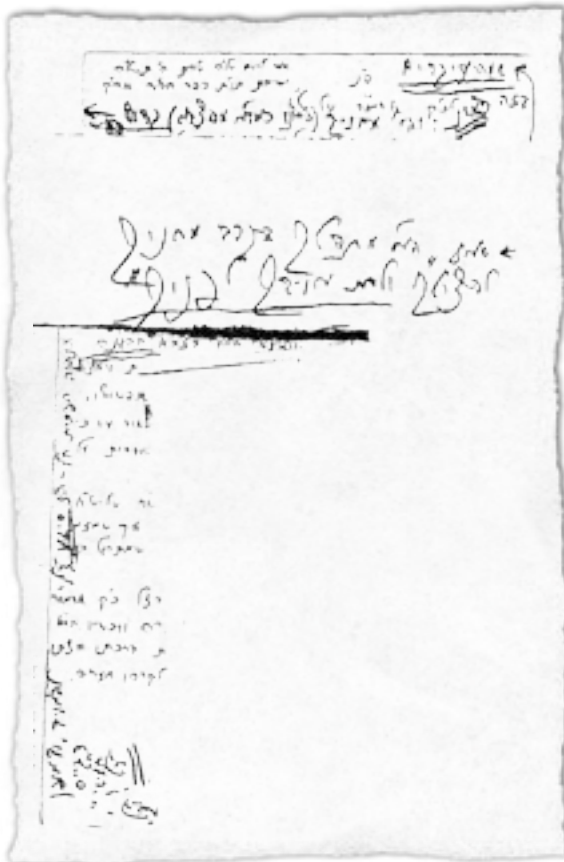
הנהגה הפכית ח"ו – ה"ז [=הרי זה] סיוע ר"ל להאויב, ובאופן

ד"גייס

חמישי"

ר"ל!

וד"ל [=ודי למבין].

§ פצע בעמינו

אחד שלח לרבי קטע מסוים, מאמר עיתונאי, שמתאר את המצב לאשורו. בתגובתו, הרבי הורה למסור הדברים, על כך שהביא לידי את הקטע וביטא את כאבו הגדול על פצע שבני ישראל פוצעים בעצמם, כדלהלן:

קראתי (ות"ח [=ותשואות חן] על

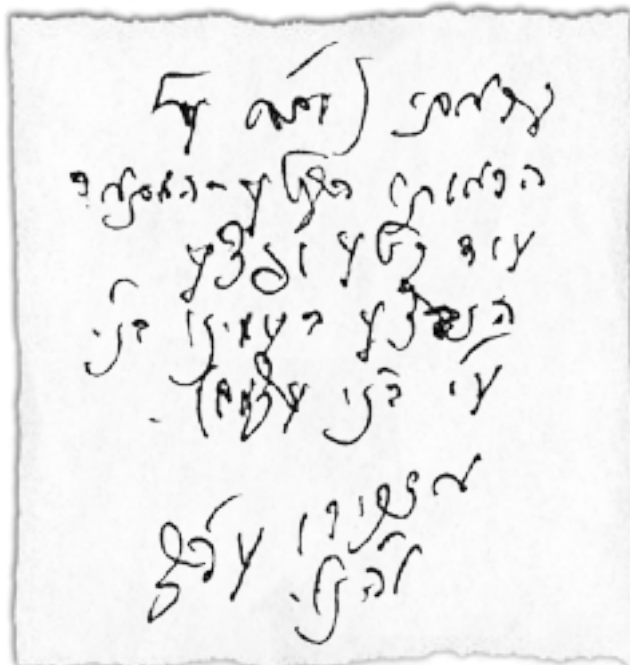
הראותו הקטע – המתאר

עוד קטע ופצע הנפצע בעמינו בני"י [=בני ישראל]

ע"י [=על ידי] בני"י [=בני ישראל] עצמם).

אזכירו עה"צ

להנ"ל [=על הציון להנזכר לעיל].

§ אין ימית סוף הנסיעה

מענה לעיתונאי שפרסם מאמר בנושא מסירת שטחים בארץ ישראל :

מהיר

.. העיקר) בבקשת סליחתו – בהמצו"ב (=בהמצורף בזה): (1) סימן השאלה מיותר, כמובן.

(2 צריך הי' להופיע ביום חתימת חוזה "מחנה דאויד" ובצירוף סימן הקריאה – ונשארתי אז לבדי (ולא נביא

אני כ"א [=כי אם] ע"פ [=על פי] שכל הפשוט כשראו הכיון דנסיעת "הרכבת", ור"ל [=ורחמנא ליצלן] אין

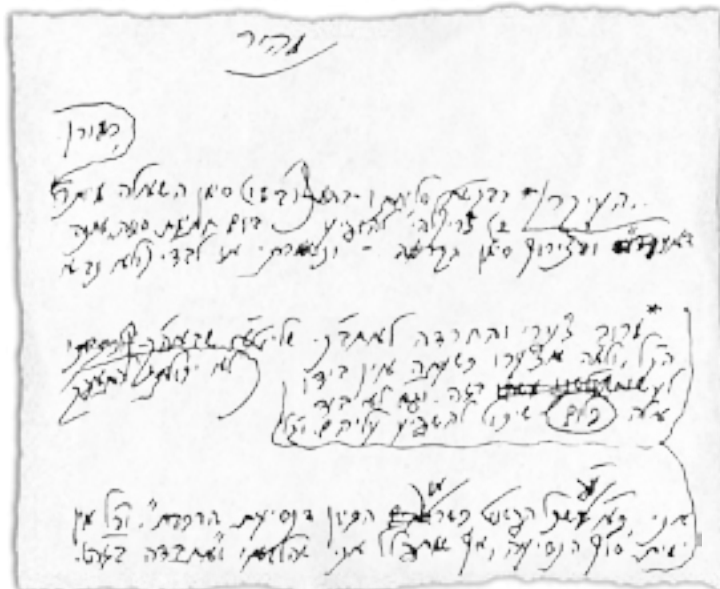
ימית סוף הנסיעה, אף שמתפלל אני שהלואי ואתבדה כזה).

מרוכב צערי והחרדה לאחבנ"י [=לאחינו בני ישראל] שליט"א שבאה"ק [=שבארץ הקודש] – לא יכולתי להתאפק לכתבי

הנ"ל, [=הנזכר לעיל] ולמה מצערנו כשעתה אין בידו

לעשות כלום בזה. וגם לא ביד

אלה שיכול להשפיע עליהם. וק"ל [=וקל להבין]

§ אינו אתר תיירות

במענה דלקמן מביע הרבי את עמדתו הידועה נגד "יחוסו" ו"קידושו" של יום ראשון בשבוע כתאריך קבוע לכל אירוע יהודי, וגם שולל את הנסיעה לארץ רק כנסיעה לאתר תיירות שנוסעים אליו כי הוא באופנה:

יש פרטים שלא עניתי – כי לא

שמיעא לי (כלומר לא סבירא לי כלל)

לא הבחירה ביום א' לכל דבר שבקדושה וכיו"ב [=וכיוצא בזה] -

וכן לא הקביעות דפלטריין של מלך – אהקת"ו [=ארץ הקודש תבנה ותכונן] -

כארץ של TOURISM [=תיירות] ואשר המאדע [=האפנה] לבקר בה

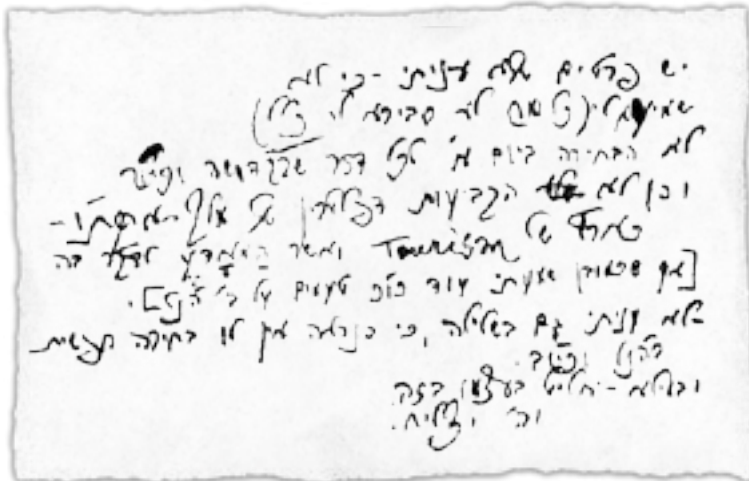
[אף שכמובן שמעתי עוד כו"כ טעמים על ב' הנ"ל].

- לא עניתי גם בשלילה, כי כנראה אין לא בחירה חופשית

בהנ"ל וכיו"ב [=בהנזכר לעיל וכיוצא בזה].

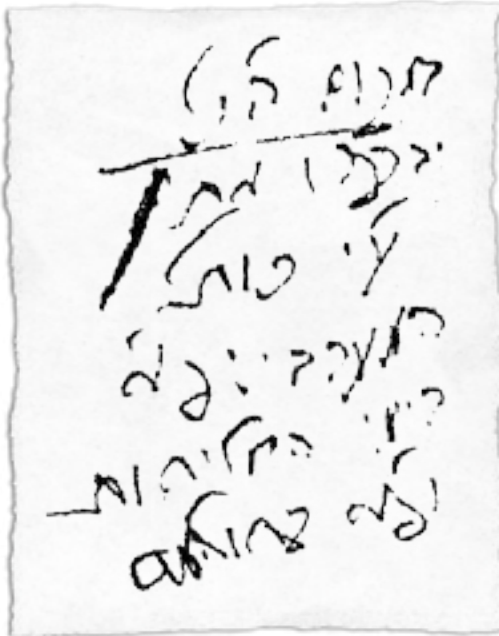
ובמילא – יחליט בעצמו בזה.

וה' יצליח.

§ ביקור בכותל

במענה לשאלה אודות נסיעה של קבוצת תלמידות מארץ ישראל לרבי לחודש תשרי :

במקום הנ"ל

ביקרו אתן

ע"י כותל

המערבי: פ"א [=פעם

אחת]

בימי הסליחות

ופ"א בחוהמ"ס

[=ופעם אחת בחול

המועד סוכות]

§ ג' תנאים לנסוע לאה"ק

מענה אודות נסיעה לחצרות הק' מארץ הקודש ת"ו:

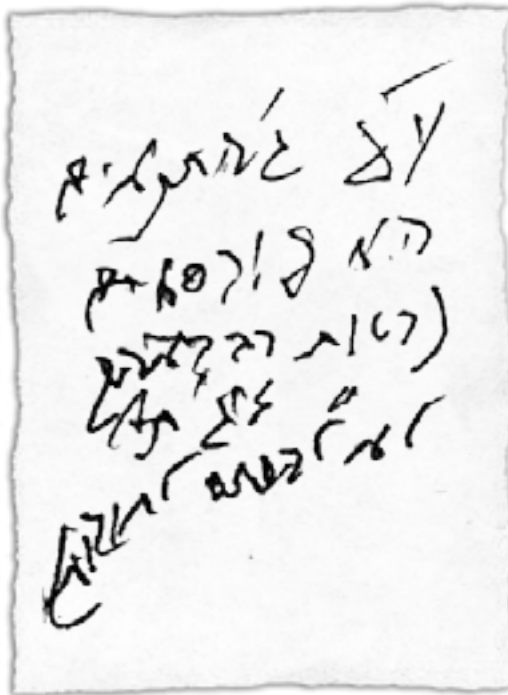
ע"פ ג' התנאים

המפורסמים

(רשות רב באה"ק [= בארץ הקודש])

" זוג' תחי'

לא להכנס לחובות)

§ ללמוד באה"ק

במענה לתלמיד ישיבה מארץ הקודש על שאלתו לגבי לימודים בחוץ לארץ :

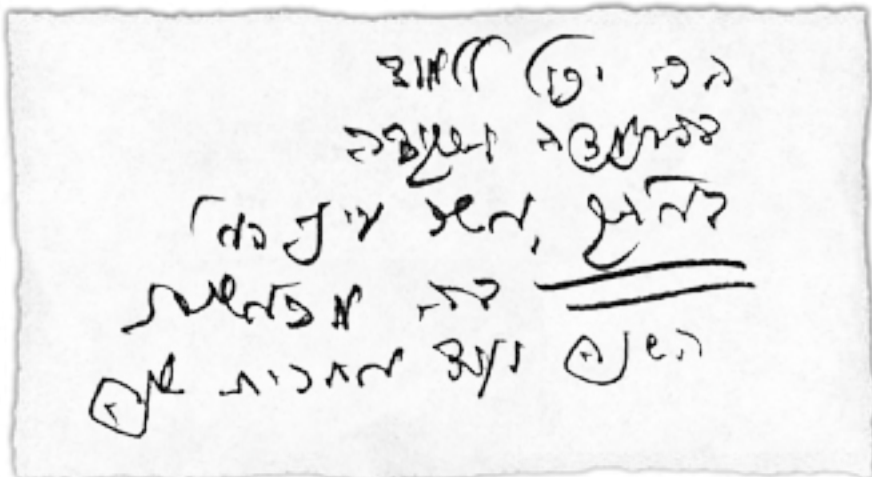
הרי יכול ללמוד

בהתמדה ושקידה

באה"ק, [= בארץ הקודש] אשר עיני ה"א [= ה' אלוקיך]

בה מראשית

השנה ועד אחרית שנה

הרי יכול ללמוד
בהתמדה ושקידה
בארץ הקודש, אשר עיני ה' אלוקיך
בה מראשית השנה
ועד אחרית שנה

§ הגרלה לנסיעה לרבי

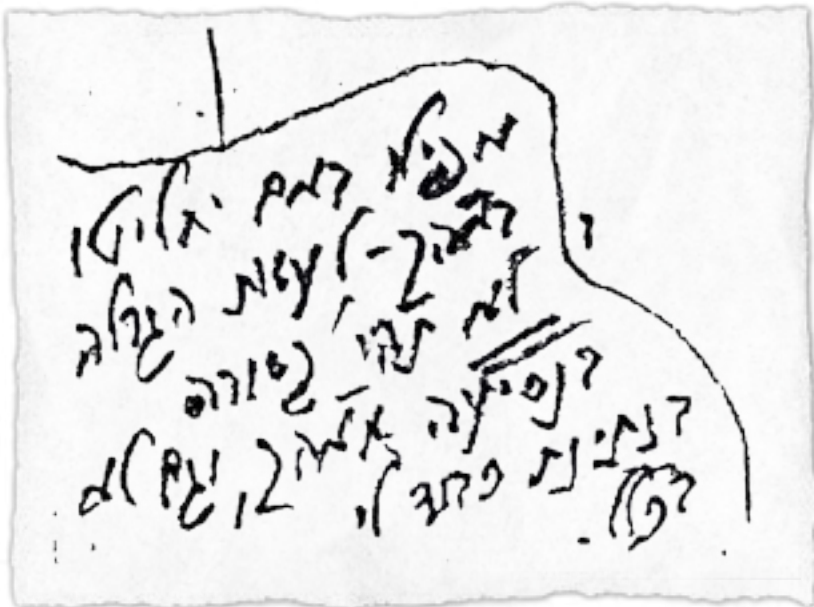
במענה על הצעה למבצע לתלמידים ללמוד משניות וכפרס להשתתף בהגרלה לנסיעה לחו"ל או אפילו לנסיעה לרבי, כתב הרבי :

אפילו באם יחליטו

באה"ק [= בארץ הקודש] - לעשות הגרלה

לא תהי' קשורה בנסיעה מאה"ק [= מארץ הקודש], וגם לא

בנתינת כבוד לי בכלל.

§ נסיעה לחו"ל לחתונה

מענה לשאלת אב האם להתאמץ להביא את בנו מארה"ק לחתונת בתו-אחותו בארה"ב,
כתב הרבי לא להתאמץ, והוסיף:

מהיר

הפי' לא להתאמץ כו' ופשיטא
לא להכנס לחובות וכו'.

ובכלל צ"ע אם מקום לצאת מאהקת"ו [=מארץ הקודש תבנה ותכונן]
בשביל להשתתף בחתונה כו'.

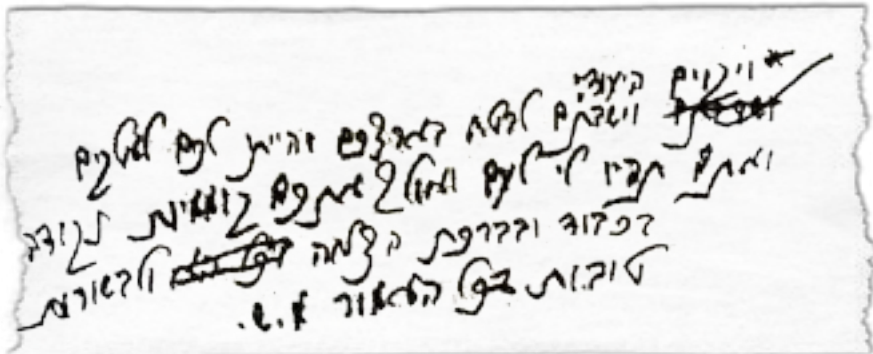
מהיר

הפי' לא להתאמץ כו' ופשיטא
לא להכנס לחובות וכו'.
ובכלל צ"ע אם מקום לצאת מאהקת"ו
בשביל להשתתף בחתונה כו'.

§ ברכה לאה"ק

קטע ממברק של הרבי ובו ברכות מיוחדות לארץ הקודש:

ויקויים היעוד :
וישבתם לבטח בארצכם והייתי לכם לאלקים
ואתם תהיו לי לעם ואולך אתכם קוממיות נקודה
בכבוד ובברכת הצלחה ולבשורות
טובות בכל האמור מ.ש.

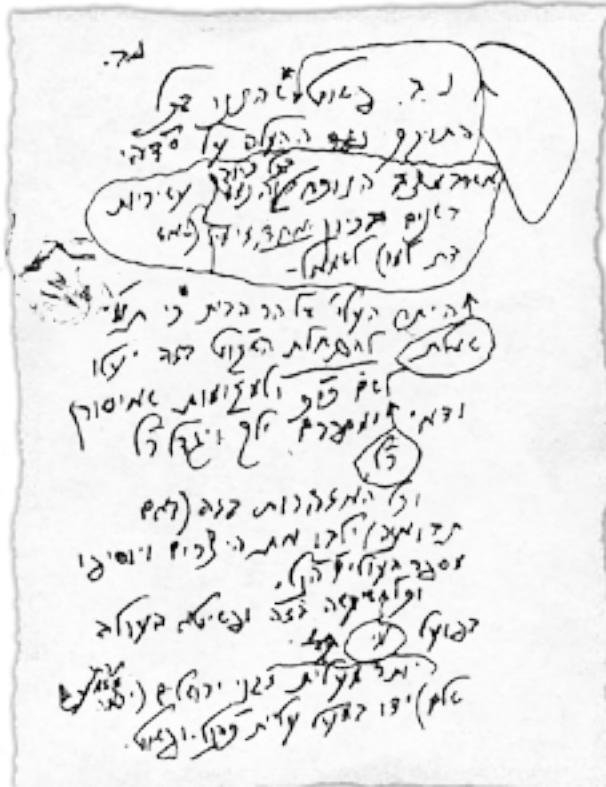
ויקויים היעוד :
וישבתם לבטח בארצכם והייתי לכם לאלקים
ואתם תהיו לי לעם ואולך אתכם קוממיות נקודה
בכבוד ובברכת הצלחה ולבשורות
טובות בכל האמור מ.ש.

§ עליה להר הבית

מענה מהרבי שתוכנו שלילת מוחלטת של סברא להעלות על סדר היום ולדון בשאלת היתר העליה על הר הבית:

נ.ב. פשוט אשר במצב הנוכחי בכל כיו"ב והנמשך עשיריות בשנים בכיון אחד, מימין (-) אש דת למו) לשמאל - שהנני בכל התוקף נגד ההעלה על סדה"י [=סדר היום] שאלת היתר העלי' על הר הבית כי תומ"י [=תיכף ומיד] להתחלת השקו"ט בזה יעלו לשם כו"כ ולמקומות שאיסורן ודאי ר"ל [=רחמנא ליצלן] ומספרם ילך ויגדל ר"ל וכל האזהרות בזה (באם תבואנה) ילכו את היצרים ויוסיפו מספר העולים הנ"ל.

וכל מי שיעשה בזה ופשיטא העולה בפועל יותר מעלית זקני ירושלים (תרתי משמע יראה שלם) ידו במעל עליית כהנ"ל. פשוט.

§ כהוראת רב באה"ק

את המענה בנוסח הבא, או דומה לו, היה הרבי רגיל לענות לשאלות שונות שהיו מתקבלות מארה"ק, ועל השאלות שהגיעו במברקים נהג לציין למזכירות להעביר את המענה במברק כדלהלן:

לטלגרף

במענה למברקו

יעשה כהוראת

רב באה"ק

בברכה

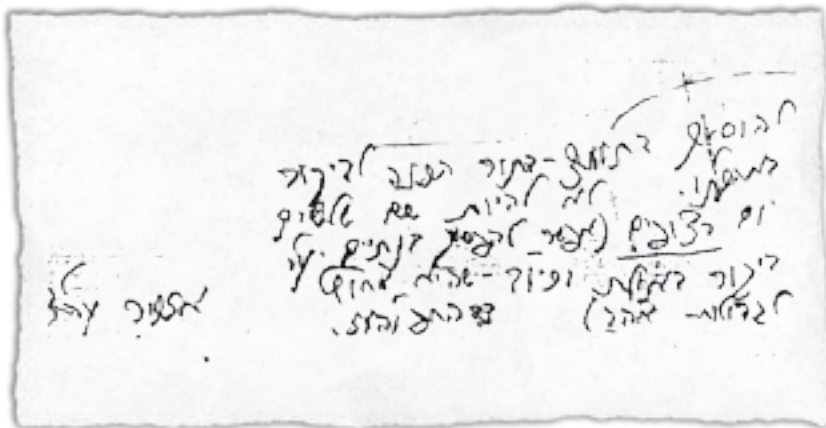
מ. ש.

מ. ש.
יעשה כהוראת
רב באה"ק
בברכה

§ הכנה לביקור באה"ק

מענה הרבי ובו הוראות בנושא ביקור בארה"ק:

להוסיף בתומ"צ [=בתורה ומצות] – בתור הכנה לביקור
 באהקת"ו [=בארץ הקודש תבנה ותכונן]. לא להיות שם שלושים
 יום רצופים (אפשר להפסיק בנתיים ע"י
 ביקור באילת וכיו"ב – שהיא מחוץ
 לגבולות אה"ק)
 בדהתפועהמ"ז [=בדיקת התפילין והמזוזות].
 אזכיר עה"צ [=על הציון].

§ קליטת ילדי העולים

מענה הרבי לאחד מאנ"ש, איש מדע שעלה מרוסיה לארה"ק והתעסק בקליטת ילדי העולים במסודות חינוך:

לתוכן כתבו:

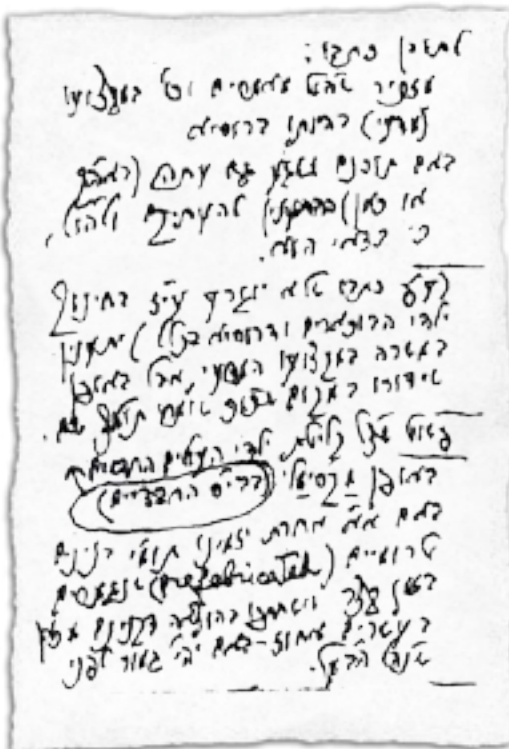
מזכיר שהו"ל [=שהוציא לאור] מאמרים וכו' במקצועו (מדעי) בהיותו ברוסיה

באם תוכנם נוגע גם עתה (בארה"ק או כאן) ההתעניין להעתיקם ולהו"ל, כ-כדאי הוא.

(ע"פ כתבו שלא יוגרע עי"ז בחינוך ילדי הבוכארים ודרוסיה בכלל) יתענין במשרה במקצועו המדעי, אבל באופן שידורו במקום שכו"כ שומרי תומ"צ שם.

פשוט שצ"ל קליטת ילדי העולים החדשים (בבי"ס החבדיים) באופן מקסימלי

באם-א"א אחרת יזמינו תומ"י [=תיכף ומיד] בנינים טרומים (PREFABRICATED) שנגמרים בזמן קצר וישתתפו בהוצאה דקנינם מכאן בעשרים אחוז - באם יהי גמור לפני שנה"ל הבע"ל [=שנת הלימודים הבאה עלינו לטובה].

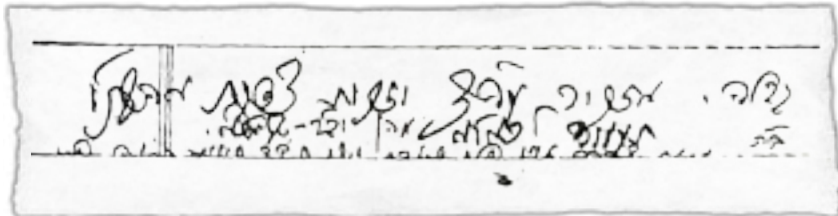

§ צדקת אה"ק

מענה הרבי אודות צדקת ארץ הקודש:

קבלה.

אזכיר עה"צ [=אזכיר על הציון] וזכות צדקת אהקת"ו [=ארץ הקודש תבנה ותכונן] תעמוד לכאו"א
[=לכל אחד ואחד] מהן וב"ב [=ובני ביתם] – שליט"א.

§ מצב אה"ק - תהילים

מענה הרבי, כנראה, ביחס למישהו שמודאג מהמצב בארץ הקודש:

בדהת"פּוהמ"ז [=בדיקת התפילין והמזוזות].

תמסור לו בשמי אשר לטובת המצב

באה"ק יקבל ע"ע בל"נ [=על עצמו בלי נדר] במשך י"ב חדש הבע"ל [=הבא עלינו לטובה] לאמור בכל

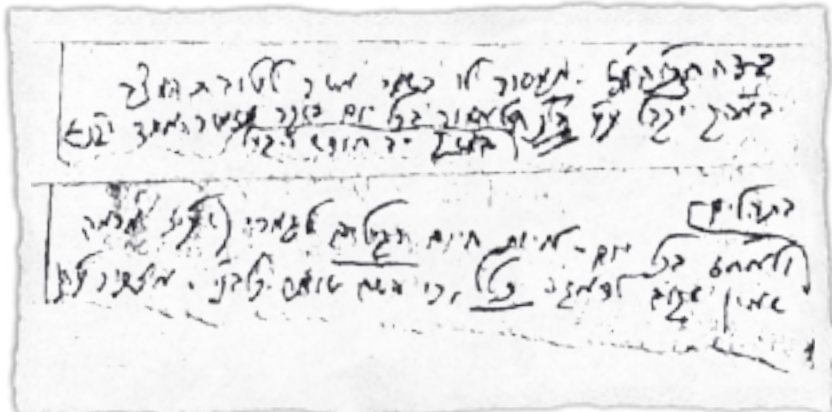
יום בוקר מזמור האחד וק"נ

בתהילים

ולאח"ז [=ולאחרי זה] בכל יום – לחיות חיים רגילים לגמרי (שעי"ז מראה

שאינ מקום לדאגה כלל [1]), כי השם שומר כל בני".

אזכיר עה"צ [=על הציון].

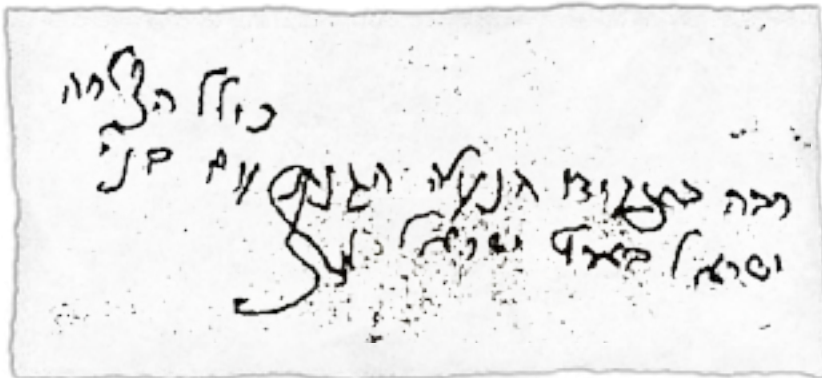
§ ברכה לאלוף בצהל

תוספת למכתב לאלוף בצה"ל (משנת תשל"ד) :

כולל הצלחה

רבה בתפקידו הנעלה הגנת עם בני
ישראל בארץ ישראל.

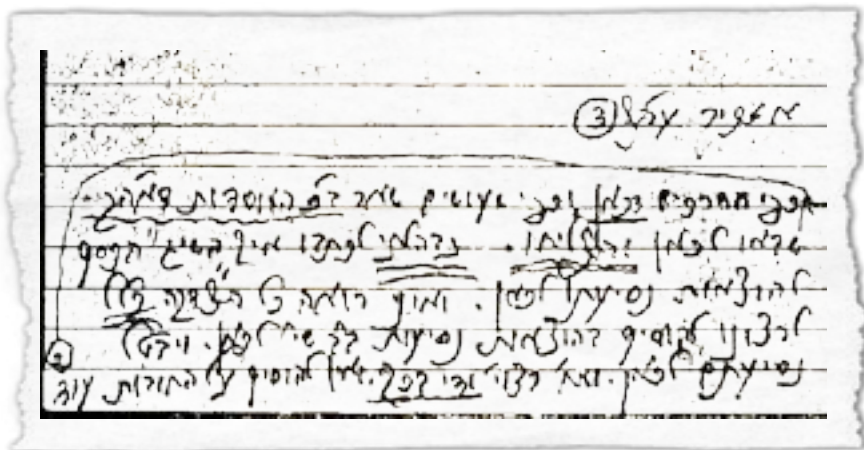
מ.ש.

§ גיוס כספים בארה"ב

לפנינו מענה הרבי לא' ממנהלי המוסדות בארה"ק שבא ל-770 באופן שהנסיעה גרמה חובות כבדים וכתב לרבי אודות תוכניותיו לגיוס כספים עבור המוסד ואודות מחשבתו להביא גם את בני ביתו לרבי. דבר שהיה אמור להגדיל את החובות עוד יותר:

- (2) כפי הדרכים דכאן וכפי שעושים שאר ב"כ [=באי כח] המוסדות דארה"ק שבאו לכאן והצליחו. נבהלתי לכתובו איך "השיג" הכסף להוצאות נסיעתו לכאן. ואיני רואה כל הצדקה כלל לרצונו להוסיף בהוצאות נסיעות ב"כ שי' לכאן. ויבטל נסיעתם לכאן. ומח' [שבתו] רצוי' ודי בכך. ואין להוסיף על החובות עוד.
- (3) אזכיר עה"צ [=על הציון].

§ שלום דג' מליון בני

מענה הרבי לאחד העסקנים שכתב על תכנית פעולה בנושא פעולתם של חסידי חב"ד מול הממשלה בארה"ק "ביחד עם עוד הקשורים ואוהדים לליובאוויטש".
הרבי הקיף המילה "ליובאוויטש" וכתב:

? אין זה ענין

מיוחד דליובאוויטש

– כי אם לראשונה

ועיקר – דשלום קרוב לג' מליון בני

שליט"א

הנמצאים בארהקת"ו.

בכלל – לעשות

בזה, ובפרט

שנתקבל כבר לשם

ה"פרדס".

באיזה אופן - יתיעץ בהמזכ[ירות]

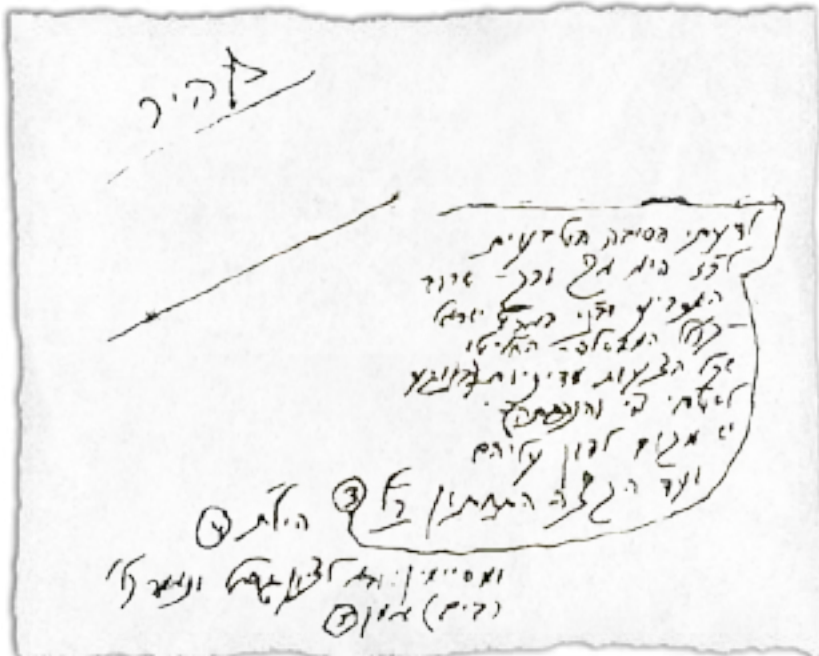

§ מסירת שטחים

מענה הרבי' בו מדגיש את החומרה שבעצם ההחלטה לדון במסירת שטחים מארץ ישראל, ח"ו:

מהיר

- 3) לדעתי הסיבה הטבעית לכ"ז [=לכל זה] היא אך ורק – שרוב המכריע דבנ"י [=דבני ישראל] בארץ ישראל – כולל הממשלה – החליטו שכל הצעות מדיניות (בנוגע לשטחי א"י [=ארץ ישראל] והנהגתה) יש מקום לדון עליהם ועד הקצה התחתון ר"ל 4) היל"ת [=רחמנא ליצלן היה לא-תהיה].
- 5) ומסיימין: ובא לציון גואל ונאמר (לי רבים) אמן.

§ איש מדעי באה"ק

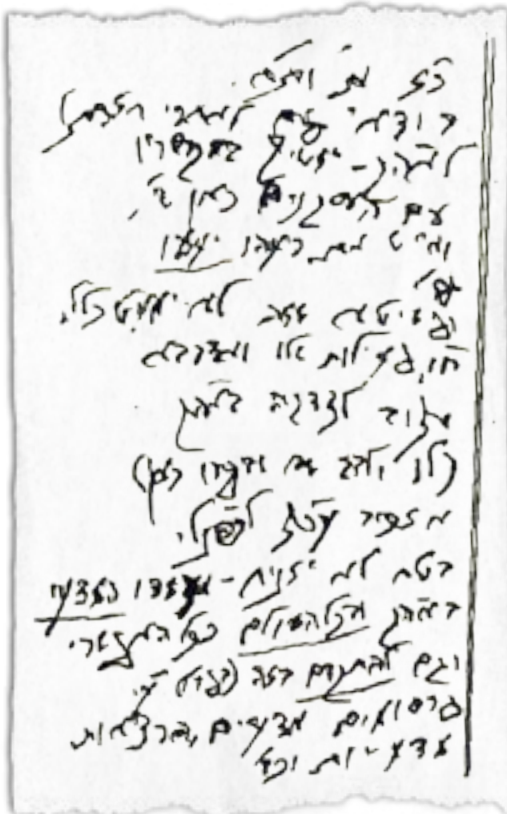
מענה הרבי לאיש מדע אודות פעילות ציבורית והתקדמות במדעים :

כ"ז נת' ות"ת.

בודאי גם לאחר חזרתו
לאה"ק - ימשיך בקשריו
עם העסקנים כאן שי'
ואיש את רעהו יעזרו
גו'.

ופשיטא שזה לא ימעט כלל,
ח"ו, פעילות שלו ואדרבא
מצו"ב לצדקה באה"ק
(לו ולב"ב שי' שבקרו כאן) אזכיר עה"צ
לכהנ"ל.

בטח לא יזניח - מעמדו המדעי
באה"ק ובכל העולם ככל האפשרי
וגם להתקדם בזה (בפרט ע"י פרסומים מדעים,
הרצאות
מדעיות וכו'.

§ מראה מקום לברכה לתמימים החוזרים לאה"ק

הגהה לשיחה להחוזרים לאה"ק מיום י' חשון תש"מ :

" ברכות בסיומה, שו"ע אדמה"ז האו"ת.

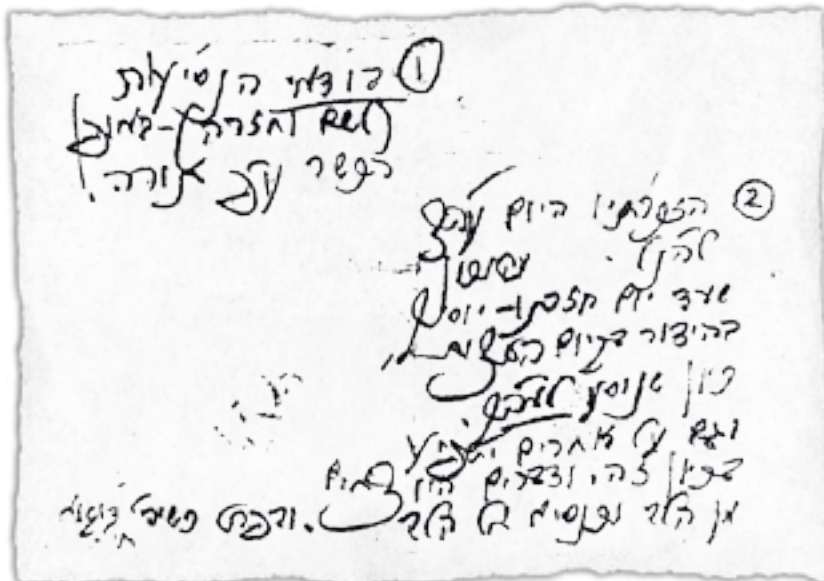

§ הוראות בקשר לנסיעה לאה"ק

מוגש בזה מענה הרבי אודות נסיעה לארה"ק:

(1) בודאי הנסיעות
(לשם וחזרה) - באופן
הכשר ע"פ תורה.

(2) הזכרתי היום עה"צ
להנ"ל. מהנכון
שעד יום חזרתו - יוסף
בהידור בקיום המצות,
כיון שנוסע לאה"ק,
וגם על אחרים ישפיע
בכיון זה. ודברים היוצאים
מן הלב נכנסים אל הלב. ובפרט כשיהי' דוגמא חי'.

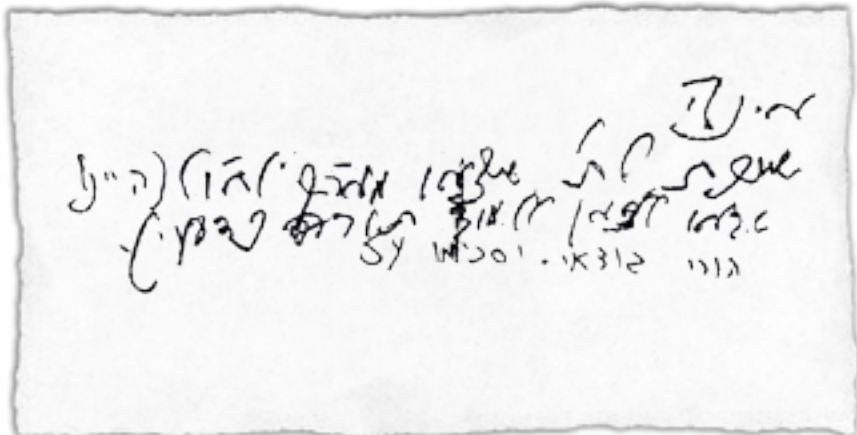

§ תלמידים מאה"ק אינם שייכים לשליחות לאוסטרלי

במענה לאחד מתלמידי התמימים שבאו מארץ הקודש ללמוד במחיצת הרבי שביקש "ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שאזכה להיות בין השלוחים לאוסטרליה", כתב הרבי:

אינה

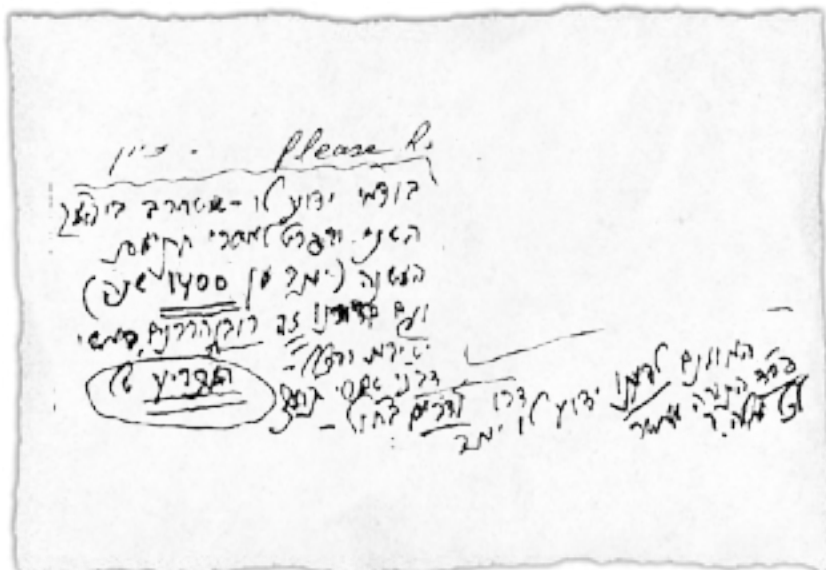
שייכת לת' שיצאו מאה"ק לחו"ל (היינו שבאו לכאן ללמוד תורה כדבעי).

§ הדין לדור באה"ק

המענה מתייחס כנראה, למכתב בו הציג הכותב בפני הרבי מקורות תורניים על החובה לדור בארץ ישראל:

בודאי ידוע לו - שמשחרב ביהמ"ק [=בית המקדש]
 השני ובפרט לאחר חתימת
 המשנה (יותר מן 1400 שנה)
 וגם בדורנו זה רובו המכריע של הרבנים, ראשי
 ישיבות ובכלל -
 דבני"י [=דבני ישראל] שומרי תומ"צ [=תורה ומצות]
 דרו ודרים בחו"ל [בחוץ לארץ] -
 האומנם לדעתו ידוע לו יותר
 פס"ד [פסק דין] התורה מאשר
 לכל אלה?

מדור

ביאורי רש"י

הקדמה:

רובם של המענות שבמדור זה נכתבו להרב יוסף וולדמן לפני שבת בהם כתב הרבי על איזה רש"י (והקושי בהם) ידבר בהתוועדות

§ תולדות כ"ה, כ"ז

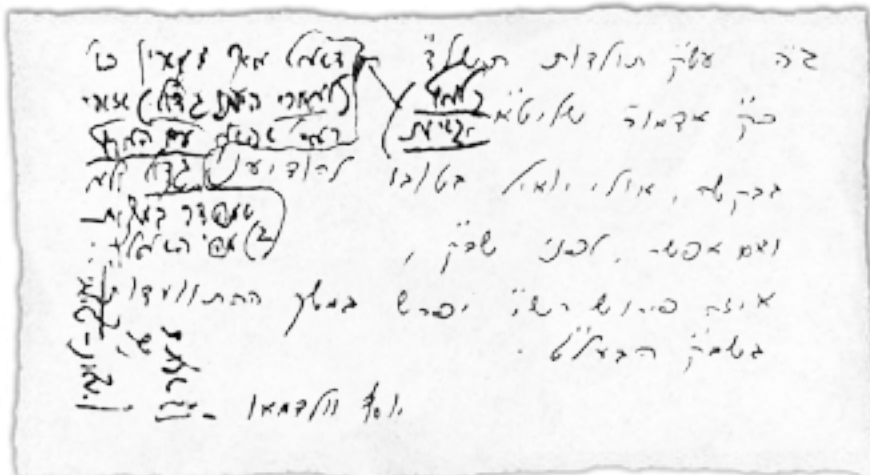
במענה לשאלת הרב יוסף וולדמן בערש"ק תולדות תשל"ד
 "בבקשה, אולי יואל בטובו להודיענו, ואם אפשר לפני ש"ק,
 איזה פרש"י יפרש במשך ההתוועדות בשב"ק הבעל"ט"
 (הביאור נדפס אח"כ בלקו"ש חכ"ה עמ' 116 ואילך):

קלאץ קשיות

דשאל איך מעשרין כו' (לאחרי היותו גדול) שזוהי רא"י שהוא עם הארץ גדול
 ולא שמהדר במצות

(2) מהי השאלה: איך – לוקחין א' מעשר!?

על הפסוק בבראשית כה, כז: "יודע ציד" – "לצוד ולרמות את אביו בפיו
 ושואלו אבא היאך מעשרין את המלח ואת התבן כסבור אביו שהוא מדקדק
 במצות"

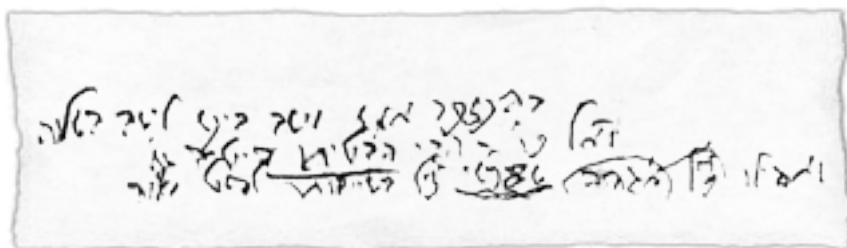
§ וישב ל"ז, א

בערב שבת-קודש פ' וישב תשד"מ כתב הרבי את הפסוק ואת השאלה כדלהלן (לפרטי הביאור ראה רשימת השיחה בספר התוועדיות תשד"מ ח"ב עמ' 675 ואילך. ועמ' 706 ואילך, עמ' 714 ואילך):

בהנזכר מאז וישב ביקש לישב בשלוה

וא"ל כו' - הרי הבטיחו היטב גו'

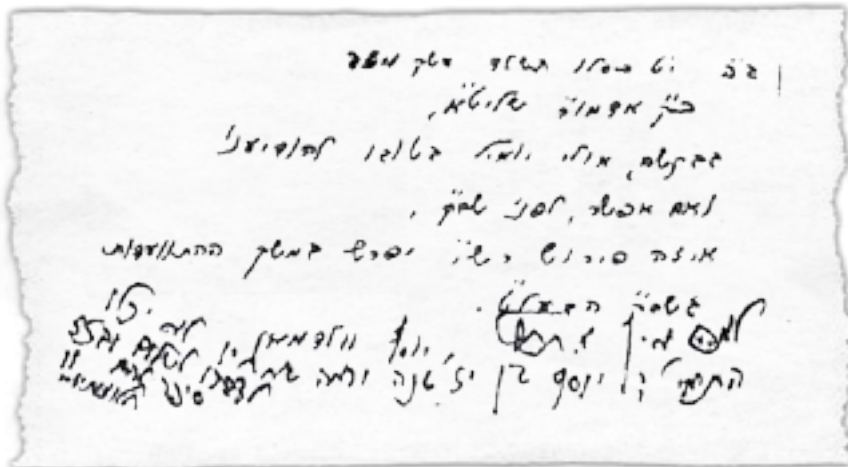
ואפילו אגדה שבפרש"י צ"ל בשייכות לפשט ועוד.

§ וישב ל"ז, ה'

ערב שבת קודש פרשת וישב, תשל"ד, איזה פירוש רש"י יפרש הרבי בהתוועדות בשבת:

למה אין מתרץ התמ': יוסף בן י"ז שנה וראה שאחיו לא יכלו לדברו בשלום ובכ"ז [=ובכל זה] סיפר להם חלומותיו!!

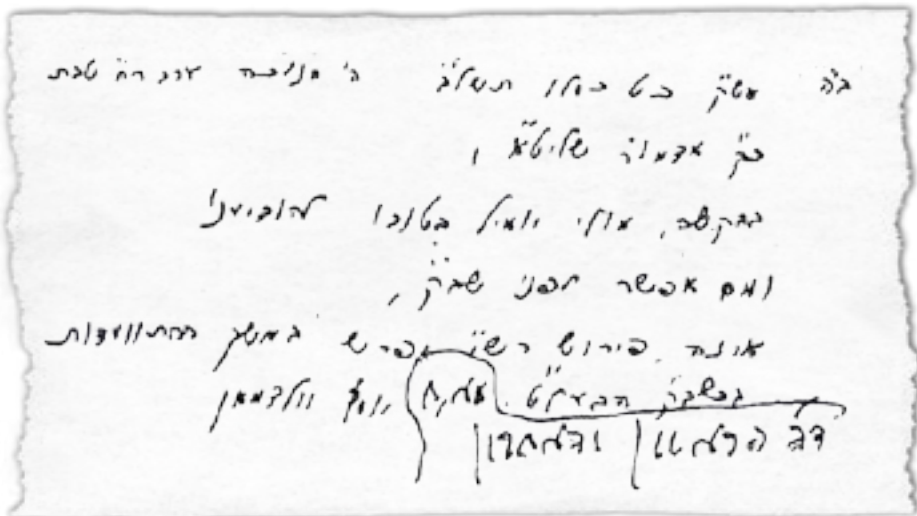
§ מקץ מ"א, ח

ערב שבת קודש פרשת מקץ, תשל"ב, איזה פירוש רש"י יפרש הרבי בהתוועדות בשבת:

מא, ח

ד"ה הראשון והאחרון.

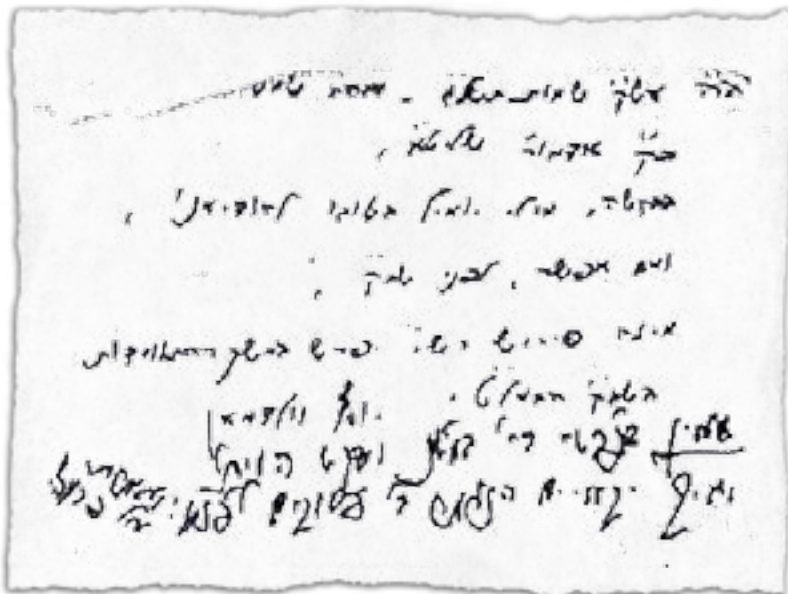
(כלומר דיבור-המתחיל הראשון והאחרון של פסוק ח' בפרק מ"א: "ויהי בבוקר ותפעם רוחו גו").
וראה לקוטי שיחות חלק ט"ו עמ' 339).

§ שמות ד', כ"ד

ערב שבת קודש פרשת שמות, מברכים החודש שבט תשל"ג, איזה פירוש רש"י יפרש הרבי בהתוועדות בשבת:

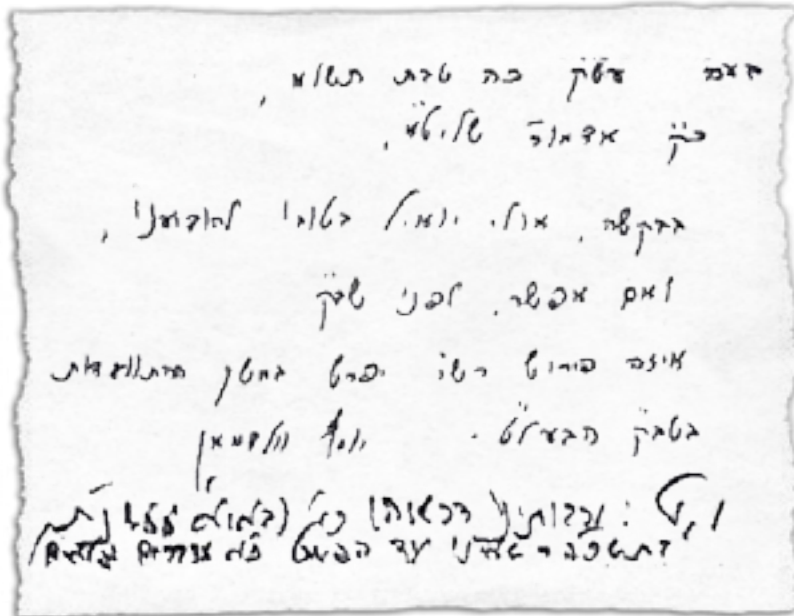
שאינן בפרש"י בי' במש"נ [=ביאור במה שנאמר] ויבקש המיתו (פרק ד' פסוק כד) ואיך יקויים הנאמר ב' פסוקים לפני"ז [=לפני זה]: ואמרת אל פרעה?

ערב שבת קודש פרשת וארא, תשל"א, איזה פירוש רש"י יכרש הרבי בהתוועדות בשבת:

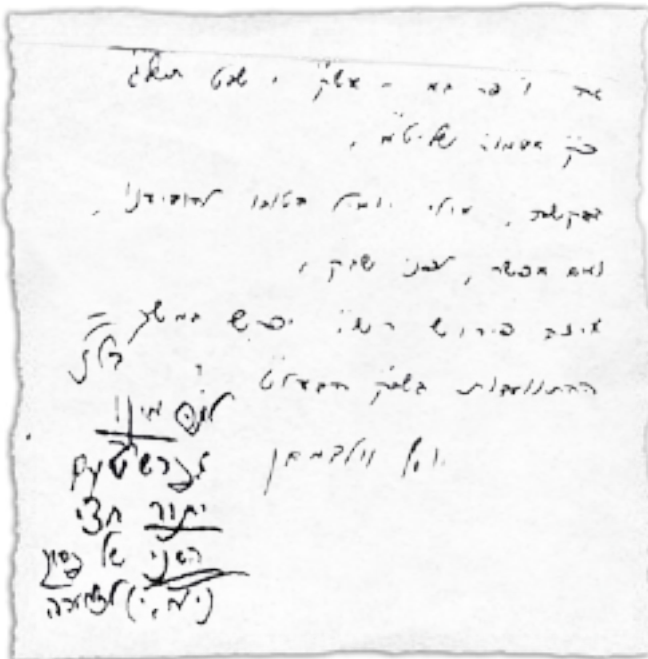
ו', ט': ורבותינו דרשוהו כו' (באו"א ממשנ"ת [=באופן אחר ממה שנתבאר] ב[שנת] תשכ"ה - שאינו ע"ד הפשט כ"א [=כי אם] מדברים נפלאים).

וראה לקו"ש חלק ט"ז עמ' 47 ואילך.
הביאור משנת תשכ"ה ראה תו"מ חמ"ב עמ' 128 ואילך.

§ בא"א, י'

מענה הרבי לשאלת הרב יוסף וולדמאן בערב שבת קודש פרשת בא, תשל"ג, איזה פירוש רש"י יפרש הרבי בהתוועדות בשבת:

בל"ג (=בלי נדר)
 למה אינו
 מפרש טעם
 יתור חצי
 השני של פסוק
 (יא, י) לכאורה.

פרק י"א פסוק י': "ומשה ואהרן עשו את כל המופתים האלה לפני פרעה ויחזק ה' את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל מארצו", מעתיק רש"י המילים "משה ואהרן עשו וגו'", וכתוב: כבר כתב לנו זאת בכל המופתים, ולא שנאה כאן אלא בשביל לסמכה לפרשה שלאחרי

§ וארא ז', י"ז

מענה הרבי לשאלת הרב יוסף וולדמאן על דברי הרבי בהתוועדות שבת פרשת וארא תשל"ד:

תמי' – איך יתיישב מה שכתוב בסוף בשלח "ומטח אשר הכית בו את היאור" ע"פ ביאור כ"ק אדמו"ר שליט"א בשב"ק העבר בקשר לפ' רש"י

ולכאורה מן דברי רש"י שם "בו לקה פרעה ומצרים – כמה מכות במצרים, ועל היס" משמע כשיטת האבן עזרא בוארא בנידון המטה?

וגם מה שנדגש בכתוב וארא ז, יז "והנה אנכי מכה אשר בידי" דורש הסבר לפי דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרבי הקיף את המילים הכית בו, וכתב:

ומפורש

שהכה אהרן.

ובסיום השאלה ענה:

ותומ"י [=ותיכף ומיד] **פי' השם כוונתו: אמור אל**

אהרן (וכיון שהוא האומר

ה"ז [=הרי זה] כאלו הוא

המכה וכאילו

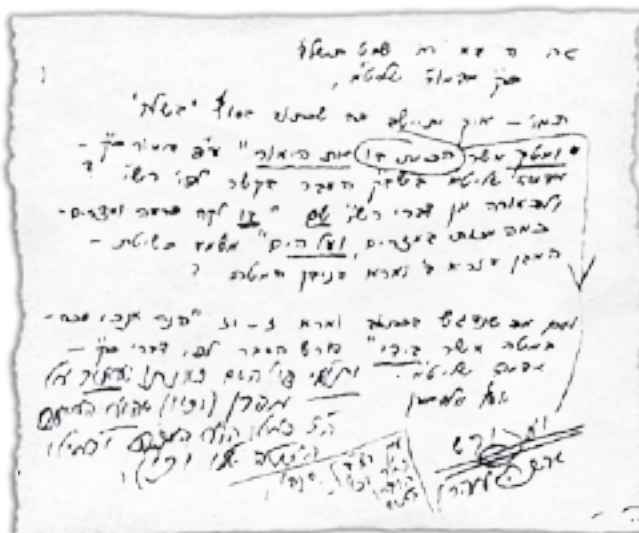
המטה שלו וכו'),

עיין רמב"ן סנה',

זח"ב וכו',

הובאו בתו"ש [=בתורה

שלמה].

§ בשלח ט"ו, ט"ו

פתק שכתב הרבי בעש"ק פ' בשלח, י' שבט תשמ"ה על הפסוק עם פרש"י שעליו ידובר בהתוועדות (ראה על כל זה בהתוועדות תשמ"ה ח"ב 1115 ואילך):

בל"נ [=בלי נדר: פסוק] - אלופי אדום א"מ [=אילי מואב] - היפך הפשט (פחד) אנינות! ולמה לא שאר אומות ועוד

שמות פרק טו פסוק טו: "אז נבלהו אלופי אדום אילי מואב יאחמו רעד גו" ופרש"י: "והלא לא היה להם לירא כלום שהרי לא עליהם הולכים אלא מפני אנינות שהיו מתאוונים ומצטערים על כבודם של ישראל"

הנהגה - אלופי אדום א"מ - היפך הפשט (פחד) אנינות! ולמה לא שאר אומות ועוד

§ בשלח ט"ו, ט"ז

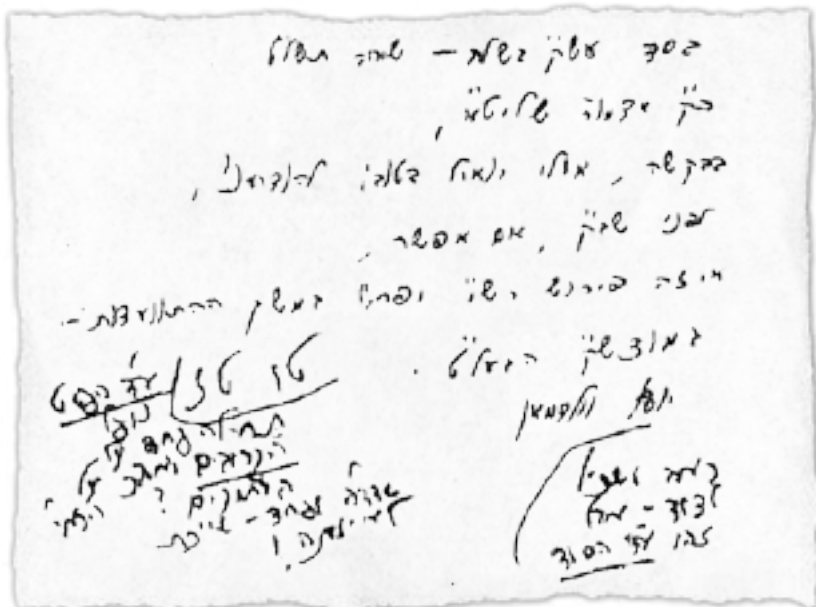
לפנינו מענה הרבי להרה"ח ר' יוסף וולדמאן מעש"ק פרשת בשלח, תשל"ט, בתשובה לשאלתו (כנהוג אז) איזה פירוש רש"י יפרש הרבי בהתוועדות במוצאי השבת (כזכור בשנות תשל"ח-ט, נהג הרבי להתוועד במוצאי שבת):

[רש"י פרק] ט"ז [פסוק] ט"ז

ע"ד הפשט נופל תחילה פחד על הקרובים ואח"כ על הרחוקים?

והראי' שבד"ה ופחד – שייכת לאימתה!

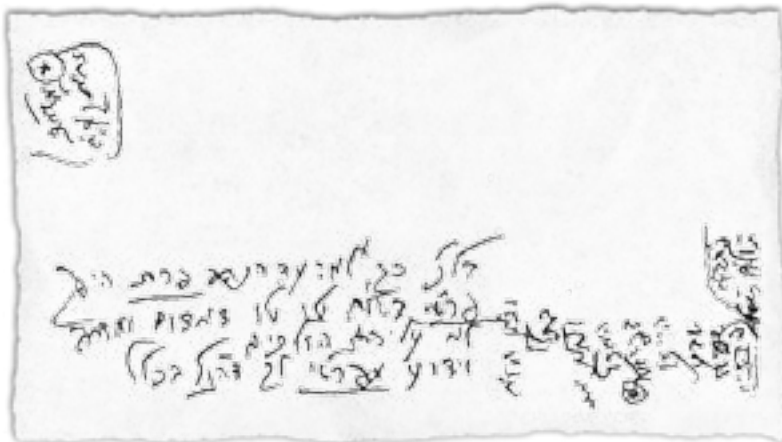
ראה משכיל לדוד – אבל זהו ע"ד הסוד.

§ משפטים כ"ג, ל"א

פתק שכתב הרבי בעש"ק פ' משפטים מברכים אדר תשמ"ה על הפסוק עם פרש"י שעליו
 ידובר בהתוועדות (ראה על כל זה בהתוועדות תשמ"ה ח"ב עמ' 1258 ואילך):

בל"נ [=בלי נדר: פרק] כג, לא: עד הנהר פרת היפך
פרש"י בשלח טו טו דאדום ומואב
 לא עליהם הולכים
 וידוע מפרש"י לך דהנ"ל בכלל
 וכאן הוא
 בכלל
 ונחלת את
 הארץ
 כפשוטו*
 היינו שבע
 שכבשו (פרש"י)
 פ' תבוא –
 ולא תירצו רש"י
 * משא"כ זח"א קע, א.

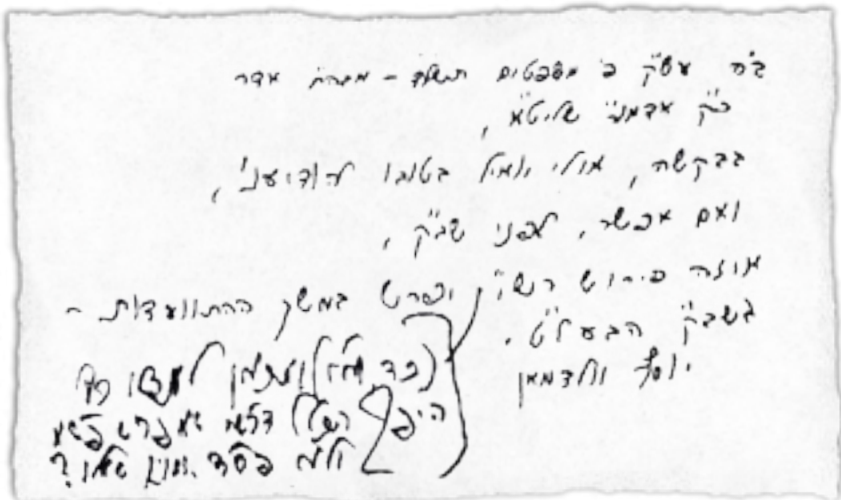

§ משפטים כ"ד, ו'

ערב שבת קודש פרשת משפטים, מברכים החודש אדר, תשל"ד, איזה פירוש רש"י יפרש הרבי בהתוועדות בשבת:

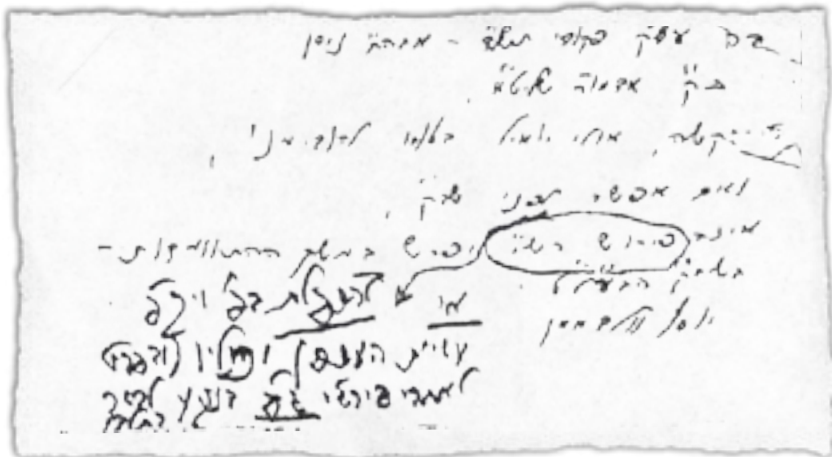
(כד, וא"ו) ומכאן למדו כו'
היפך הכלל דרש"י שמפרש פש"מ [=פשוטו של מקרא]
ולא פס"ד [=פסקי דינים], ומנין שאלו?

וזה לשון הכתוב ופירושו רש"י: "ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח . . ומכאן למדו רבותינו שנכנסו אבותינו לברית במילה וטבילה והזאת דמים, שאין הזאה בלא טבילה".

ערב שבת קודש פרשת פקודי, מברכים החודש ניסן, תשל"ד, איזה פירוש רש"י יפרש הרבי בהתוועדות בשבת:

אי [כלומר אי פירוש הטעם] וכאן הרבי הקיף את המילים "פירוש רש"י" מתוך מכתב הנ"ל והוסיף: בהכפלת כפ' ויק"פ [=ויקהל פקודי] עשיית המשכן וכליו (ובפרט לאחר פירש"י ג"פ [=ג' פעמים] בנוגע לבשר בחלב.

§ מסעי ל"ג, ל"ט

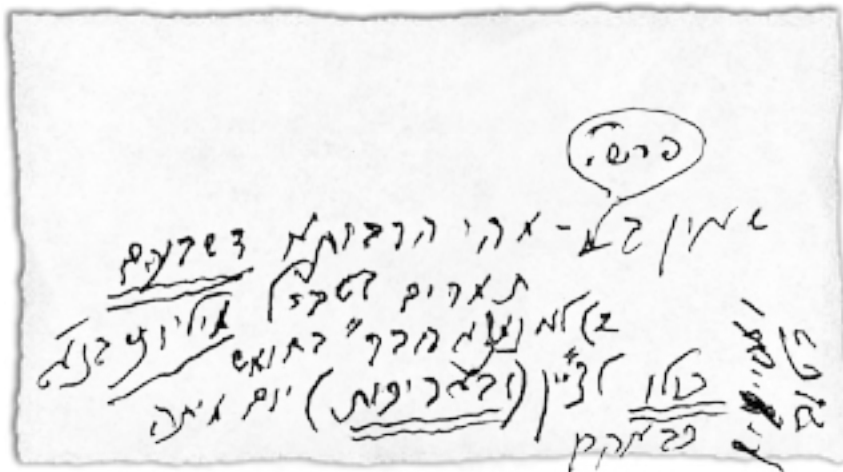
בעש"ק מברכים חודש מנחם אב תשד"מ בו הודיע על איזה פירוש רש"י מפרשת השבוע ידבר בהתועדות השבת,

וכידוע פעמים רבות עמד הרבי על ביאור העובדה שתמיהה בולטת בפשוטו של מקרא לא מבוארת בפירוש רש"י, והפעם המדובר בשני פסוקים בפרשת מסעי - "ויסעו ממרה ויבאו אלימה ובאילים שטים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם" (לג, ט) ויום פטירת אהרון הכהן "בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש" (לג, ח7):

שאינן בפרש"י - מהי הרבותא דשבעים
תמרים בשביל מיליוני בני א [=בני אדם]

(2) "לא נמצא חבר" בחומש
כולו לציין (ובאריכות) יום מיתה
כבאהרן

ומסיימים בטוב.

§ יום הולדת בשבת איך לנהוג

מענה של הרבי על השאלה כיצד לנהוג במנהגי יום הולדת בשבת
(לגבי נתינת הצדקה וכד'): :

ראה פרש"י עה"ת

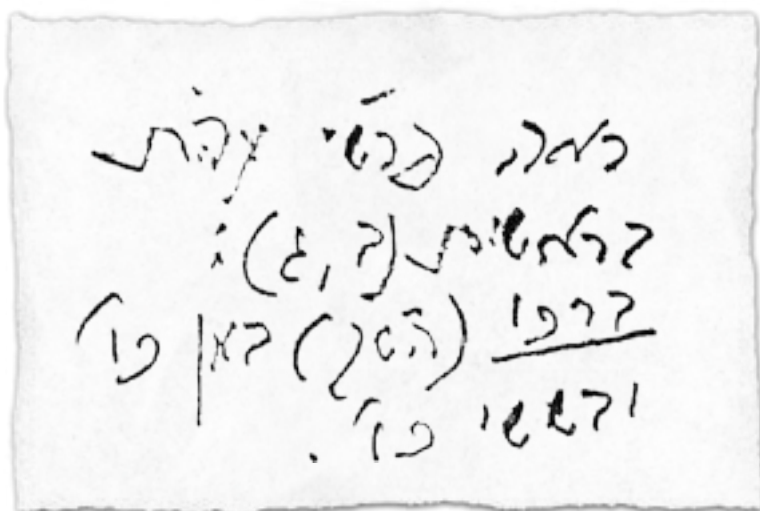
בראשית (ב, ג):

ברכו (הש"ק) במן כו'

ובששי כו'.

וזה לשון רש"י שם: "ויברך ויקדש: ברכו במן שכל ימות השבת היה יורד להם עומר לגלגלת ובשישי לחם משנה, וקדשו במן שלא ירד בו מן כלל והמקרא כתוב על שם העתיד: **אשר ברא אלוקים לעשות**: המלאכה שהייתה ראויה לעשות בשבת כפל ועשאה בשישי, כמו שמפורש בבראשית רבה (יא ו)".

כלומר שכאשר יום הולדת חל בשבת יש לתת לצדקה בכפליים ביום שישי, בהתאם לכך שיום השישי זכה לברכה כפולה מאת הקב"ה.

מדור

דירה ומגורים

§ אשרי חלקו שחי בסביבת שומרי תורה ומצוות

את המענה הבא כתב הרבי לאברך שהתקרב ליהדות והתלונן על מקום דירתו ותנאי המגורים וכו':

כבר מפורש המענה על כתבו - בפרשה שני של ק"ש:

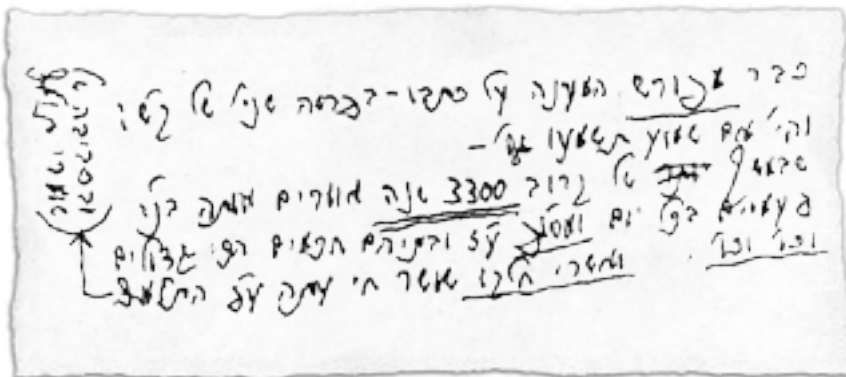
והי' אם שמוע תשמעו גו' -

שבמשך של קרוב 3300 שנה אומרים אותה בניי [= בני ישראל]

פעמים בכל יום ומסנ"פ [= ומסירות נפש] ע"ז ובניהם חכמים הכי גדולים וכו'.

ואשרי חלקו אשר חי עתה ע"פ התומ"צ

ובסביבה של שומרי תומ"צ

§ הבטחה לרווחים בממון כפשוטו

מובא בזה מענה מהרבי לנדיב שהרים תרומה ל"קרן מבצע כשרות" (אשר, כידוע, הרבי הכריז בשעתו שמשפחה המקבלת על עצמה להכשיר את מטבחה תזכה להשתתפות בשיעור מחצית מההוצאות). במענה מתיחס הרבי, כנראה, למחשבה של הנדיב לעקור ממקומו בגלל שלדעתו חסרה לו הצלחה, ולבסוף מבטיח לו במפורש "רווחים בממון כפשוטו":

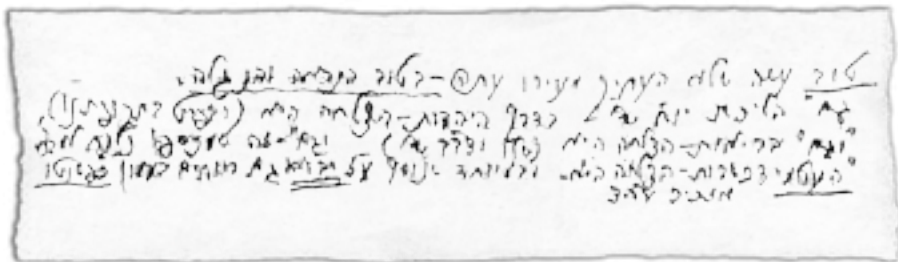
טוב עשה שלא העתיק מעירו עתה - בטוב הנראה והנגלה.

"גם" הליכות יו"ח שי' בדרך היהדות - הצלחה היא (ובפרט בתקופתנו),

"וגם" בריאות - הצלחה היא (שלו ודב"ב שי'), "וגם" - זה שמכספו נלקח למבצע העולמי דכשרות -

הצלחה היא, ובמיוחד שנוסף ע"ז יבואו גם רווחים בממון כפשוטו

אזכיר עה"צ

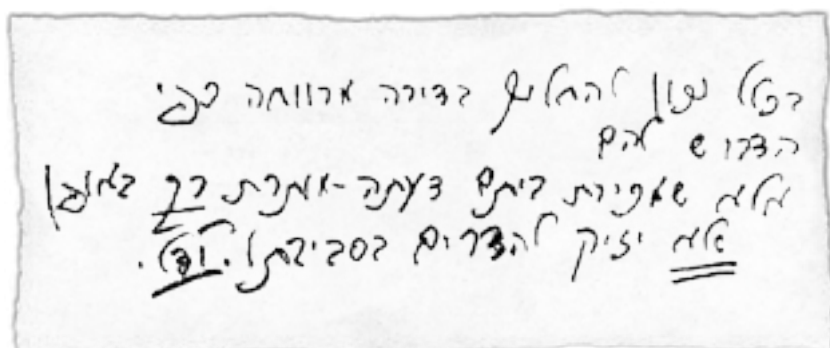

§ מכירת בית - רק אם אין נזק לסביבה

ידוע המאבק שניהל הרבי נגד הגירת יהודים משכונות יהודיות ומכירת בתים בשכונות יהודיות ללא יהודים. המענה הבא עוסק, ככל הנראה, בנושא זה:

בכלל נכון להחליף בדירה מרווחה
כפי הדרוש להם

אלא שמכירת ביתם דעתה-מותרת רק באופן
שלא יזיק להדרים בסביבתו. וד"ל.

דפ"ל נע"ן אה"ת זבינה ארוחה כפי
הצדק אם
אלא שאפיון דיתם צעה-אמת כן לא
אלא יזיק אהצדקים מסדינתו. וד"ל.

§ לא לנוס ולא לעזוב

מענה לא' שלא מאנ"ש שגר בשכונה יהודית (מחוץ לניו-יורק) ועלה בדעתו לעקור לשכונה אחרת, למרות שפרנסתו היתה מאחד המוסדות היהודיים באותה שכונה :

מפורסמת שיטתי: (1) לא לנוס. (2) לא לעזוב את כל בני"י שליט"א בהשכונה הנפשם. (3) לא לעודד את שונאי ישראל שם: שהצליחו במזימתם וכו' (4) בנדו"ד [=בנידון דידן] נוסף: פרנסתו ע"י מוסד שבהשכונה ובעצמו – ע"י העתקה – לוחם בביסוסה!

מפורסמת שיטתי: (1) לא לנוס, (2) לא לעזוב את כל בני"י שליט"א בהשכונה הנפשם. (3) לא לעודד את שונאי ישראל שם: שהצליחו במזימתם וכו' (4) בנדו"ד [=בנידון דידן] נוסף: פרנסתו ע"י מוסד שבהשכונה ובעצמו – ע"י העתקה – לוחם בביסוסה!

§ מוכרחים להיות עסוקים

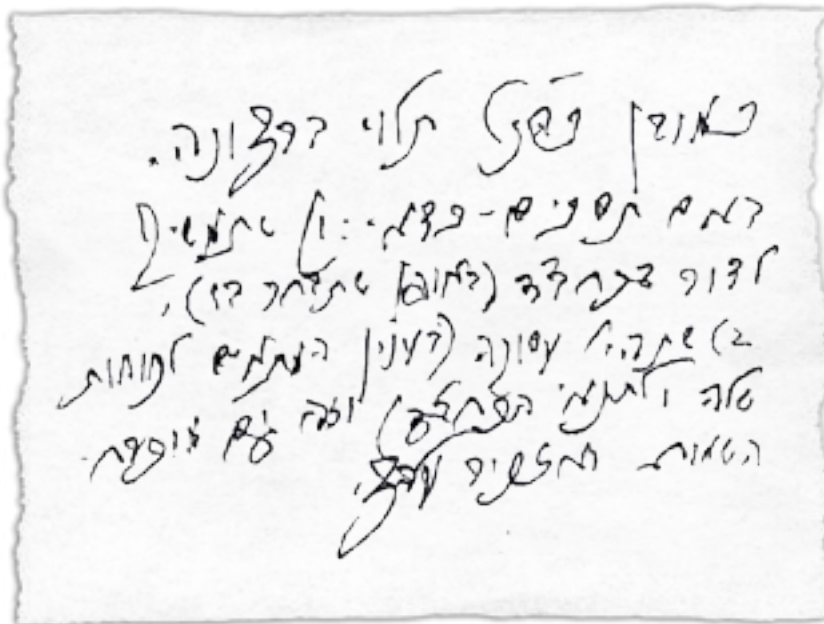
מענה הרבי לשאלה בנושא מגורים ותעסוקה :

כמובן כהנ"ל תלוי ברצונה.

באם תסכים – כדאי: 1) שתמשיך לדור בכחב"ד (באופן שתבחר בו).

2) שתהי' עסוקה (בענין המתאים לכוחות שלה ולתנאי הכחב"ד) וזה גם מוכרח.

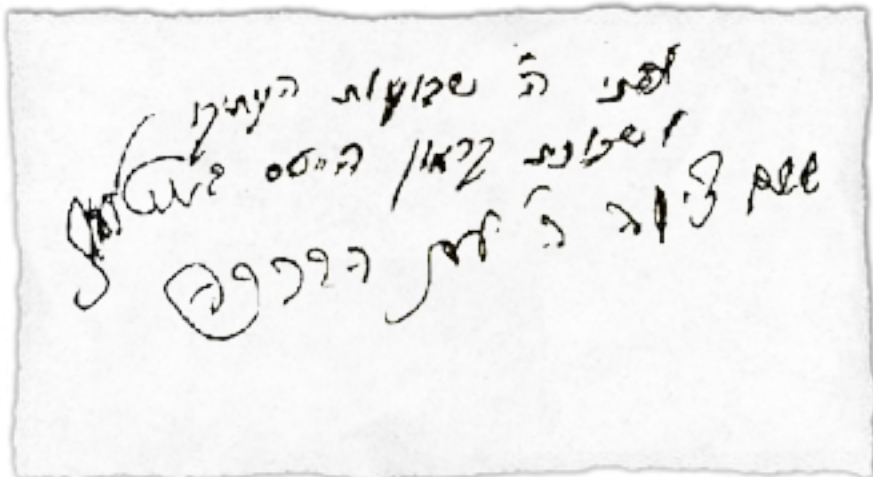
השמות ואזכיר עה"צ [=על הציון].

§ שם צוה ה' את הברכה

מענה הרבי אודות קביעת מגורים של משפחה בשכונת קראון הייטס:

לפני ה' שבועות העתיקו לשכונת קראון הייטס בשטומו"צ [=בשעה טובה
ומוצלחת] ששם צוה ה' את הברכה

מדור

הדרכה

§ פתגם הידוע

המענה הבא נכתב, ככל הנראה, למי שזכה לטעום את טעם החסידות בשעתו וכעבור זמן כתב דברים שעובדה זו היתה ניכרת בהם:

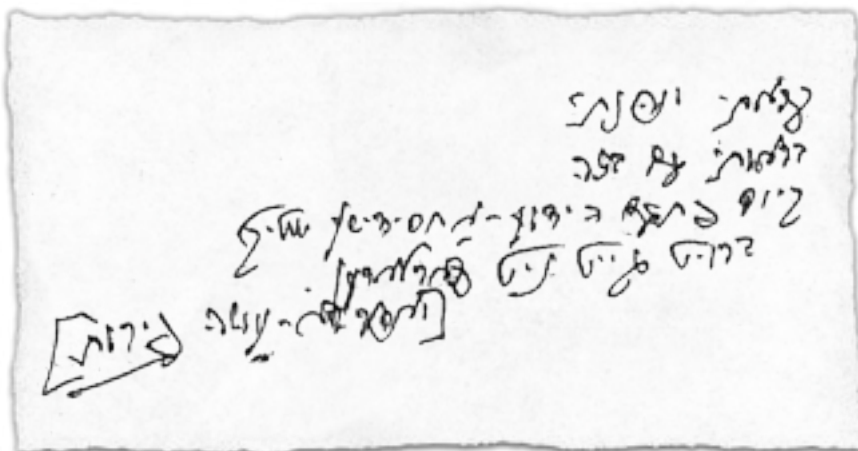
קראתי ונהנתי

בראותי גם בזה

קיום פתגם הידוע - א חסידשע שטיקל

ברויט גייט ניט פארלארען [= פת לחם חסידית לא הולכת לאיבוד],

[ואדרבא - עושה פירות]

§ אין דן יחידי אלא אחד

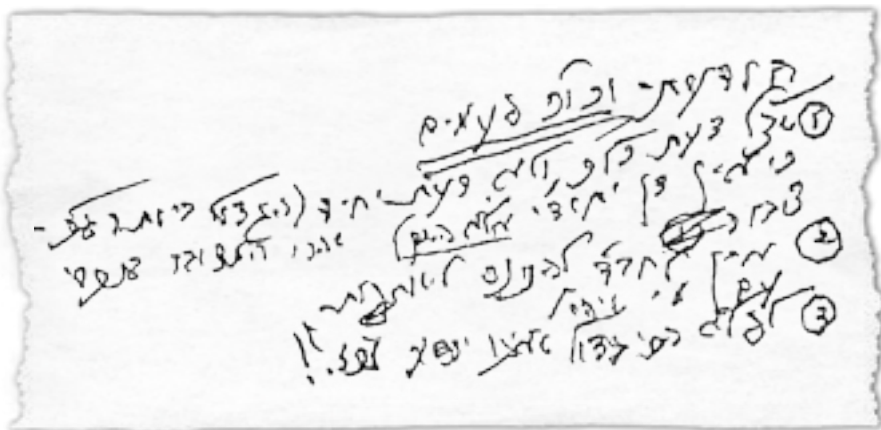
מענה הרבי לאחד מבתי חב"ד שנכתב בשנת תשמ"ב ומובן שיש בו הוראה קו כללי לבתי חב"ד בכל מקום ובכל זמן:

הודעתי - וכו"כ פעמים

(1) שצ"ל דעת כו"כ, ולא דעת יחיד (הגדול ביותר ג"כ - כי אין דן יחידי אלא השם) שהרי המדובר בנכסי ציבור.

(2) אין לחב"ד להכנס לשותפות עם מי שיהי'.

(3) לפלא הכי גדול שאינו יודע מכ"ז !!

§ אהבת השם

מענה לאשה שכתבה שאינה יוכלה להיות בשמחה ואדרבה היא "כועסת על הקב"ה" רח"ל :

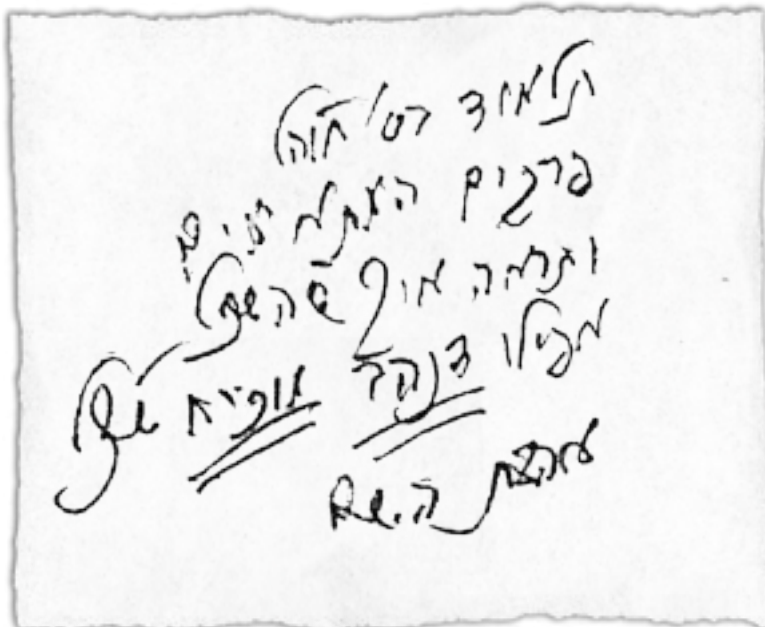
תלמוד בסי' [=בספר] חוה"ל [=חובת הלבבות]

פרקים המתאימים

ותראה איך שהשכל

אפילו דנה"ב [=דנפש הבהמית] מוכיח שצ"ל [=שצריך להיות]

אהבת השם.

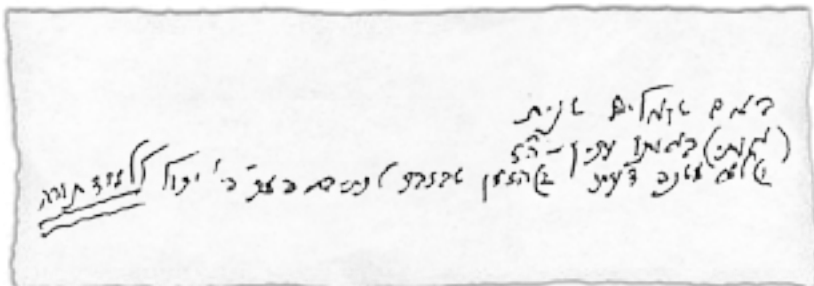
§ לא לשאול שנית

מענה ובו מביא הרבי את דעתו לגבי החיסרון הכפול בשאלה חוזרת, לאחר שהמענה כבר ניתן :

באם שואלים שנית

(אותי) באותו ענין – ה"ז [=הרי זה]

1) לא משנה דעתי (ב) הזמן שבזבזו לכתובת המכ[חב] הי' יכול ללמוד תורה

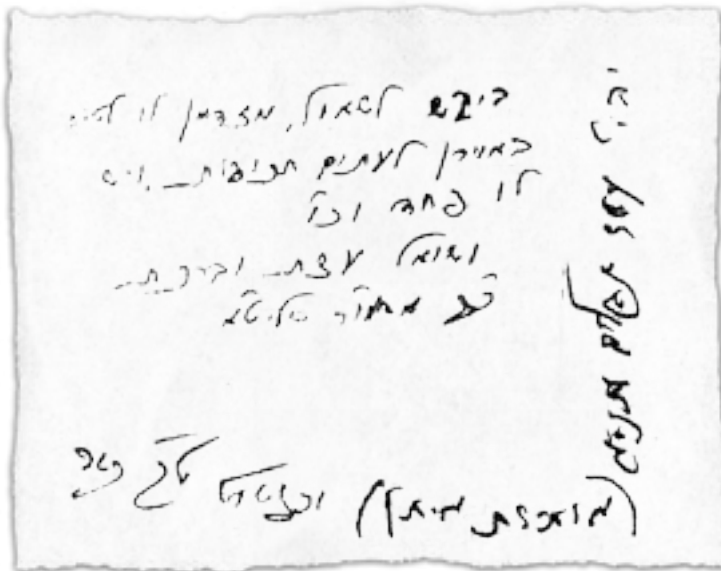

§ פחד מאירון

מענה מהרבי לפתק שכתב אחד המזכירים בשם א' מאנ"ש אשר "ביקש לשאול, מזדמן לו לטוס באירון לעתים תקופות, ויש לו פחד וכו', ושואל עצת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א":

יהי עמו תהילים ותניא

(אותיות איתן) וכפשוט ט"ק [=טלית קטן] כשר

§ המזוזות שומרות

מענה נוסף בעניין סגולת המזוזות לשמירה:

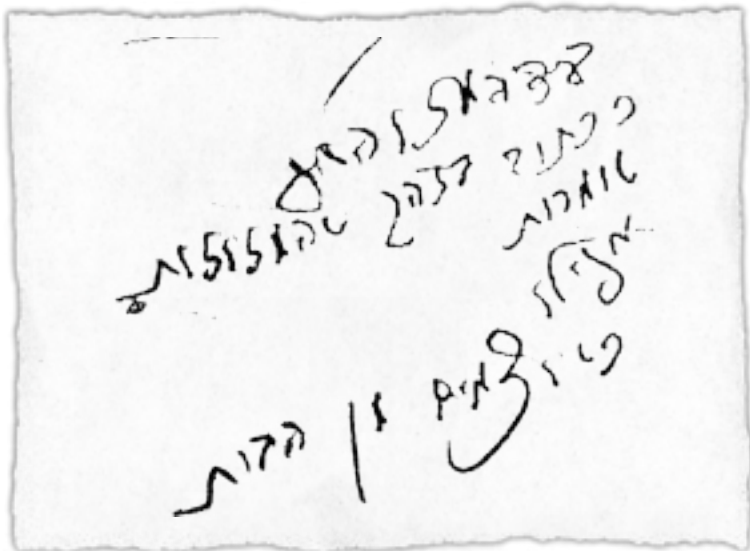
בדהמזוהת"פ [=בדיקת המזוזות והתפילין]

ככתוב בזה"ק [=בזהר הקדוש] שהמזוזות

שומרות

אפילו

כשיוצאים מן הבית

§ כעצת ידידים מבינים

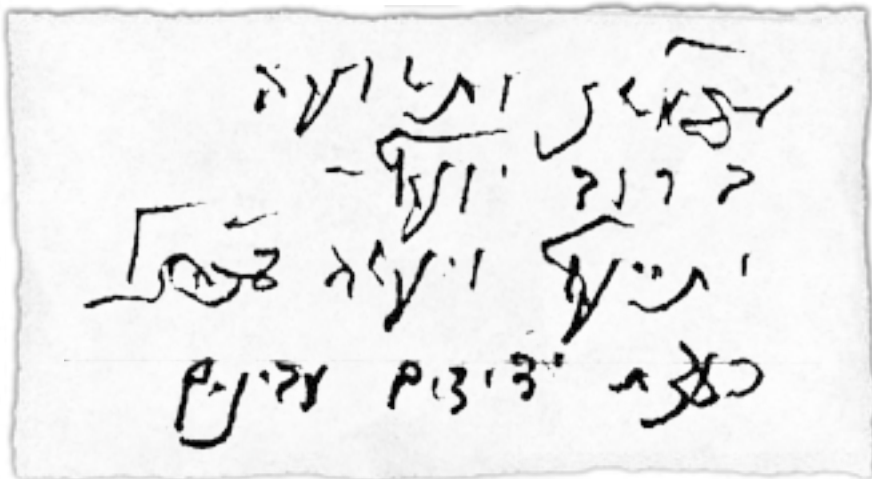
לכנינו נוסח מענה ובו התשובה שהרבי רגיל היה לענות לרבים לגבי בעיות שונות - לנהוג כעצת ידידים:

עפמש"נ ותשועה

ברוב יועץ -

יתייעץ ויעשה בכהנ"ל

כעצת ידידים מבינים

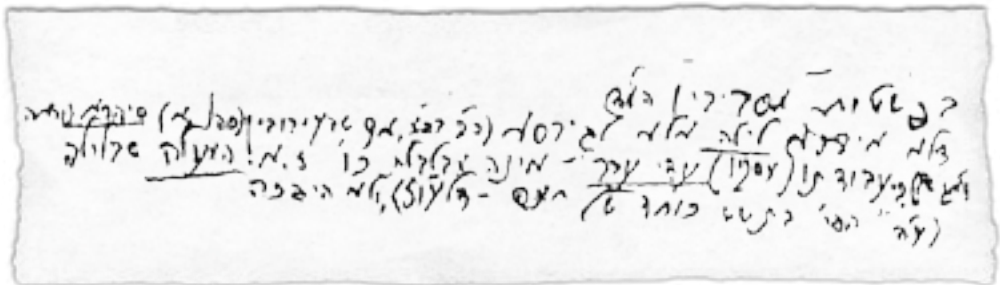

§ מעלתו של הלילה

במענה לשאלה על דברים שהרבי אמר באחת מהתוועדות ט"ו באב בענין
"לא איברא לילה אלא לגירסא", כתב הרבי:

בפשטות מסבירין המ"ד

דלא איברא לילה אלא לגירסא (ע"ה בכ"מ, אף שבעירובין (ס"ה, א) סיהרא (וראה
חדא"ג שם), כי עבודתו (עסקיו) עדי ערב – אינה מבלבלת כו' ז.א. המעלה שבלילה
(ע"ד הפי' בתשש כוחה של חמה – דלעו"ז [=דלעומת זה]), ולא היפכה

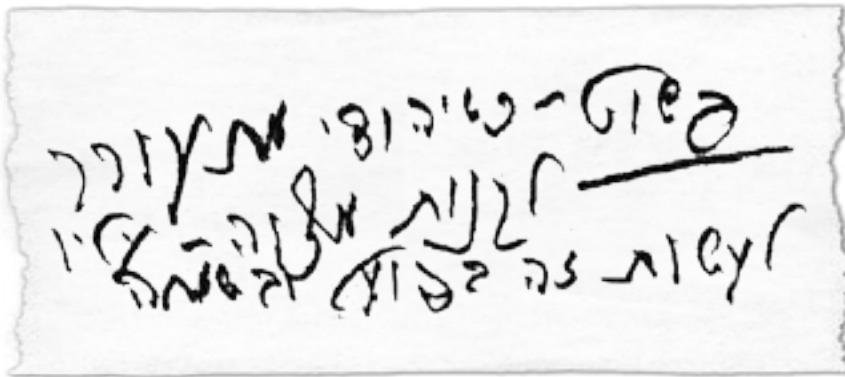
§ מצווה בשמחה

בקשר למנהג "מכירות המצות" בתחילת השנה, מובא המענה הבא:

פשוט – כשיהודי מתעורר

לקנות מצוה – עליו

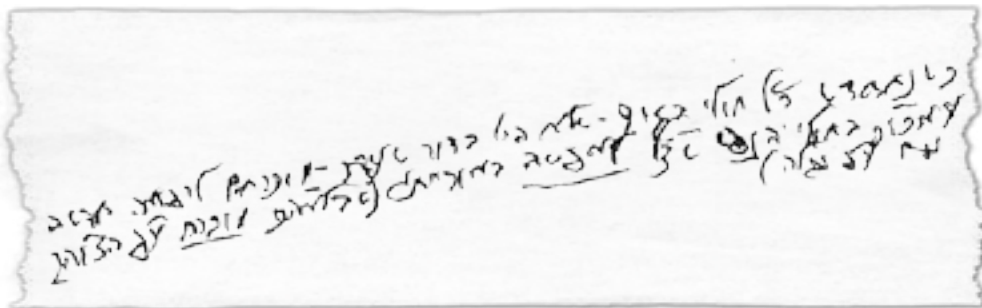
לעשות זה בפועל ובשמחה

§ לימוד החסידות

מענה לא' ששאל על דבר לימוד החסידות :

כשנתחדש ר"ל חולי בגוף – שלא הי' בדור שעבר – מוכרחים לרפואה חדשה
 עאכו"כ [=על אחד כמה וכמה] בחולי הנפש שצ"ל לאפשה באורייתא (שבלאה"כ [=שבלאו הכי]
 מוכרח ע"פ הזוה"ק
 וגם ע"פ נגלה).

§ רך נקנה

במענה מהרבי למכתב בו פלוני פירט את טענותיו על חבירו, והרבי עונה לו כי גם אם הצדק עמו, עליו לנהוג כהוראת חז"ל "לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז".

(* הערה כללית שמוכרחת הנהגה בהתאם לפס"ד רז"ל – בנוגע לכל אדם ומקום: לעולם יהא אדם כו' ואל יהא כו' (תענית כ, ב). ולא חילקו מי הצודק כו'. וק"ל.
אזכיר עה"צ [=על הציון]. להחזיר המצו"ב.

הערה כללית שמוכרחת הנהגה בהתאם לפס"ד רז"ל – בנוגע לכל אדם ומקום:
לעולם יהא אדם כו' (תענית כ, ב), ולא חילקו מי הצודק כו'. וק"ל.
אזכיר עה"צ. להחזיר המצו"ב.

§ היסח הדעת

מענה לא' התמימים במענה לקבשת "תיקון" לענין מסוים:

להרבות בלימוד במאור
שבתורה (היינו תורת הדא"ח)
ועד להיות שקוע בזה,
היסח הדעת מהנ"ל ככל האפשרי
בדיקת התפילין. חת"ת, לצדקה לפני התפלה, בל"נ.

§ לא כתבים 'בנשיאות' במוסדות חדשים

את השורות הבאות כתב הרבי בתגובה לנייר מכתבים של מוסד מסויים בו נאמר שהמוסד הוא "בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש".

1) כמפורסם – אין כתבים

זה במוסדות

חדשים

וישמידו תומ"י כל הנדפס בנוסח זה.

2) כתבתי מלפני כו"כ [=כמה וכמה] זמן להב"ד [=להבית דין] שמוכרחת הזריזות בהד"ת [=בהדיני תורה] וכו'

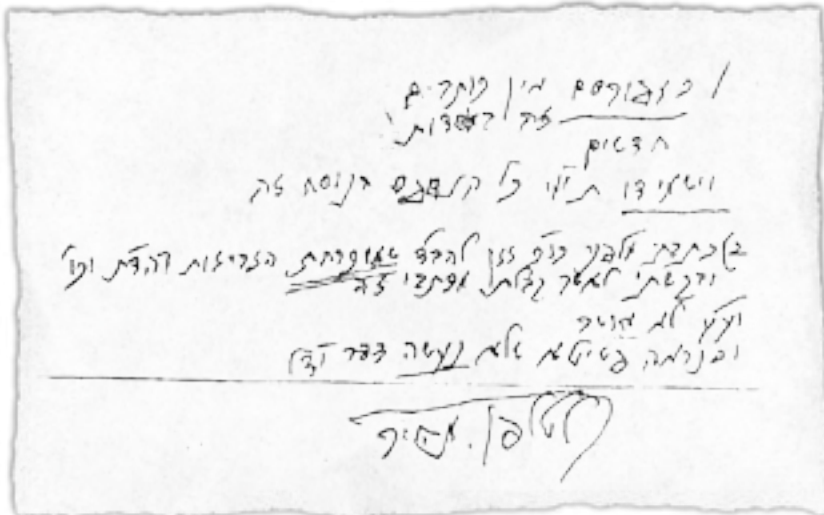
ובקשתי לאשר קבלה מכתבי זה

וע"ע [=ועד עתה] לא אושר

וכנראה פשיטא שלא נעשה דבר וד"ל [=ודי למבין].

(בפתק הופיעה גם הוראה למזכירות למסור את המענה אלפונית בדחיפות):

לטלפן. מהיר

§ הסכמה לספר

מענה של הרבי לכמה וכמה מחברי ספרים שביקשו הסכמה על ספריהם:

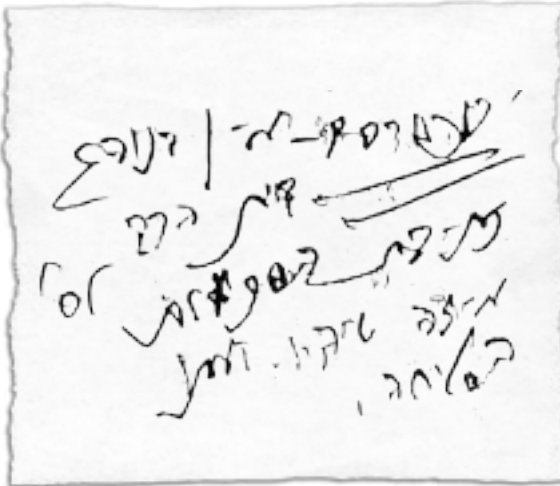
כמפורסם – אין בנוהג

בית הרב

כתיבת הסכמות לס' [פר]

איזה שיהיו, ואתו

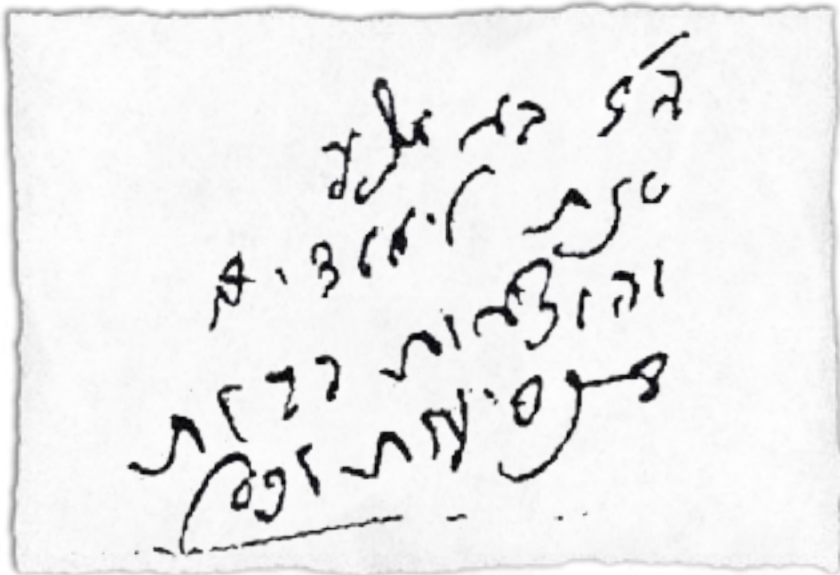
הסליחה.

§ נסיעה לרבי

במענה לתלמיד ששאל את הרבי על נסיעה ל-770 לפורים ופסח כתב הרבי (בשנת תנש"א):

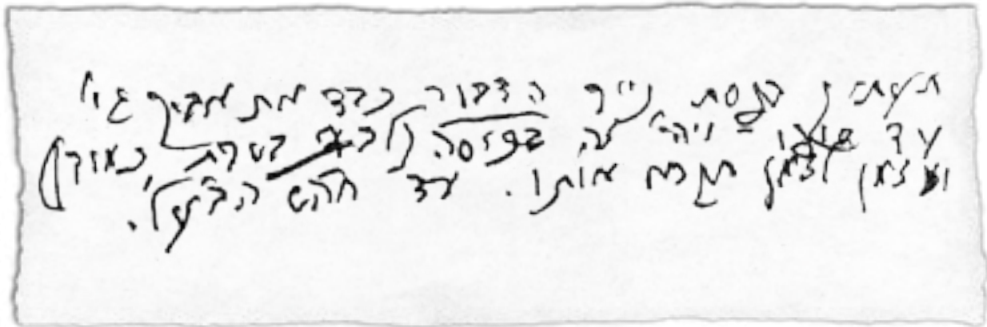
ה"ז [=הרי זה] באמצע
שנת לימודים
והוצאות רבות
בנסיעות וכו'

§ תעתיק את הדבור בפסת נייר

במענה לנערה שביקשה עצה וברכה לכך שקשה לה לקיים את מצות כיבוד אב והיא אינה מתנהגת יפה כלפי אביה, כתב הרבי:

תעתיק בפסת נייר הדבור כבר את אביך גוי'
עד סופו – ויהי' זה בכיסה (לבד בשבת, כמובן)
ומזמן לזמן תקרא אותו. עד חה"ש הבע"ל.

§ דבּה לעילוי נשמה

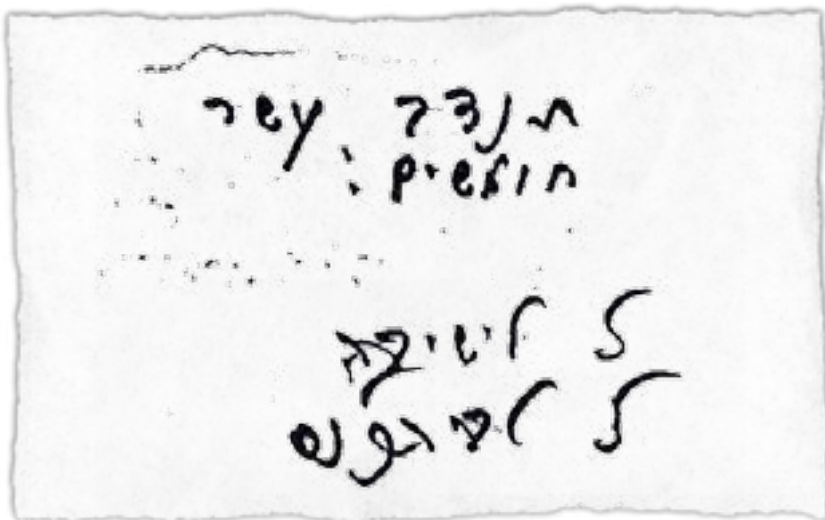
מענה לאשה ששאלה מה לעשות לעילוי נשמת בנה ע"ה, כתב הרבי :

תנדב עשר

חומשים:

5 לשיבה

5 לביהכנ"ס [=לבית הכנסת]

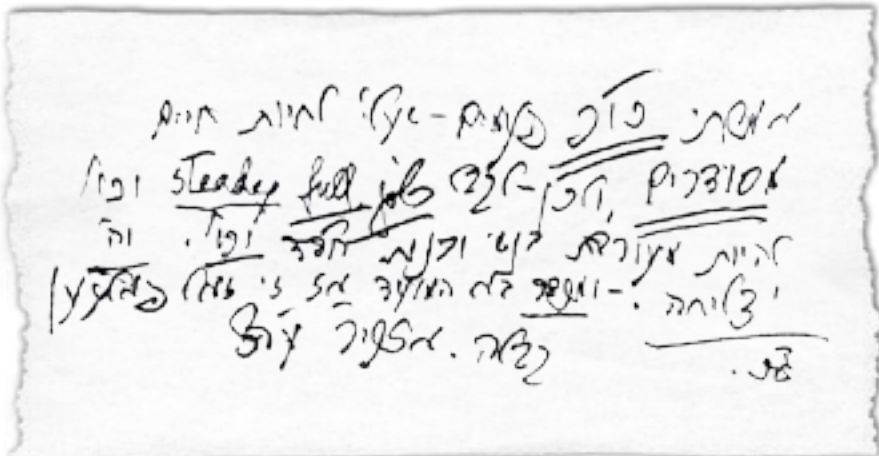
§ חיים מסודרים

במענה למכתב של נערה שהתלוננה כמה פעמים על אי שביעות רצון וחסר הצלחה במעשה ידיה וכו', כתב הרבי :

אמרתי כו"כ [=כמה וכמה] פעמים – שעלי' להיות חיים מסודרים ולכן - לקבל STEADY FULL JOB וכו'

להיות מעורבת בנושי ובנות חב"ד וכו'. וה' יצליחה. – ומכבר בא המועד אז זי זאל פאלגען ג"כ [=שתציית גם כן].

קבלה. אזכיר עה"צ [=על הציון]

§ טייפ התוועדות

בעקבות מעשה שהיה, דיבר הרבי בהתוועדות אחת, בשנת תשכ"ט, על הקלטות של שיחות הק' שנעשות לא כשורה ולא ע"י מי שצריך לעשות זאת. לאחר ההתוועדות כתב אחד התמימים לרבי – "היום, י"ג תמוז, שמעתי שאתמול בשעת ההתוועדות, כ"ק אד"ש דבר אודות אלו שיש להם טייפ"ס. יש לי כמה טייפ"ס של כ"ק אד"ש. ואבקש את חו"ד הק' מה לעשות בנוגע לזה". (ראה תורת מנחם חלק נ"ז עמ' 31)

על כך ענה הרבי:

כמפורש: ללמוד אגה"ת בע"פ [=אגרות התשובה בעל פה]

ובמשך הזמן

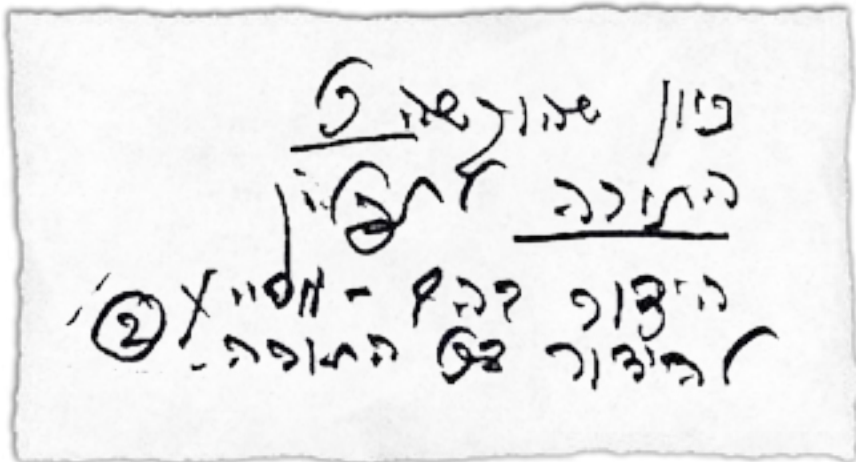
ק"א דף גמרא.

כאמור: אגה"ת בע"פ
 ומשך הזמן
 ק"א דף גמרא

§ הידור תפילין

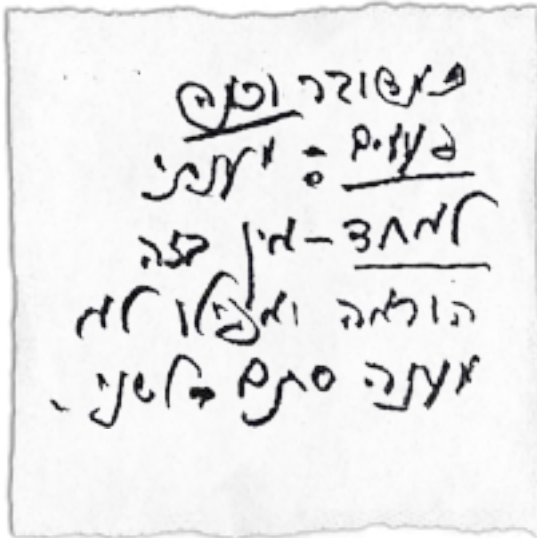
מענה הרבי אודות החשיבות ההידור במצות תפילין:

כיון שהוקשה כל
התורה להתפילין
הידור בהם – מסייע
להידור בכל התורה.

§ הוראה ממענה

מענה הרבי ובו מגלה דעתו הק' לגבי לימוד הוראות ממענה שניתן ליחיד:

כמדובר וכמה
פעמים: מענתי
לאחד - אין בזה
הוראה ואפילו לא
מענה סתם - לשוני.

§ עיני מחלוקת

במענה לשאלה בנושא יחסי עובד ומעביד באחד ממוסדות החינוך כתב הרבי:

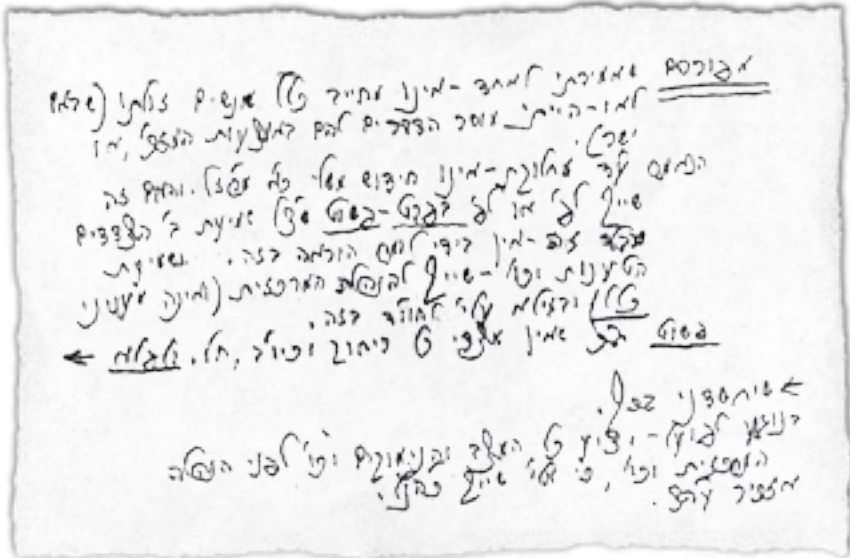
מפורסם שאמירתי לאחד – אינו מחייב כלל אנשים זולתו (שבאם לאו – הייתי מוסר הדברים להם באמצעות המזכ[ירות], או ישר).

הנאמר ע"ד מחלוקת – אינו חידוש משלי כ"א מרז"ל, והאם זה שייך לפ' או לפ' בפרט – פשוט שצ"ל שמיעת ב' הצדדים ומבלי זה – אין בידי לומר הוראה בזה, ושמיעת הטענות וכו' – שייך להנהלה המרכזית (ואינה מענייני כלל) ובמילא עלי' לחו"ד בזה.

פשוט ג"כ שאין מצדי כל ריחוק וכיו"ב, ח"ו. **ולפלא** שיחשדני בכך.

בנוגע לפועל – יציע כל המצב והנימוקים וכו' לפני ההנהלה המרכזית וכו', כי אלי' שייך כהנ"ל.

אזכיר עה"צ [=על הציון].

§ תענית שעות

מענה למכתב ארגון רבני ביחס לדברי הרבי על המצב בארץ ישראל שהדבר חמור עד כדי כך שהיה מקום לגזור תענית, כתב הרבי:

ע"ז כוונת היתתה (וגם עתה - כן)
 להתריע על
 המצב וכדי להדגיש
 החומר כו' הוספתי
 שהוא עד כ"כ שלמרות השיטה מאז כו'
 אצטרף, להצעת
 תענית שעות באם
 תבוא כו'.
 כי גם עתה ניהא
 לי יותר ויותר באם
 יהי' תשובה (בפרט
 תשו"ע [=תשובה עילאה], תורה)
 תפלה
 וצדקה כפשוטן
 ורק באם תבוא
 הצעה כו' כנ"ל.
 פשוט שאין לעשות מזה הידור
 חסידותי דליובאוויטש וכיו"ב.

עיקר כוונתי היתה (וגם עתה - כן)

להתריע על

המצב וכדי להדגיש

החומר כו' הוספתי

שהוא עד כ"כ שלמרות השיטה מאז כו'

אצטרף, להצעת

תענית שעות באם

תבוא כו'.

כי גם עתה ניהא

לי יותר ויותר באם

יהי' תשובה (בפרט

תשו"ע [=תשובה עילאה], תורה)

תפלה

וצדקה כפשוטן

ורק באם תבוא

הצעה כו' כנ"ל.

פשוט שאין לעשות מזה הידור

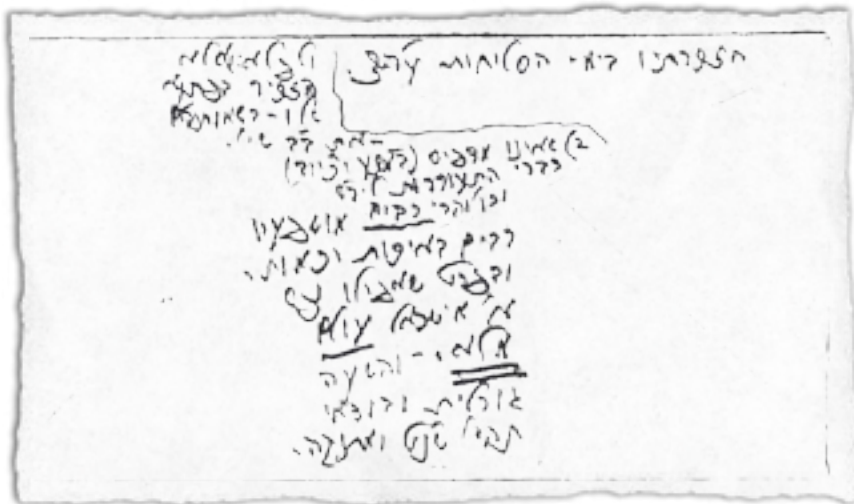
חסידותי דליובאוויטש וכיו"ב.

§ להדפיס דברי התעוררות

מענה הרבי בעניני כתיבת פ"נ לקראת ראש השנה ופרסום דברי התעוררות ליראת שמים
ע"י בעל השפעה :

הזכרתיו בימי הסליחות עה"צ [=על הציון]. ולפלא: (1) שלא
הזכיר בפתקא
שלו – בשמותיהם
– את ב"ב שי'.

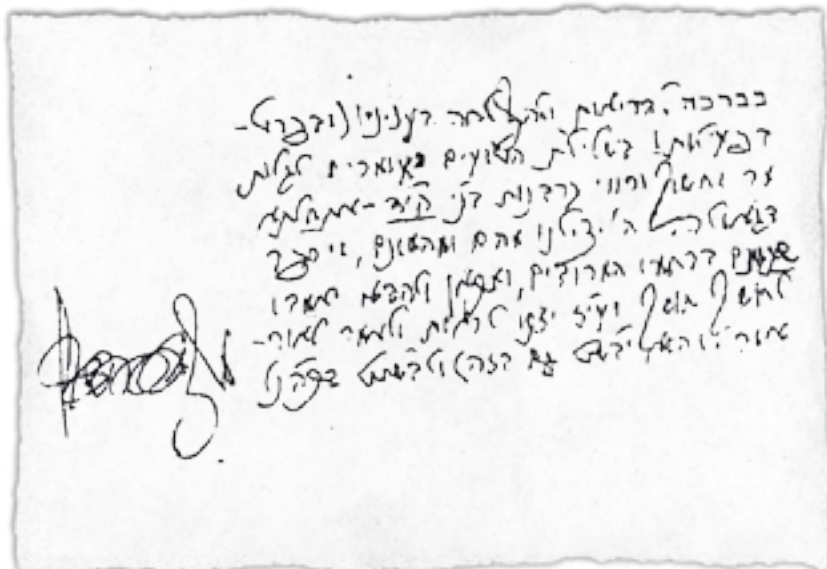
(2) שאינו מדפיס (במכ"ע וכיו"ב [=במכתבי-עת וכיוצא בזה])
דברי התעוררות ליר"ש [=ליראת שמים]
וכו' והרי רבים מושפעיו
רבים באיכות וכמות,
ובפרט שאפילו נפש
א' מישראל עולם
מלא. – והשעה
גורלית ובדאי
תהי' שני"ט [=שנה טובה] ומתוקה.

§ אתחלתא דגאולה

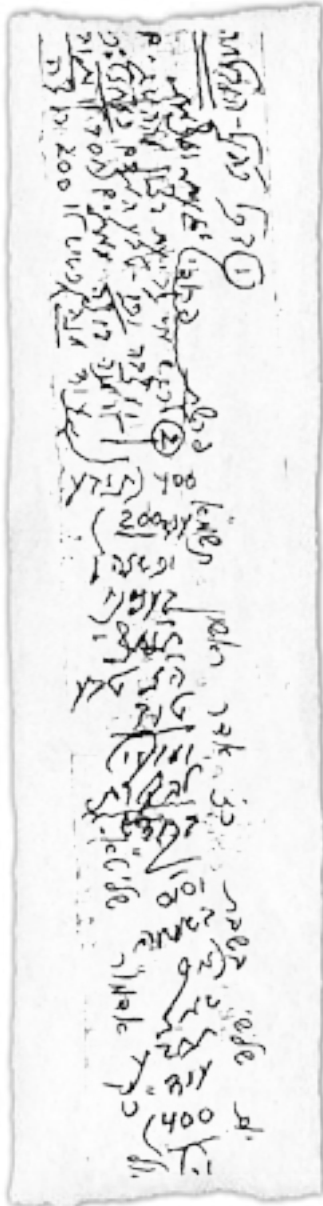
מענה הרבי אודות שלילת מוחלטת של הדעה האומרת כי אנו נמצאים בזמן של "אתחלתא דגאולה":

בברכה לבריאות ולהצלחה בענייניו (ובפרט – בפעילותו בשלילת הטועים האומרים לגלות מר וחשוך ורווי קרבנות בני"ד הי"ד [=בני ישראל ה' יקום דמם] – אתחלתא דגאולה, ה' יצילינו מהם ומהמונם, ויכפר שגגתם ברחמיו המרובים, ומכאן ולהבא יאמרו לחושך חושך, ועיי"ז יזכו לראות ולאמר לאור – אור, והוא יבש"ט [=יבשר טוב] גם בזה) ולבשו"ט בכהנ"ל [=ולבשורות טובות בכל הנזכר לעיל].

§ שביעת רצון

ביום כ"ז באדר תשמ"א כתבה א' לרבי על אי שביעות רצונה מהשיגיה ומצבה הירוד וכו', והרבי סימן במכתבה, במקומות המתאימים, את הספרות 1,2, וענה:

1. בכל כהנ"ל [=כהנזכר לעיל] – הובטחה
יגעת ומצאת

2 לרגש אי שביעות רצון מההישגים
ומצבה וכו' – טבע האדם כמחז"ל [=כמאמר חז"ל]: כשיש
לו מנה רוצה מתאים (חסר לו ותובע
עוד מנה) כשיש לו 200 רוצה
400 (תובע
עוד 200).

וכשזה

בעניני

תומ"צ -

ה"ז [=תורה ומצות הרי זה] טבע

טוב

ומועיל

להעלות

בקודש

וכו"ס [=וסוף סוף]

בשמחה

(אף

שאז

תתבע

עוד

(400

וק"ל.

§ ברכה לטיסה

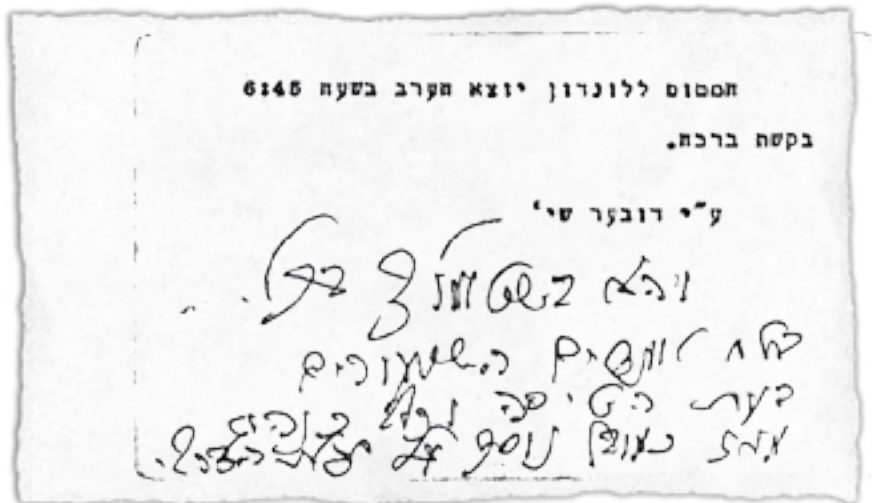
במענה על הודעה אודות טיסה ובקשת ברכה כתב הרבי:

ויהא בשטמו"מ [=בשעה טובה ומוצלחת] בכל.

בטח לומדים השיעורים

בעת הטיסה וכו'

כנהוג מאז כמובן נוסף על תפלת הדרך.

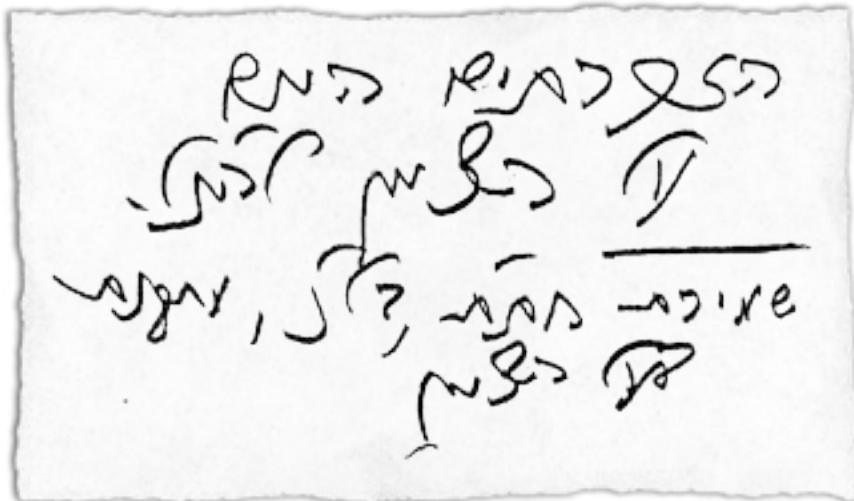

§ תקנת בעל הציון

מענה הרבי השייך לתפלה על הציון הק':

הזכרתים היום
על הציון להג"ל.

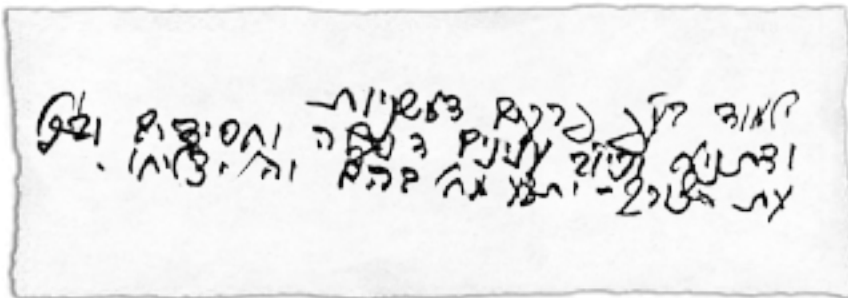
שמירת חת"ת, בל"ג [בבלי נדר]. מתקנת
בעל הציון.

§ לימוד בע"פ

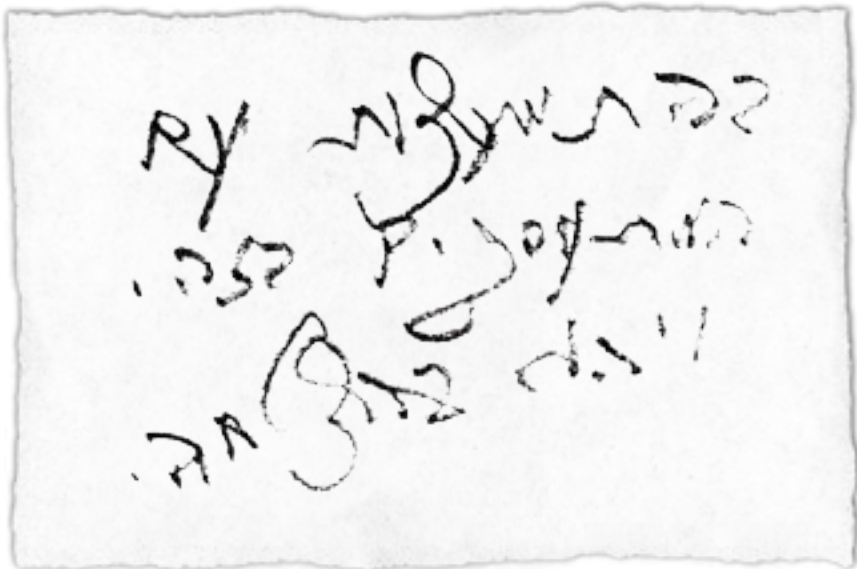
מענה הרבי על בקשת ברכה בעיני עבודת ה':

ילמוד בע"פ פרקים דמשניות
ודתניא וכיו"ב בעיני דנגלה וחסידות ובכל
עת הצורך - יתקע מח[שבתו] בהם וה' יצליחו.

מענה הרבי ובו הביא דעתו הידוע שבכל נושא של עסקנות ציבורית יש להתייעץ עם המתעסקים בעניין מכבר:

בהתייעצות עם
המתעסקים בזה.
ויהא בהצלחה.

§ עיקר תפקידו של מזכיר

במענה למזכיר אחת הסיעות בכנסת כתב הרבי:

ויה"ר [=ויהי רצון] שימלא

עיקר תפקיד

מזכיר: להזכירם

בכל יום על

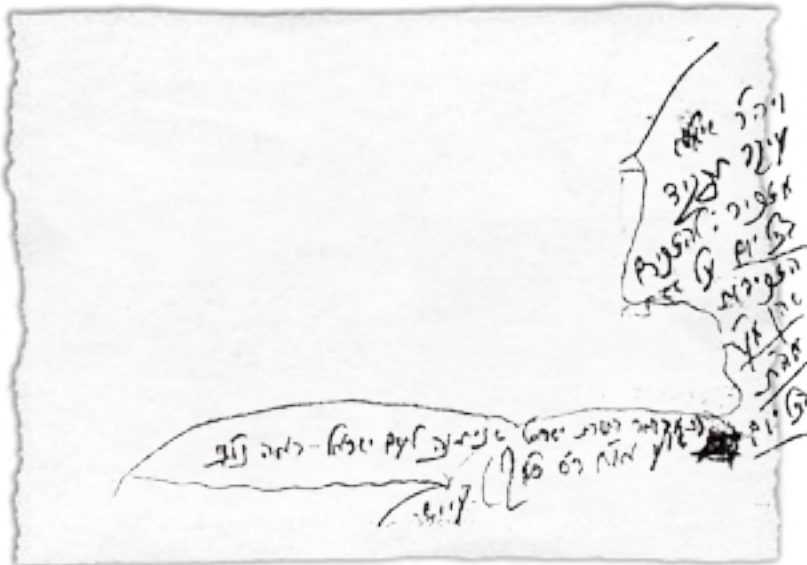
הזכירות

שהן מ"ע

מה"ת [=מצוות עשה מן התורה]

בכל יום (כמבואר בתורת ישראל שניתנה לעם ישראל – ראה נו"כ

שו"ע או"ח ר"ס [=נושאי-כלי שולחן ערוך אורח-חיים ריש סימן] סמ"ך). עיי"ש [=עין שם].

§ אל יגררו אותי ואת המזכירות שלי

לפנינו מענה מהרבי שתוכנו מדבר בעד עצמו,

מזכ' [=מזכירות].

- לא להתערב כלל

בכל ענינים אלה. ולומר

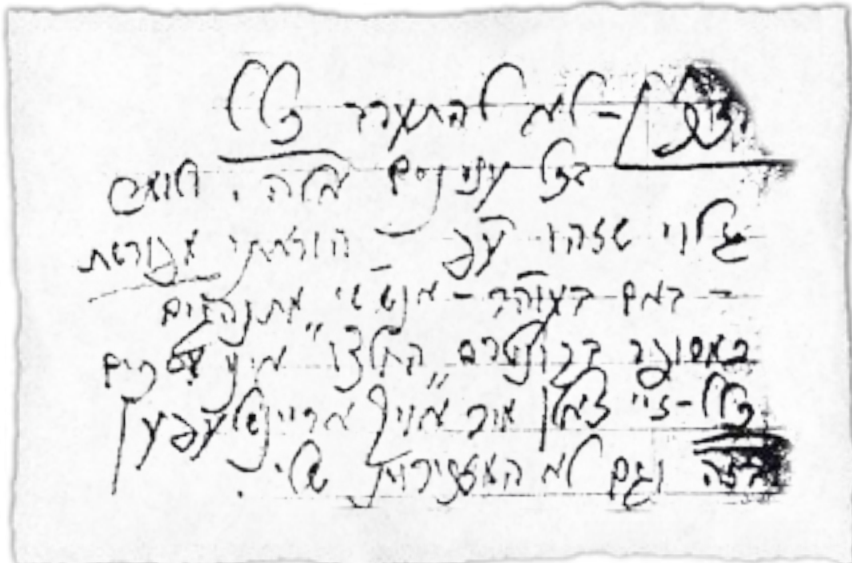
גלוי שזהו ע"פ הוראתי מפורשת

- באם בעוה"ר [=בעוונותינו הרבים] - אנ"ש שי' מתנהגים

כמסופר בקונטרס "החלצו" איני מסכים

כלל - זיי זאלן מיר אויך אריינשלעפען [=שהם יגררו גם אותי]

בזה וגם לא המזכירות שלי.

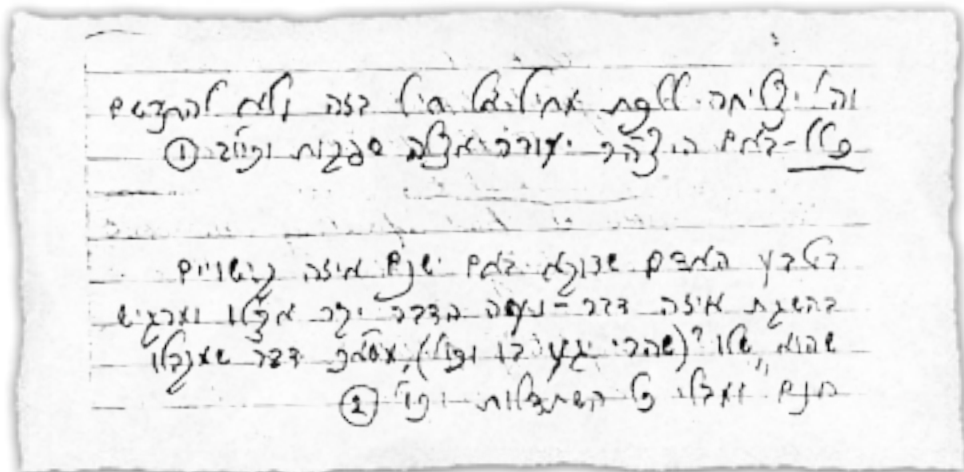

§ יוקר בזכות הקשיים והיגיעה

לפנינו מענה מהרבי אשר תוכנו מדבר בעד עצמו (הספרות מתייחסת לקטעים המתאימים במכתב השואלת):

1) והי' יצליחה ללכת מחיל אל חיל בזה ולא להתרשם
כלל – באם היצה"ר [=היצר הרע] יעורר אצלה ספקות וכיו"ב [=וכיוצא בזה]

2) בטבע האדם שדוקא באם ישנם איזה קישורים
 בהשגת איזה דבר – נעשה הדבר יקר אצלו ומרגיש
 שהוא "שלו" (שהרי יגע בו וכו'), משא"כ דבר שמקבלו
 חנם ומבלי כל השתדלות וכו'

§ הפצת היהדות משמחת

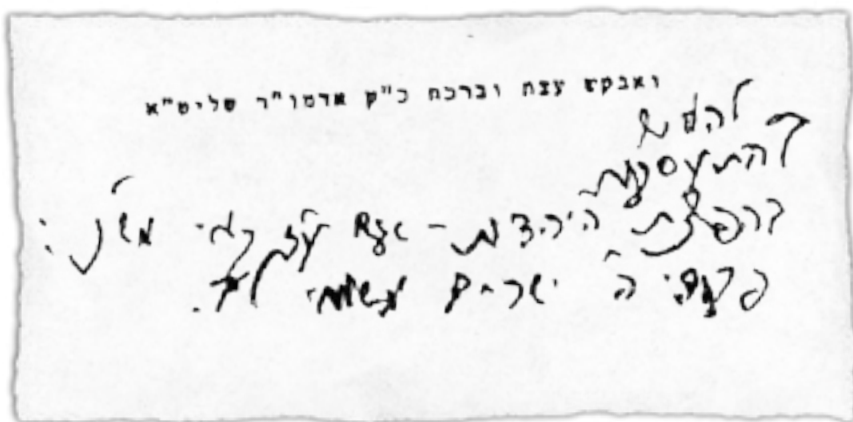
מובא בזה מענה ק' מהרבי, בעניין השמחה, שנכתב בתשובה לבקשת ברכה לרגל שמחה פרטית של המבקש:

להוסיף

בהתעסקות

בהפצת היהדות – שגם ע"ז [=על זה] קאי מש"נ [=מה שנאמר]:

פקודי ה' ישרים משמחי לב.

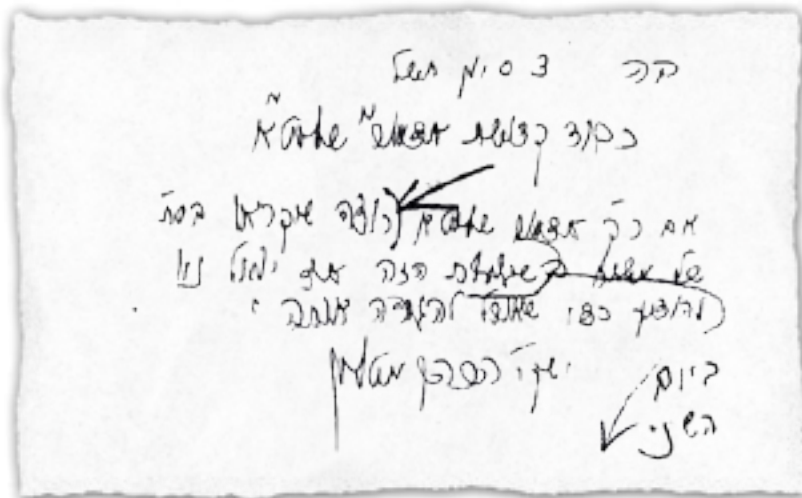
§ קריאה בספר-תורה של משיח

כידוע, לפני כל שבת ומועד שבהם היתה מחשבה לקרוא את קריאת התורה בספר תורה המיוחד לקבלת פני משיח צדקנו ("משיח'ס ספר-תורה") היו שואלים על כך את הרבי מראש.

השואל היה הסופר הרה"ח ר' ישעייה מטלין ע"ה והרבי היה עונה על דף השאלות, לפנינו הוראות הרבי לגבי הקריאה בס"ת של משיח מערב חג השבועות תש"ל. וזה נוסח השאלה: "אם כ"ק אדמו"ר שליט"א רוצה שיקראו בס"ת של משיח בשבועות הזה אז ימחול נא להודיע כדי שאוכל להגיה אותה".

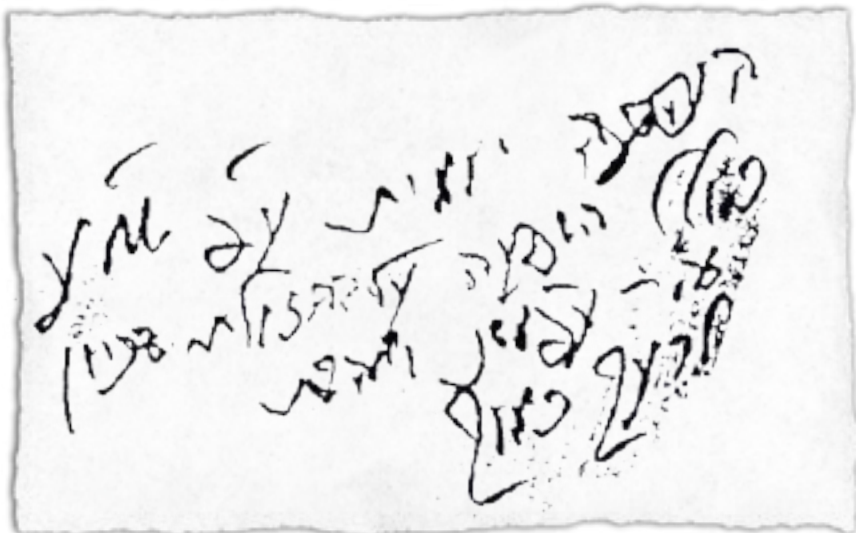
בתשובה הרבי סימן חץ על המילים "רוצה שיקראו בס"ת של משיח בשבועות", והוסיף:

ביום השני.

מענה הרבי שנכתב בתשובה לבקשת עצה לחיזוק הבטחון בהשי"ת:

הנהגה יומית ע"פ שו"ע
כולל השפעה על הזולת בכיוון
זה – ע"פ מש"נ [=מה שנאמר] ואהבת
לרעך כמוך

§ בזה אין מקום ל"שפיץ חב"ד"

כ"ק אדמו"ר זי"ע היה מקפיד מאוד לשלם את המגיע ממנו במהירות, לפנינו מענה בנושא זה שנכתב למישהו שביצע עבור הרבי שליחות שהיתה כרוכה בהוצאות והרבי מסר לו את הכסף על כך:

מצו"ב לערך [באם חסר - יודיע
 כמה (ואין בזה מקום ל"שפיץ חב"ד" וכבוד
 מדומה וכו') באם יתיר
 ימסור לצדקה באהקת"ו

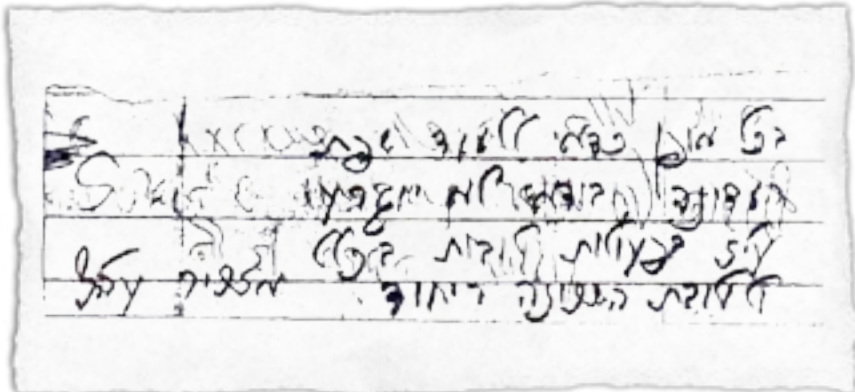
מצו"ב לערך [באם חסר - יודיע
 כמה (ואין בזה מקום ל"שפיץ חב"ד" וכבוד
 מדומה וכו') באם יתיר
 ימסור לצדקה באהקת"ו

§ לימוד שפת המדינה ותוספת פעולות

לפנינו מענה הרבי לעסקן ציבורי שככל הנראה היה קשור בפעולות לטובת שכונת קראון הייטס, השכונה של הרבי:

בכל אופן כדאי ללמוד שפת המדינה ובודאי לא יוגרע עי"ז בפעולות טובות בכלל ולטובת השכונה ביהוד.

אזכיר עה"צ

§ יגעת ומצאת

את השורות הבאות כתב הרבי כתוספת למכתב-ברכה – אישור על קבלת פ"נ:

נ. ב. להתחלת

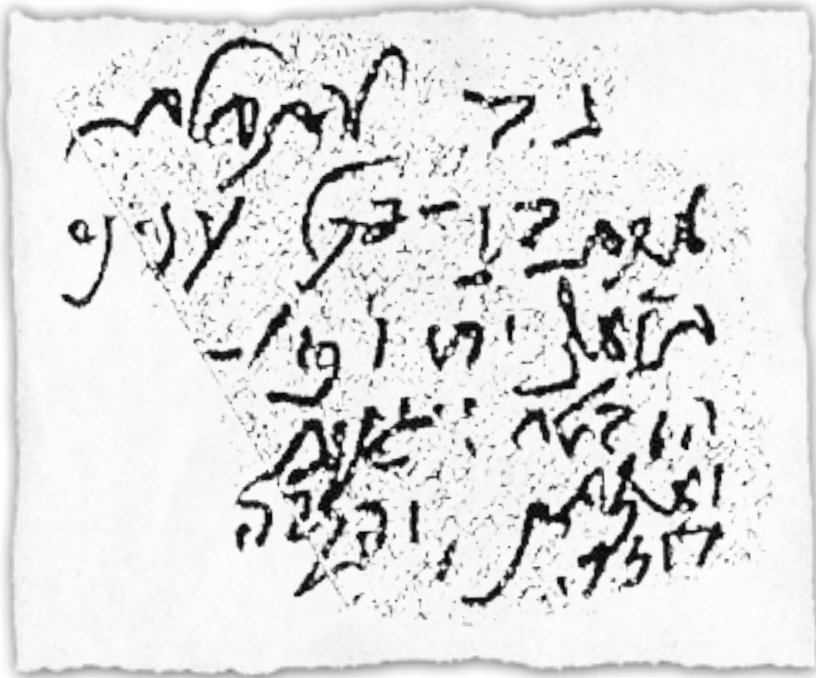
מכתבו – בכל עניני

תומ"צ יר"ש [=תורה ומצות יראת שמים] וכי' –

הובטח : יגעת

ומצאת, והקב"ה

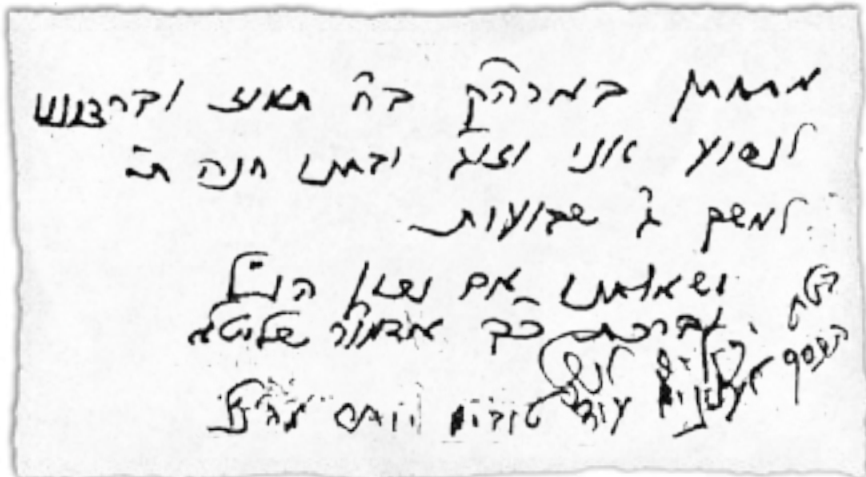
עוזר.

נסיעה לחתונה §

לשאלה של בני זוג ובתם אודות נסיעה לאה"ק כדי להשתתף בחתונה כתב הרבי :

בטח יכולים לנצל
הכסף לעניינים עוד טובים יותר מהנ"ל

ממך במהרה ק"ה מאז וק"ב
לפניו אנו ופג וקמל חנה ה'
זמן ג' שזעור
והאמל אמ נטל הו"ה
הרבה כק אמור שט"ה
הענין ע"ה סודים וז"ה ג"ה

§ הדרך לשלום בית

מענה לאשה שבקשה את ברכתו ועצתו הק' של הרבי לגבי בעיות של שלום בית :

מעין PERSONALITY CONFLICT CLASH (=ניגודי אישיות-התנגשויות) והעצה – למעט בנקודות הנותנות מקום להתנגשות. – ולא לשים לב (עד כמה שאפשר) להשתדלות צד השני לעורר מחלוקת.
 (4) גם השמות דבעלה ואזכיר עה"צ [=על הציון].
 מקום לומר שהקילו בעניני טהמש"פ [=טהרת המשפחה] וזה גרם להנ"ל.

(1) המצב שכותבתו – נמצא אצל כו"כ [=כמה וכמה] (אף שכמוכן, כאו"א [=כל אחד ואחד] משתדל להעלימו או להקטינו, ולכן אפשר לטעות שזהו יוצא מן הכלל לגמרי) – במדה דומה, קלה או גם חמורה יותר. וברובא דרובא סו"ס [=פ"ק] המצב נעשה שקט, ולפעמים גם טוב. ובפרט – חינוך הילדים ופתרון בעיות שלהם מקרב שני הצדדים, מכריחם לשיתוף פעולה עכ"פ [=על-כל-פנים] בנוגע לזה, ובמילא למעט הריחוק שביניהם וכו'.

(2) להקל המצב ולהקדים תיקונו ושיפורו – ע"י שכאו"א יהי' עסוק בענין שלו בפרט ובמילא אין בזה נקודות למחלוקת, או אויף טשעפן זיך [=להקניט, להתגרות] וכיו"ב.

וכמוכן – טוב COUNSELLING [=יעוץ] (בעיקר מפני שזהו אפשריות אפרעדן זיך פון הארצן בפני אדם שאינו נוגע בדבר). וע"י ידידים – בטח אפשר להשפיע על בעלה שי' שיסכים ויעשה זה.

(3) נאכגעבן אלץ [=לוותר בכל] – צע"ג [=צריך-עיון-גדול]: אם תוכל לקיים זה בפועל (או – בעלה מצדו), אין לזה גבול, וספק אם גם יועיל, כי לא זהו "התביעה" האמיתית כ"א כנראה

§ ברכה לעסקנות

מענה הרבי לבקשת ברכה של איש עסקים שחשש מפני עתידו בעסקים ("שישנם איזה אנשים המתניינים לקנות חלקו" בשותפות):

פס"ד [=פסק דין] רבותינו

נשיאינו : טראכט

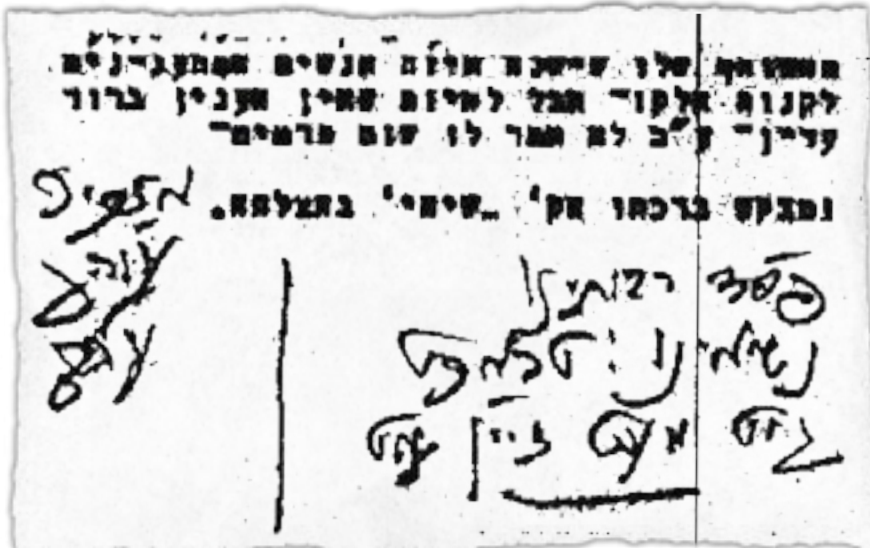
גוט וועט זיין גוט [=חושב טוב יהי' טוב].

ועל בקשת ברכתו של הרבי שיהי' בהצלחה, היה מענה:

אזכיר

עוה"פ

עוה"צ [=עוד הפעם על הציון].

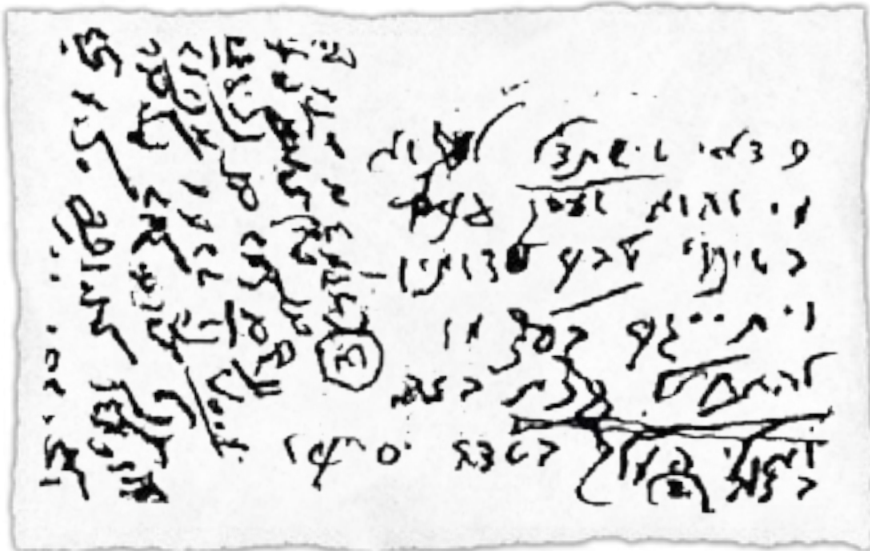
§ ללא שטויות ודמיונות

לפינינו מענה הרבי בעיני עבודת ה' שכנראה נכתב בימי חודש אלול, ש"המלך בשדה":

בלבל עצמו וסביבתו
 בכל מיני שטויות ודמיונות
 שאינם במציאות כלל
 ובמילא ממרר ר"ל [=רחמנא - ליצלן] חייו.

ע"ד הנ"ל לא רמז אפילו
 פעם אחת (גם לא לכ"ק מו"ח אדמו"ר)

כדאי שישתדל למצוא
 מישהו שעסק פעם
 בשינוי טבע מדותיו -
 ויתייגע בעצמו להתחיל קצת בזה,
 ואולי המלך בשדה יסייעו
 בזה

§ שמעתי בין חסידים

במענה לבקשת א' מאנ"ש להכנס ליחידות אל הרבי, הוא ורעייתו, לקבל את ברכתו הק' לרגל מלאות יובל לנישואיהם, ענה הרבי:

מעולם לא שמעתי

בין חסידים כניסה

להנ"ל ולכיו"ב. ופשוט שאזכיר עה"צ לאויוש"ט¹ ולנחת חסידותי מכיו"ח שי' [=מכל יוצאי חלציהם שיחיו].

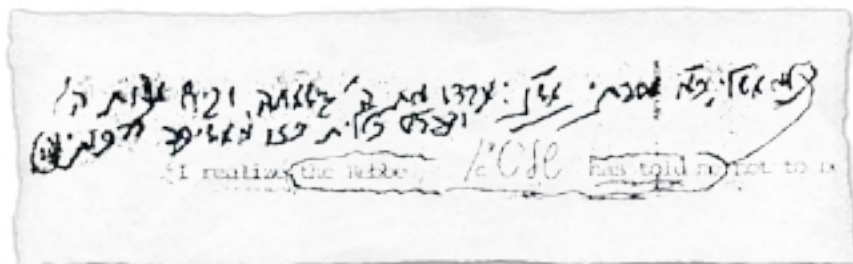
הנה"ל ולכיו"ב. ופשוט שאזכיר עה"צ לאויוש"ט¹ ולנחת חסידותי מכיו"ח שי' [=מכל יוצאי חלציהם שיחיו].

(1) =על הציון לאורך ימים ושנים טובות.

§ השמחה ממשיכה ברכות

מובא בזה מענה בעניין השמחה. השואל כתב (להלן, בתרגום מאנגלית): "הבנתי שהרבי שליט"א הורה להיות בשמחה". ועל כך כתב הרבי:

(לא משלי, כ"א¹ מסרתי מש"נ² עבדו את ה' בשמחה, וקיום מצות ה' ובפרט כללית כזו ממשיכה ברכותיו)

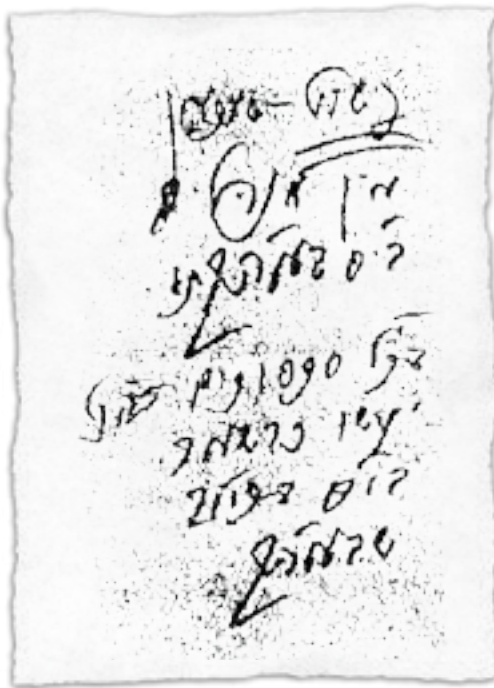

(1) = כי אם.

(2) = מה שנאמר.

§ בית ספר בארץ הקודש

מענה הרבי שביקשו כנראה לדון בענייני בית ספר בארץ הקודש:

פשוט – שמכאן

אין מנהלים

בי"ס באהקת"ו

[=בית ספר בארץ הקודש

תבנה ותכונן]

--

בכל סכסוכים כהנ"ל –

יעשו כבשאר

בי"ס בכיו"ב

שבאה"ק [=בתי ספר

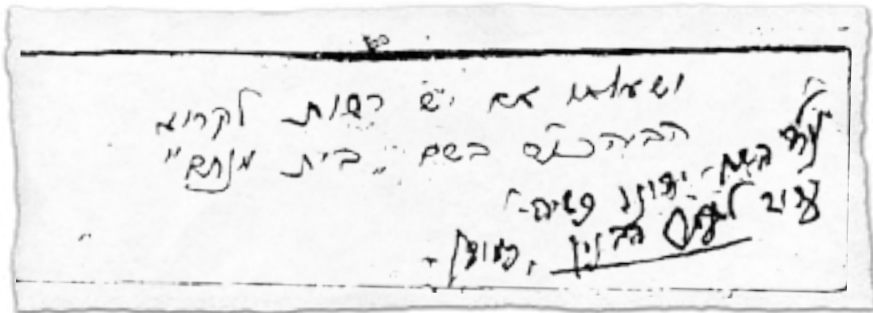
שבארץ הקודש].

§ השם - קרוב לגמר הבניין

מענה הרבי על שאלה האם לקרוא בית-הכנסת על שמו הק' "בית מנחם":

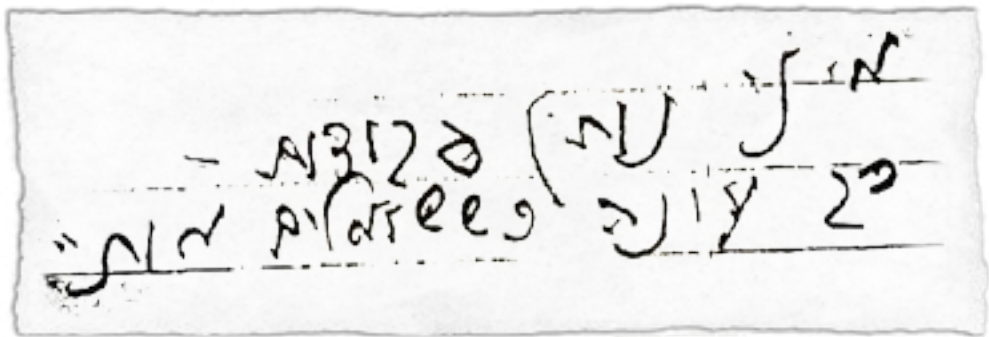
ע"ד השם - ידונו כשיהי'

קרוב לגמר הבניין, כמובן.

במענה לבקשה וציווי ופקודה בעניין מסויים כתב הרבי :

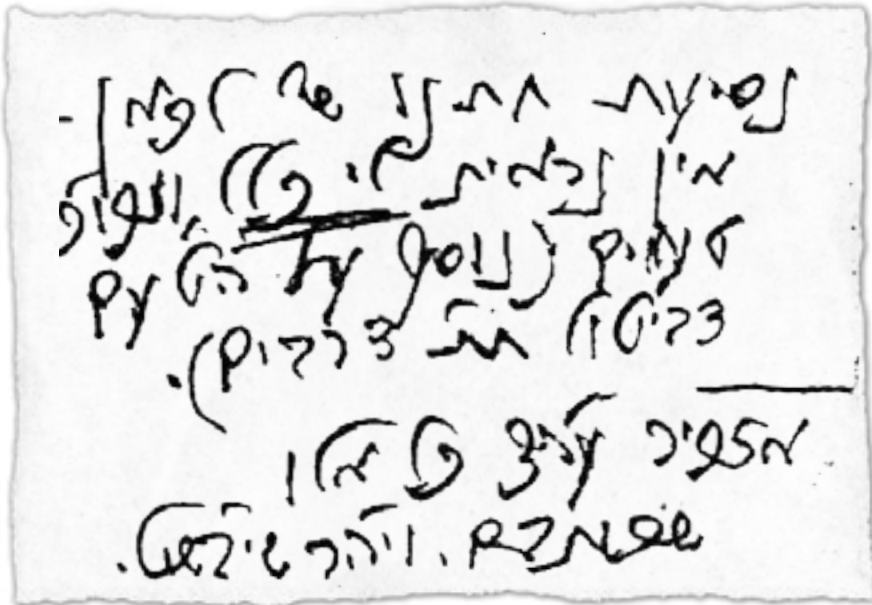
איני נותן פקודות – רק עונה כששואלים אותי.

§ לא לביטול - תורה

מענה הרבי אודות נסיעה:

נסיעת חתנו שי' לכאן -
אין נראית לי כלל ומכו"כ [=ומכמה וכמה]
טעמים (נוסף על הטעם
דביטול ת"ת [=תלמוד תורה] דרבים).
אזכיר עה"צ [=על הציון] כל אלו
שכותבם. ויה"ר שיבש"ט [=ויהי רצון שיבשר טוב].

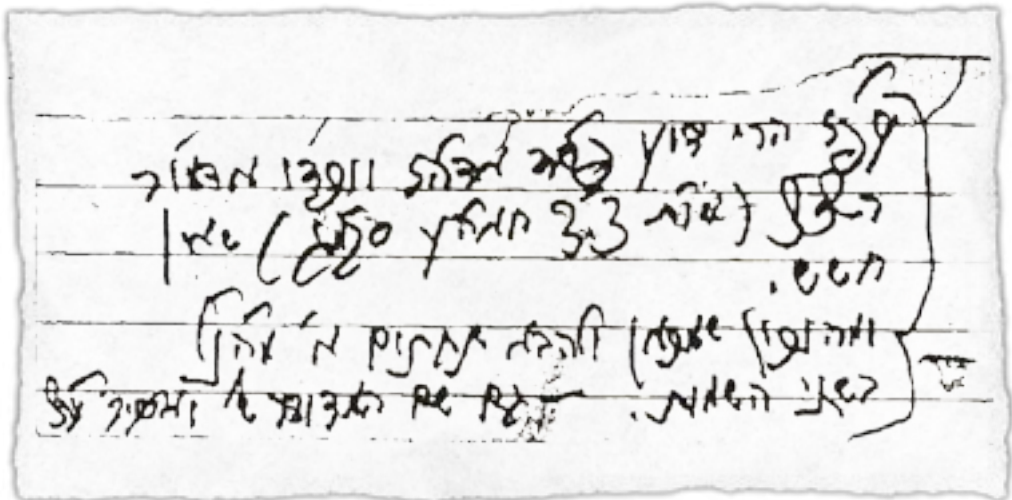
נסיעת חתנו שי' לכאן -
אין נראית לי כלל ומכו"כ
טעמים (נוסף על הטעם
דביטול ת"ת [=תלמוד תורה] דרבים).
אזכיר עה"צ [=על הציון] כל אלו
שכותבם. ויה"ר שיבש"ט.

§ "שמות הכלה וחמותיה? שוים"

מענה הרבי אודות שידוך כאשר הכלה והחמות שמותיהן שוין, אבל (כנראה לשתייהן) יש גם שם שונה :

עפ"ז [=על פי זה] הרי יודע פס"ד אדה"ז [=פסק-דין אדמו"ר הזקן] ונכדו אדמו"ר הצ"צ (שו"ת הצ"צ חאה"ע סקמ"ג [=שאלות ותשובות צמח צדק חלק אבן העזר סימן קמ"ג]) שאין חשש.

ומהנכון שמכאן ולהבא תחתום א' מהנ"ל בשתי השמות, - גם שם המדובר שי' ואזכיר עה"צ [=על הציון].

מענה הרבי לאחת שרצת להתגייר בניגוד לרצון להוריה :

ע"פ [=על פי] כתבה – למה לה להכנס למחלוקת והפרדה

גדולה ונפשית עם הורי' וכו', עם כל

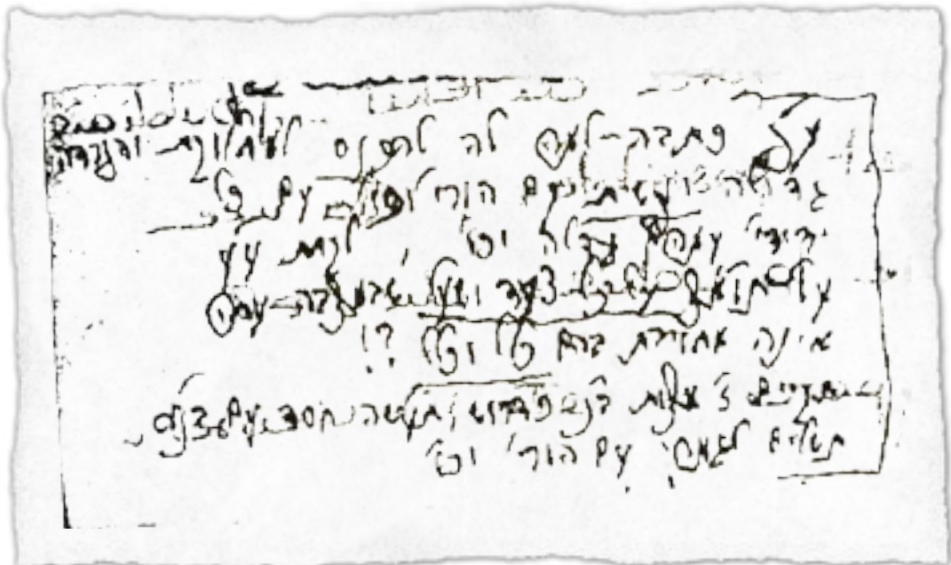
ידידי' עמהם גדלה וכו', לקחת ע"ע [=על עצמה]

עול תומ"צ [=תורה ומצות] על כל צעד ושעל שבמצבה עתה

אינה מחוייבת בהם כלל וכלל !?

תקיים ז' מצות ב"נ [=בני נח] כדרוש, תעשה חסד עם בני"א [=בני אדם],

תשלים לגמרי עם הורי' וכו'.

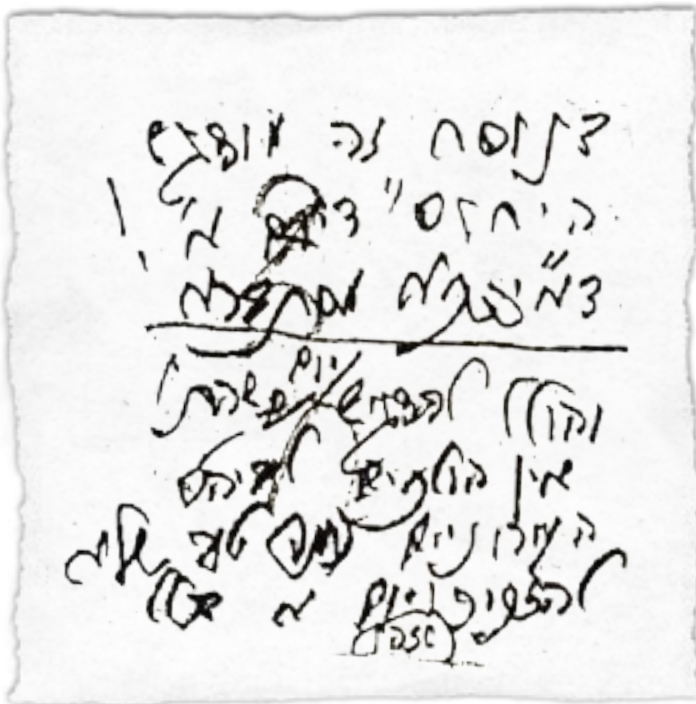
§ יום ראשון לא "מיוחס"

מענה הרבי על נוסח הזמנה בו הודגשה העובדה שיום ראשון הוא יום "חופש" בארה"ב:

בנוסח זה מודגש ה"יחוס" דיום א!

דאיפכא מסתברא

והול"ל [=והוה ליה למימר] להדגיש- יום שהת' אין הולכים לביה"ס [=לבית ספר] העירוניים (ומה טוב שלא להזכיר שזהו יום א בכלל

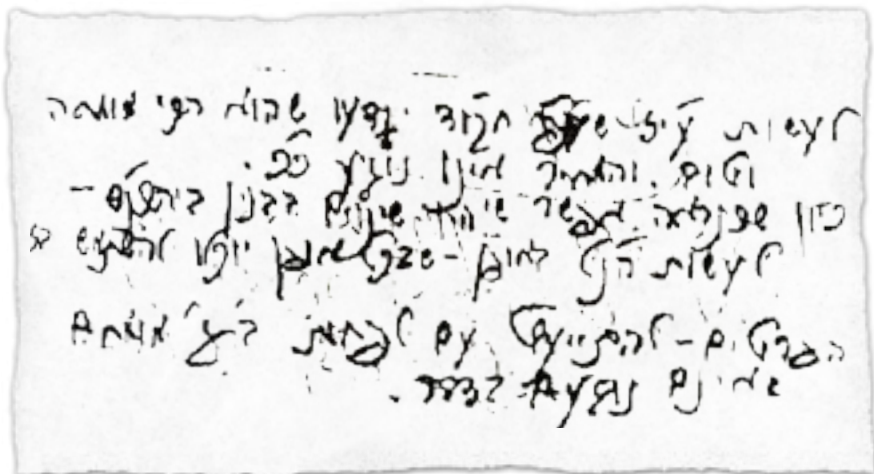
§ שיפוץ בית הכנסת

מענה הרבי לגבי הגישה הנכונה בשיפוץ ובניית בית הכנסת (נכתב, כנראה, ביחס לבית חיינו, 770):

לעשות עי"ז שעפ"י חקו"ד [=על יד זה שעל-פי חקירה ודרישה] יודעו שהוא הכי מומחה וטוב. והמחיר אינו נוגע כ"כ [=כל כך].

כיון שכנראה אפשר שיהיו שינויים בבנין ביהכ"ס [=בית הכנסת] - לעשות הנ"ל באופן - שבל אופן יוכלו להשתמש בזה.

הפרטים - להתיעץ עם לפחות ב' - ג' מומחים שאינם נוגעים בדבר.

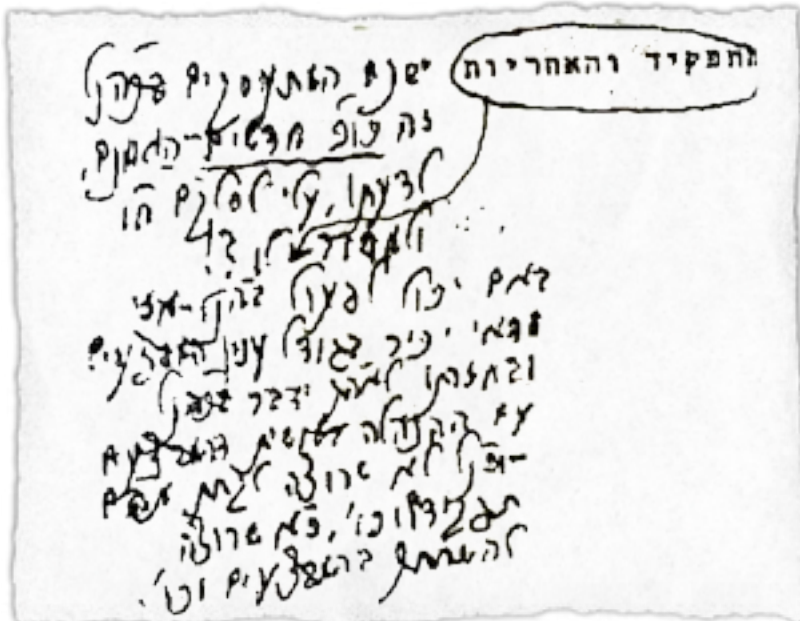
§ תפקיד המבצעים

מענה לאחד שהציע להטיל עליו את התפקיד ואת האחריות לפילות ב'מצבעים', כתב הרבי :

ישנם המתעסקים בכנה"ל
זה כו"כ [=כמה וכמה] חדשים – האומנם,
לדעתו עלי לסלקם ח"ו

ולמסור [כאן הרבי הקיף שני המילים "התפקיד והאחריות" מתוך המכתב] לו?!

באם יכול לפעול בהנ"ל – אזי
ודאי יכיר בגודל ענין המבצעים
ובחזרתו לאה"ק ידבר בכנה"ל
עם ההנהלה ראשית דהמבצעים
– וכנ"ל לא שרוצה לקחת מהם
תפקידם וכו', כ"א שרוצה
להשתתף בהמצעים וכו'.

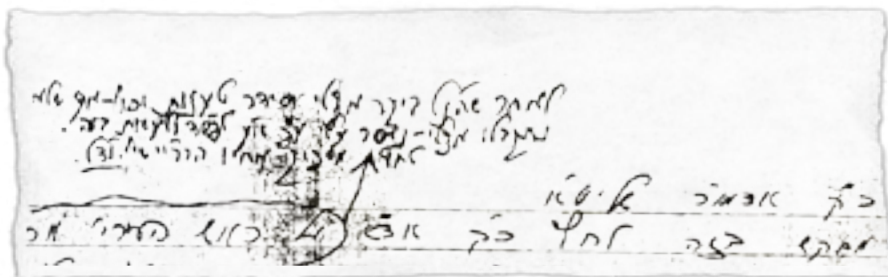

§ לחץ ופעילות אסורה

במענה לבקשה שהרבי יפעיל לחץ על ראש עיר בנושא מסוים, ענה הרבי :

לאחרי שהנ"ל ביקר אצלי וסידר טענות וכו' – אף שלא נתקבלו אצלי – נאסר עלי ע"פ שו"ע לפס"ד ולעשות בזה.

לחץ [כאן הרבי סימן בעיגול לשון המכתב "ראש העיר מר . . ."] מספיק אחיו הררי"י שיי' וד"ל.

§ להתאשפז כיהודי

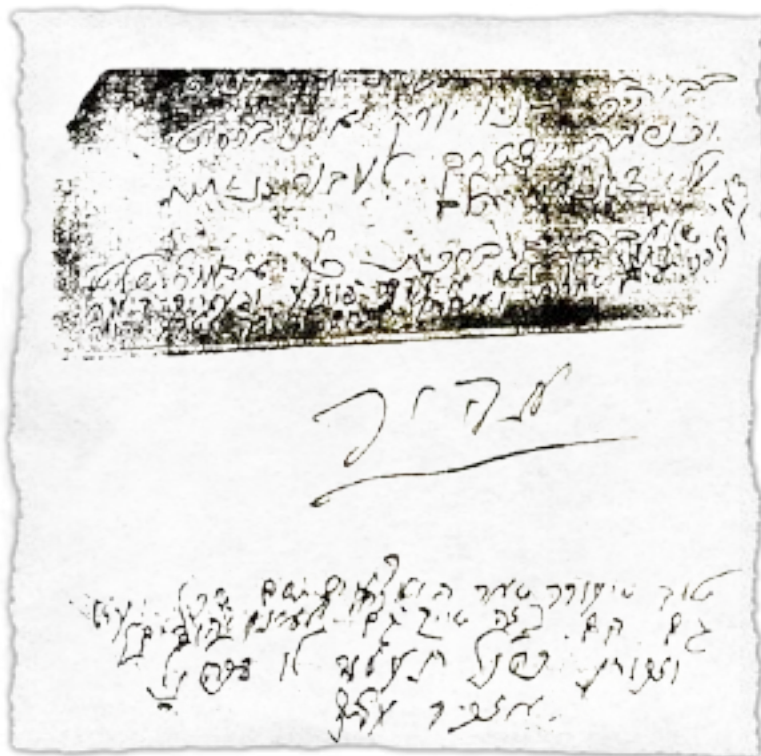
במענה להודעה על אשפוז בבית הרפואה (בעקבות התקפה לב, ל"ע) ובקשת ברכה ענה הרבי:

מהיר

כדאי שיביאו לו לשם א צדקה פושקע [=קופה] ופעמיים בימות החול (לפני שחרית ומנחה) יתרום לתוכה מטבע.

ומה טוב שיעורר שאר הנמצאים שם שכן יעשו גם הם [זה שייך גם לאינם יהודים] וזכות כהנ"ל תעמוד לו בכנה"ל.

אזכיר עה"צ [=על הציון]

§ לימוד, שידוך ו"פרצת"

מענה הרבי (משנת תשל"ג) לאחד האברכים בפאריז:

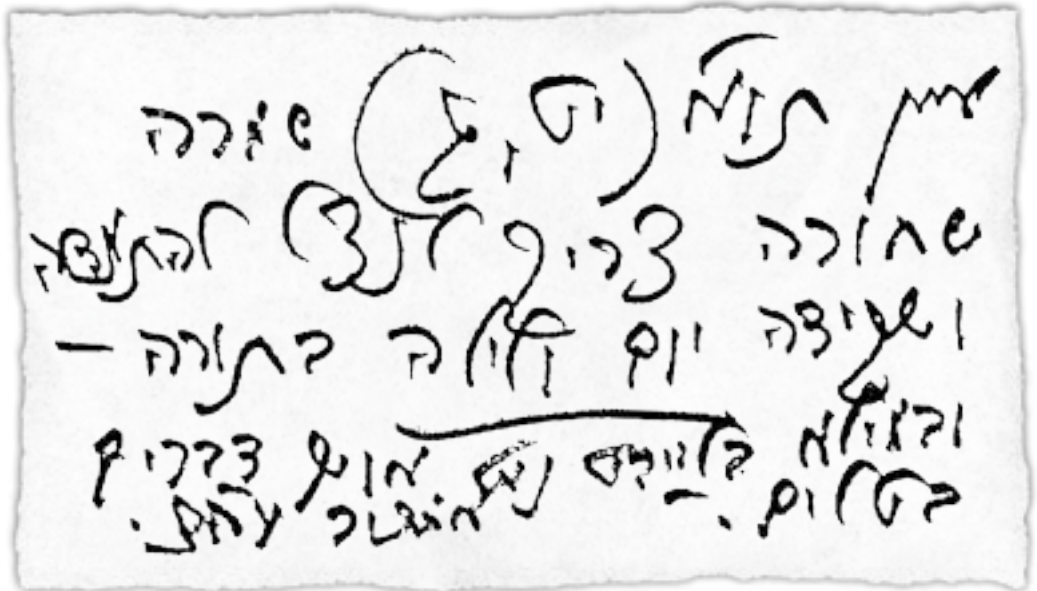
- במענה לשאלותיו: (א) סדר בלימוד ותפילה וכו' – כעצת הרה"ח וכו' וכו' הר"נ שי' נעמאנאו. (ב) בנוגע לשידוך – כעצת ידידים יראי שמים שעל אתר. (ג) עבודת "פרצת" – כהנהגתו עד עתה, בהתייעצות עם הרב שמואל שי' אזימאו. והי' יצליחו.

הענין לשאלותיו: (א) סדר
 בלימוד ותפילה וכו' – כעצת הרה"ח וכו' וכו'
 הר"נ שי' נעמאנאו. (ב) בנוגע
 לשידוך – כעצת ידידים יראי שמים שעל אתר.
 (ג) עבודת "פרצת" – כהנהגתו עד עתה,
 בהתייעצות עם הרב שמואל שי' אזימאו.
 והי' יצליחו.

§ ניצול נכון של "מרה שחורה"

במענה שלפנינו מפנה הרבי למאמר בתורה אור העוסק בתכונת ה"מרה שחורה":

עיין תו"א (יט, ג) שמרה
שחורה צריך לנצל להתמדה
ושקידה יום ולילה בתורה -
ובמילא בלייבט ניט אויף [=לא נשאר (זמן) ל] דברים
בטלים. אזכיר עה"צ.

מדור

הלכה ומנהג

§ מקוה בור ע"ג בור כשיש התנגדות

המענה הבא, שנושאו בניית מקוה ע"י אב ששיכל ילדיו רח"ל, נכתב ע"י הרבי על דברי השאלה שכתבתי בשם השואל כדלהלן:

. . . ביקש לשאול: הוא מעורב בעיר ע"ד בניית מקוה בעיר והיתה שקלא וטריא ע"ד מקוה על גבי בור, כעת ברצונו לבנותה ע"ש ילדיו ע"ה ושאלתו: א) אם רצונו נכון וכן אם כדאי שיה' בור על גבי בור אעפ"י שיש התנגדות מכו"כ בעיר.

ביחס לשאלה "אם רצונו נכון" הרבי מחק התיבה "אם" וביחס לשאלה השני, האם לבנות את המקוה בור ע"ג בור למרות התנגדות – הרבי מחק גם כאן את המילה "אם" וכתב כפשוט

וביחס להתנגדות הורה כי באם עי"ז ימנעו מחלוקת יוכלו להוסיף גם בור השקה מן הצד.

בקש לשאול ונראה מעורב
 בעיר ע"ד בניית מקוה בעיר
 והיה שקלא וטריא ע"ד מקוה על גבי בור
 כעת ברצונו לבנותה ע"ש
 ילדיו ע"ה ושאלתו: א) אם
 רצונו נכון וכן אם כדאי
 שיה' בור על גבי בור אעפ"י
 שיש התנגדות מכו"כ בעיר
 אה"כ יוסף אה"כ אה"כ אה"כ

§ לג בעומר או לג לעומר?

בספירת העומר יש כידוע שני נוסחאות – "בעומר" או "לעומר".

מישהו כתב על כך במכתב לרבי כדלהלן :

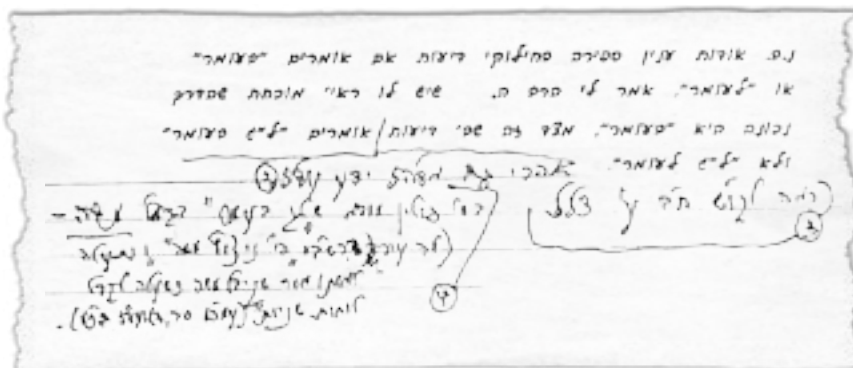
"נ.ב. אודות ענין ספירה החילוקי דעות אם אומרים "בעומר" או "לעומר" אמר לי הרב ה. שיש לו ראי' מוכחת שהדרך הנכונה היא "בעומר" מצד שב' דיעות אומרים "ל"ג בעומר" ולא "ל"ג לעומר".

ועל כך ענה הרבי:

(2) הרי גם אדה"ז ידע עד"ז.

(3) ראה לקו"ש ח"ב ע' 553.

(4) בס' פולין מובא ש"ל"ג בעומר" בגימט' משה –
(להעיר דרשב"י "הי' ניצוץ משה" ונתעלה
לאותו אור שקיבל משה כשעלה
לקבל לוחות שניות" (עמה"מ [=עמק המלך] סב, ד) ועד"ז בכ"מ).

§ מרפסת חדרו של הרבי תוניח

לפנינו מענה של הרבי על שאלה של הגאון החסיד הרב זלמן שמעון דווארקין ז"ל שהיה ראב"ד קהילת ליובאוויטש בקראון הייטס אודות מנגנון בקביעת מזוזה (לעצם הענין, ראה גם בספר המנהגים ואולי המענה שלפנינו הוא המקור למה שנאמר שם בנידון זה).

זזה לשון מכתבו של הרב דווארקין ז"ל:

ב"ה ח"י אלול

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

זה לא כבר קבלתי שאלה מכפר חב"ד ע"ד קביעת מזוזה בפתחים הפנימים שבחדרים שאין להם רק פתח אחד וההיכר ציר הוא לצד היציאה מהחדר, שלכא' הלא א"א לצאת מהחדר טרם שיכנס מתחילה, והשבתי להם בזה העיקר הוא ההיכר ציר (לבד בהפתחים הראשונים שבבית שנכנסים מהחוץ שהקביעות הוא לימין הכניסה).

הוראתי הי' על סמך שנשאר בזכרוני מימי ילדותי שהייתי נער קטן לפני בר-מצוה איך פלעג זיך וואלגערין (נהגתי 'להסתובב') בהחדרים החיצונים שבבית כ"ק אדמו"ר נבג"מ (הרש"ב) זוכר אני שהי' שם חדר אחד שקביעות המזוזה הי' שם שלא כהרגיל, והרבה אורחים רבנים תמהו ע"ז והשיב להם שיש לו בקבלה מכ"ק אדמו"ר מוהר"ש נבג"מ שלעולם צריכים לקבוע המזוזה לימין ההיכר ציר אפי' שאין להחדר רק פתח א' וההיכר ציר הוא לצד היציאה (כי אם יש להחדר ב' פתחים אז גם המחבר ס"ל כן) ושלוהו הלא מוכרחים לכנוס תחילה, השיב יכולים לסמוך סולם, ע"כ בזכרוני ששמעתי אז אבל אחר שנתקתי להם הי' לבי נוקפי אפשר בריבוי הזמן שכחתי וטעיתי, ובאם השמועה אמת, לפי"ז חדר בפתח א' שההיכר ציר הוא מצד היציאה, אבל אין שם חלון כלל צריכים לקבוע לימין הכניסה. ובקשתי מכ"ק אדמו"ר שליט"א להודיעני בזה פשר דבר.

§ כיצד מסדרים שמות

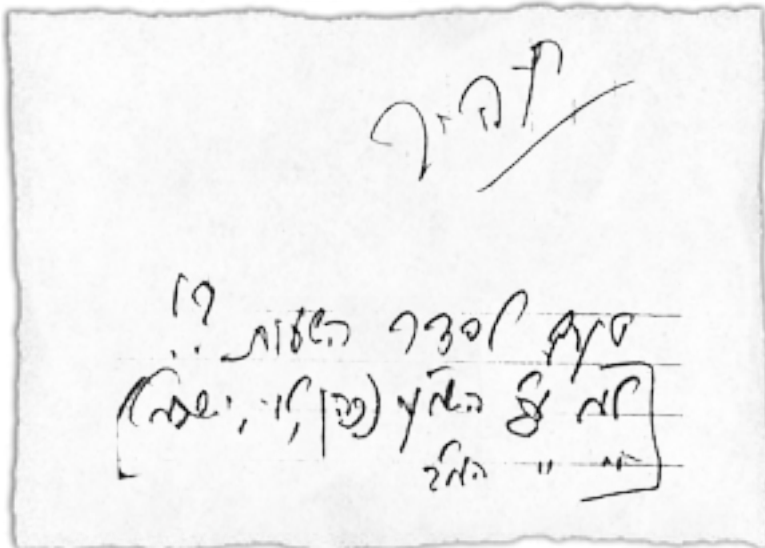
"קול קורא" של רבנים בנושא מסוים הובא לפני הרבי, וביחס לסדר החתימות של הרבנים החתומים על הקריאה, שלא היה לפי כהן, לוי ישראל וגם לא לפי האל"ף-בית, כתב הרבי:

מהיר

טעם לסדר השמות!?

[לא ע"פ השו"ע (כהן, לוי, ישראל)]

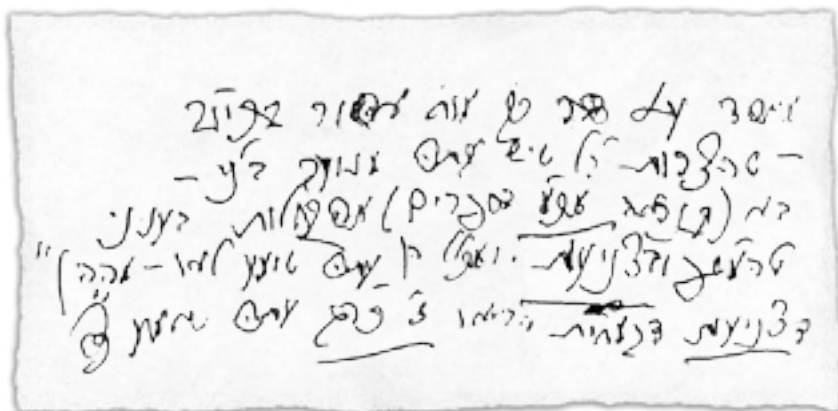
" " הא"ב

§ הצניעות דקמחית

מענה הרבי אודות חומרת וחשיבות הצניעות :

מיוסד על דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בכיו"ב
– שהצרות ר"ל שיש עתה מנוער בני" – בא (כנראה בכ"מ בספרים) מהקולות בעניני
טהמש"פ ובצניעות. ומכלל הן אתה שומע לאו – מה"הן"
דצניעות דקמחית הביאו ז' כה"ג אתה שומע כו'.

ויסד על דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בכיו"ב
– שהצרות ר"ל שיש עתה מנוער בני" – בא (כנראה בכ"מ בספרים) מהקולות בעניני
טהמש"פ ובצניעות. ומכלל הן אתה שומע לאו – מה"הן"
דצניעות דקמחית הביאו ז' כה"ג אתה שומע כו'.

§ תפלה בנוסח אנשי כנסת הגדולה

מענה הרבי אודות הצעה לחדש תפלה מסויימת:

נת' ות"ח [=נתקבל ותשואת חן] – מובן שכאו"א יכול להתפלל להשם כפי רגש הלב שלו (בכל לבבך – לב שלך), ובמילא – באותיות ולשון שלו,

אבל מובן שלכל לראש – צ"ל התפלות בנוסח אנשי כנה"ג [=כנסת הגדולה] ורז"ל – שידעו גם פנימיות הלב דבני"י [=דבני ישראל] (שלאו אצל

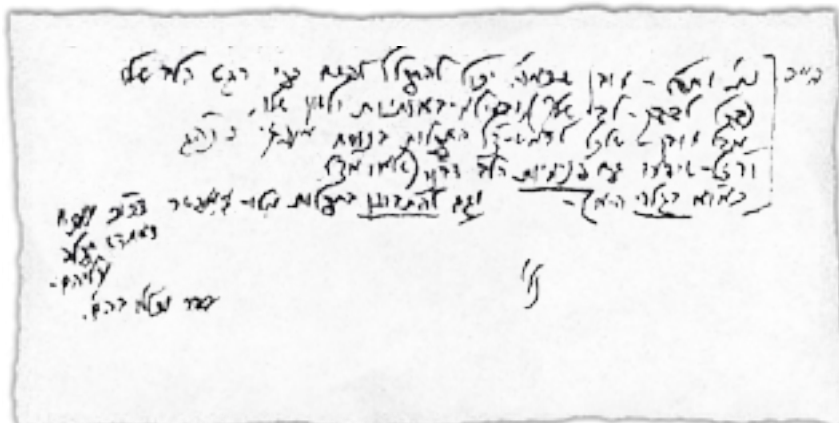
כאו"א בגלוי היא) – וגם להתבונן בתפילות אלו - דאפשר דכו"כ [=דכמה וכמה]

ענינים

דמחדש תפלה

עליהם – כבר נכללו בהם.

נל [קח].

§ תיקון למי ששכח להניח תפילין דר"ת

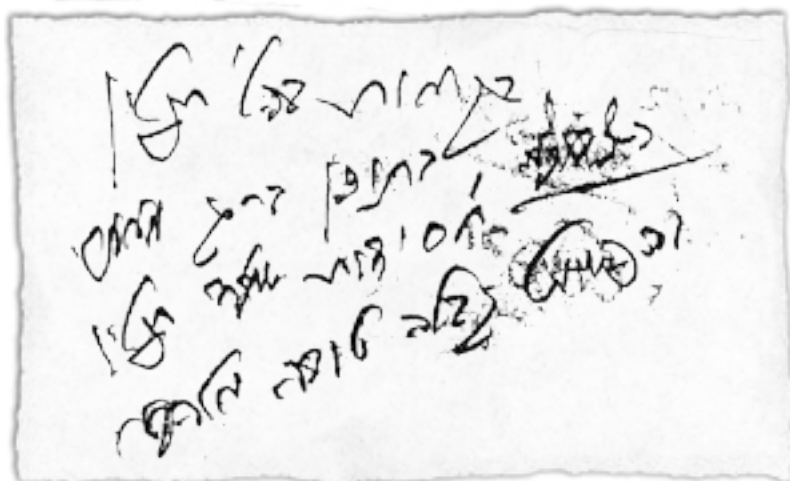
את המענה הבא כתב הרבי בתשובה לבקשת 'תיקון' לא' שכח להניח תפילין דרבנו תם:

בקיאות בהל' תפילין

הצריכות, בתוכן ב - ג מאמרי

חסידות שע"ד [=שעל דבר] תפילין

וכפשוט קבלה טובה אלהבא [=על להבא].

§ חומרת ההליכה לערכאות

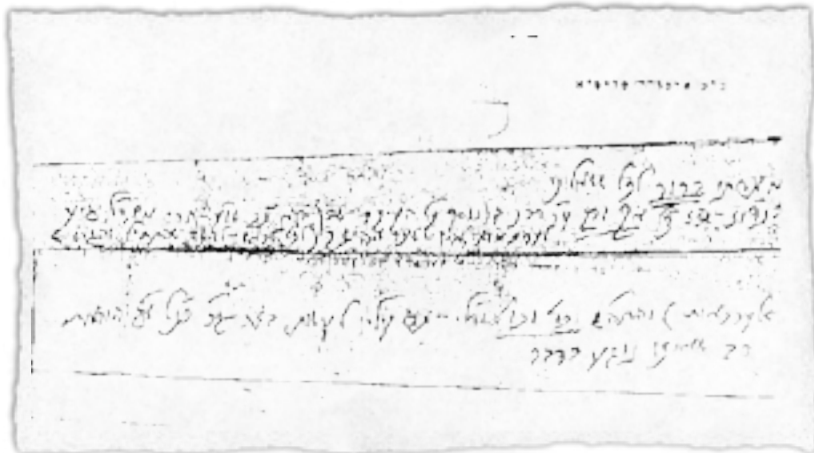
את המענה הבא כתב הרבי ביחס להליכה לערכאות:

מהיר

ח [=חשאי]

אמרתי ברור לכל ששאלוני

בנדו"ז - שכ"ז צ"ל⁽¹⁾ אך ורק ע"י רבנים (נוסף על העיקר שכן הוא ע"פ שו"ע⁽²⁾) - הרי
 אם ר"ל⁽³⁾ יגיע לערכאות, אין לשער ההיזק (לכל לראש - להצד שהתחיל והגיש
 לערכאות) והחה"ג⁽⁴⁾ וכו' וכו' וד"ל. - מה עליו לעשות בזה - ג"כ כנ"ל ע"פ⁽⁵⁾ הוראות
 רב שאינו נוגע בדבר.

- (1) = בנידון זה שכל זה צריך להיות.
- (2) = על פי שולחן-ערוך.
- (3) = רחמנא ליצולן.
- (4) = והחלול השם גדול.
- (5) = גם כן כנזכר לעיל על-פי.

§ כיוון הצדדים לא בצורת שתי וערב

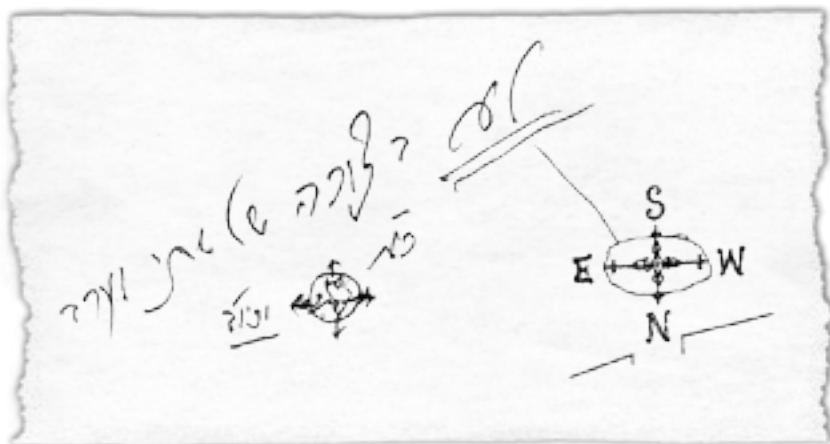
בשרטוט תכנית לבנין שהוגשה לרבי הופיע ציור עם ארבע הרוחות מזרח מערב צפון ודרום (כנהוג בשרטוטים) והציור היה בדוגמת שתי וערב. הרבי העיר על כך :

לא בצורה של שתי וערב

כ"א [=כי אם]

וכי"ב.

(כלומר שיש לסמן את ארבעת הרוחות ע"י עיגול שממנו יוצאים ארבעה חיצים או בצורה דומה)

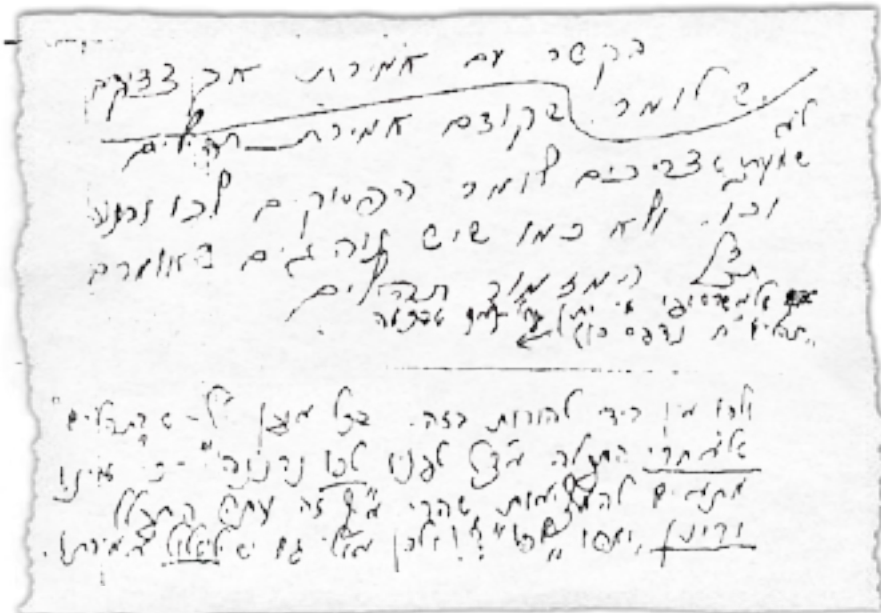
§ לכו נרננה לפני אמירת תהלים היומי

בתשובה למכתב של משיהו, לאחר שהרבי עורר על אמירת הפסוק "אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך" בסיום התפילה, שיש לעורר גם "שצריכים לומר הפסוקים לכו נרננה וכו' לפני אמירת תהלים שבסיום התפילה ולא כמו שיש נוהגים שאומרים תיכף המזמור תהלים" – כתב הרבי על המילים "שצריכים לומר הפסוקים":

לא שמעתי

ולא שבסופו מי יתן גו' – (אף שבכמה "תהלים"ס נדפס כן)

ולכן אין בידי להורות בזה. בכל אופן, י"ל שב"תהלים" שלאחרי התפילה אצ"ל לפניו "לכו נרננה" – כי אינו מתאים להמציאות שהרי אך זה עתה התפלל ורינן, ומהו "לכו"?! ולכן אולי גם יש לשלול אמירתו.

§ לבושים הנצרכים ולימוד בספרי נצרות

מענה לשאלות של מישהו: א) מה הם הלבושים המיוחדים הנצרכים?
ב) אודות לימוד בספרי נצרות, הואיל הרבי לענות:

2) מבואר בדא"ח שלבושים

זהו תומ"צ (תניא

ספ"ה ובכ"מ).

ומיוחדים – שמבדילים ומפסיקים בינו

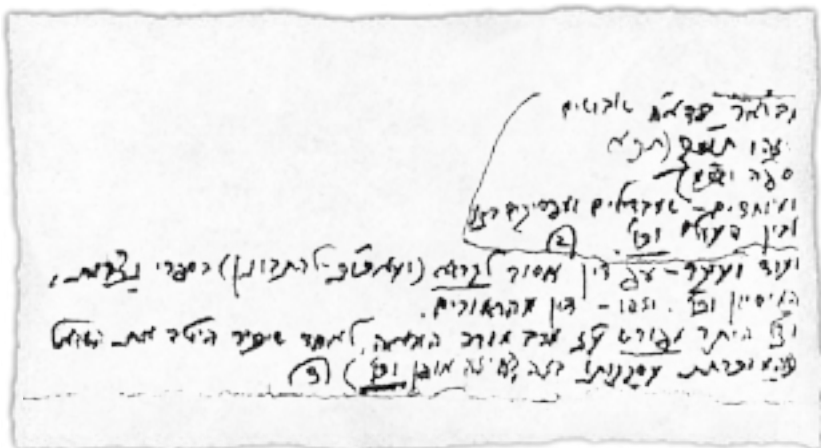
לבין העולם וכו'.

3) ועוד ועיקר – ע"פ דין אסור לקרוא (ועאכו"כ – להתבונן) בספרי נצרות, המסיון

וכו'. וזהו – דין מהחמורים.

וצ"ל היתר מפורש ע"ז מרב מורה הוראה לאחר שיכיר היטב את השואל (והמוכרחת

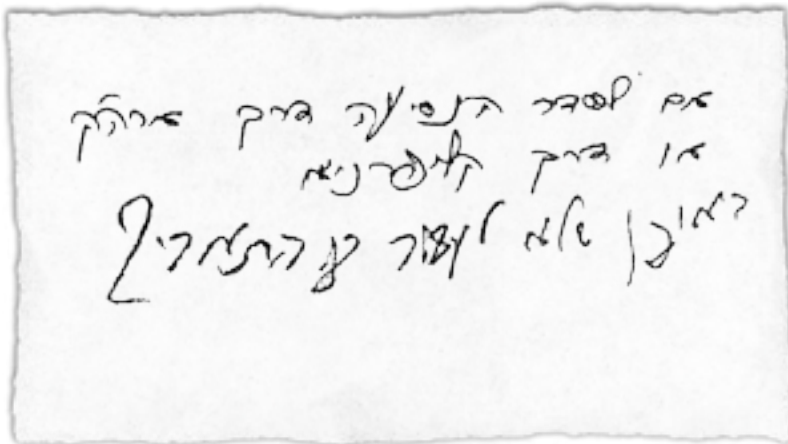
עסקנתו בזה, באיזה אופן וכו').

§ לא לעבור קו התאריך

במענה לשאלת כמה אברכים שנסעו מניו יורק לאוסטרליה – לא בימי ספירת העומר –
האם לנסוע דרך ארץ ישראל או דרך קליפורניה, ענה הרבי:

באופן שלא לעבור קו התאריך

§ לא להונות דעת הבריות

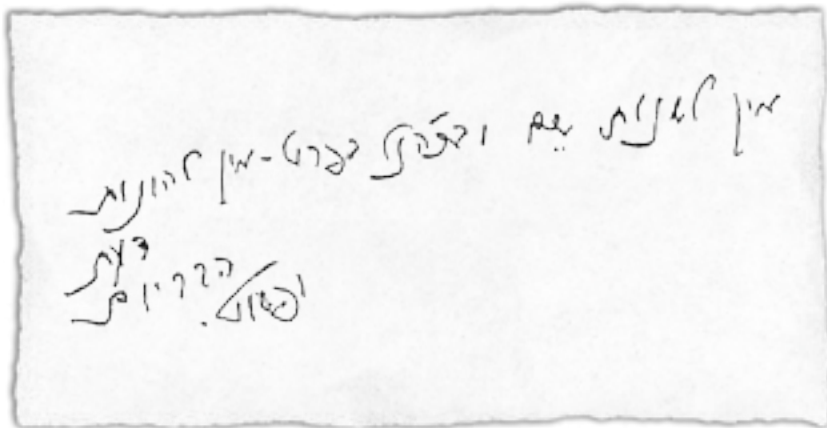
במענה לשאלה - האם ניתן לשנות ולהוסיף בשם של מוסד קיים, הנושא את שם ליובאוויטש, ולהוסיף לו שם אחר כדי לקרב אנשים ותלמידים נוספים, ענה הרבי: מענה הרבי ובו הוראות בנושא ביקור בארה"ק:

אין לשנות שם ובכהנ"ל בפרט - אין להונות

דעת

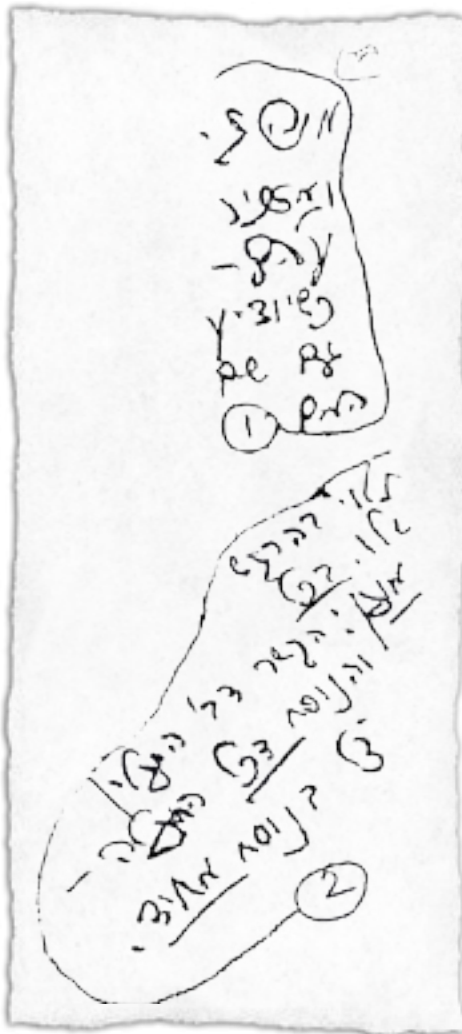
הבריות

ופשוט.

§ הקשר של התפילין והנוסח של התפלה - אחיד

מענה לאחד שביקש ברכה ליום הולדתו וכתב גם כי קשר של התפילין שלו הוא בנוסח אשכנז וברצונו להתחיל להניח תפילין דר"ת בקשר נוסח חב"ד, כתב הרבי:

(1) מנהגי [=כלומר, לנהוג

במנהגי יום הולדת]

ואזכיר

עה"צ -

כשיודיע

גם שם

האם.

(2) תלוי בהרגש

שלו, בכל

אופן: הקשר דב' התפילין והנוסח

דכל התפלה -

צ"ל [=צריך להיות] בנוסח אחיד.

§ שינוי שמות לועזיים

רשימה של שמות לועזיים שהרבי בחר עבורם, שמות בלה"ק:

ללוּיז - לאה

ג'אק - יעקב

רישאר - שמרי'

ארלעט - אריאלה

ג'ולי - יהודית

נדין - דינה

§ בפרסומים עמדה אחידה של כל הרבנים

מענה לשאלה האם לקבל מינוי של אחראי על פרסומים אורתודוכסיים באחד מערי השדדה בארצות הברית, כתב הרבי:

בכהנ"ל צ"ל [=בכל הנזכר לעיל צריכה להיות] עמדה

אחידה דכל הרבנים

יר"ש [=ירא שמים] – ולכן ישאל ויעשה

כהנהלת אדוה"ר [=אגודת הרבנים] (או

דאיגוד הרבנים)

בכהנ"ל צ"ל
אחידה דכל הרבנים
 יר"ש – ולכן ישאל ויעשה
 כהנהלת אדוה"ר (או
 דאיגוד הרבנים)

§ עדשות-מגע בשבת ובחול

א' כתבה לרבי את השאלה הבאה:

"לפני שהתחנתי הפסקתי להשתמש בהם כי שמעתי שהרבי שליט"א לא מסכים לזה. אם כי אני לא אוהבת משקפיים התרגלתי להשתמש בהם יותר ויותר. אמנם בשמחות ושבתות הנני לא משתמשת בהם וקשה לי לראות טוב, ולכן אני מבקשת מכ"ק אדמו"ר שליט"א אם אוכל להשתמש ב'עדשות' רק לפעמים לשבתות ושמחות ובאמצע השבוע להשתמש במשקפיים".

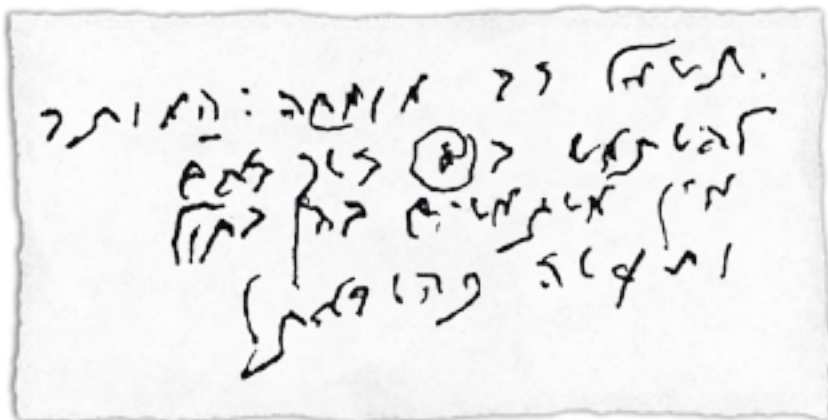
הרבי סימן כוכבית ליד המילים (באנגלית) 'עדשות מגע' וענה:

תשאל רב מומחה: המותר

להשתמש ב * [=עדשות מגע] בש"ק [בשבת קודש] באם

אין משתמשים בהן בחול

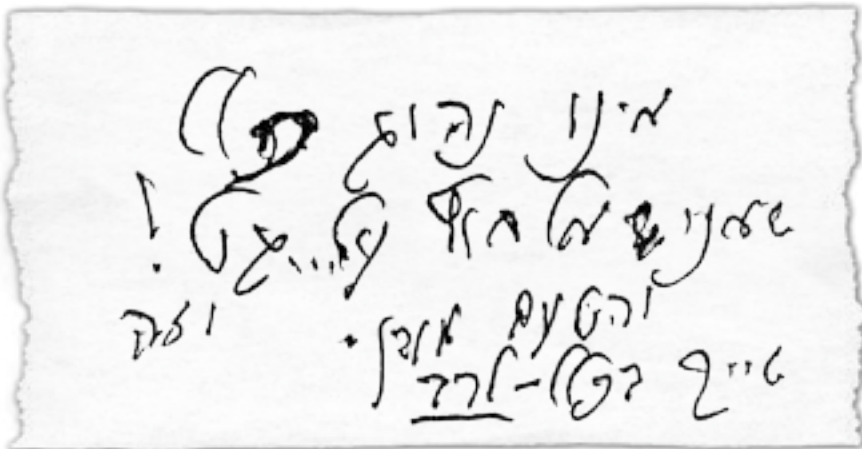
ותעשה כהוראתו.

§ לחץ על גט

מענה הרבי, המתאים לדעתו הק' הידועה להשתדל תמיד לסייע בשלום בית, וכאשר מישהו ביקש מהרבי לסייע בענין גט, ענה הרבי:

אינו נוהג כלל
שאני אלחוץ על .. גט!
והטעם מובן.
זה
שייך בכלל – לרב

§ ההזכרה על ברכה אחרונה

בהתוועדות כ"ף כסלו תשל"ז סיפר הרבי על הנהגת הרמ"א שבמוצאי פורים היה הולך מבית לבית בקראקא עירו ומזכיר לברך ברכת המזון לאחר סעודת פורים, מחשש שמא בעקבות שמחת פורים "עד דלא ידע" ישכחו לברך, והרבי הוסיף כי זה המקור להנהגה שלו להזכיר בסיום כל התוועדות על אמירת ברכה אחרונה. (לכללות הענין יש להעיר מההקדמה לספר לב העברי הערה א, הוראת מחבר ספר 'שאלת שלום' בנוגע לברכה אחרונה?).

אחד הרבנים שאל על כך את הרבי והעיר כי אולי אין ללמוד מהנהגת הרמ"א ביחס לברכת הנהנין, כי אז היה חשש גם שמא ישכחו קריאת שמע שהיא מן התורה, הרבי ענה לו על כך: (ה' אדר תשל"ז):

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"מ עוסק
בצ"צ כו' מו"ה

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחודש דבריא ותקיף מזלי' דבנ"י,
ומרבין בשמחה.

הפ"נ שבמכתב יקראו בעת רצון על הציון הק'.

כבוד ובכרחה [חתימה]

נ.ב.

להערה – בנוגע להכרזת הרמ"א – ד"אין ק"ו [=קל וחומר] לברכת הנהנין, כי אז הי' חשש גם לק"ש [=לקריאת שמע] שהיא מה"ת [=מן התורה]."

(1) לשאלות פ' יתרו ס"ק סד.

(2) הובא בלקוטי שיחות חכ"ד ע' 381; תורת מנחם התוועדיות תשי"ב ח"ד עמ" 17, 144; שיחות קודש תשל"ז ח"א כ' כסלו סנה"ה, יו"ד שבט סמ"ז, ל"ג בעומר סכ"ד ועוד.

ז"ל [=זה לשון] ההכרזה ב"לב העברי": צו מעריב בזמנו - ונוסף על שי"ל שמדויק "מעריב" - כיון שבק"ש אפ"ל בק"ש דר"י [=דבקריות שמע אפשר לומר דבקריות שמע דרבי יהודה] הנשיא (ברכות יג, ב וראה ג"כ נו"כ שועאו"ח רס"ז [= גם כן נושאי-כלי שולחן ערוך אורח חיים ריש סימן מז]) ובאמצע הסעודה, הרי הדייק "בזמנו" (גם) בק"ש הוא מדרבנן - [ובתפלה ניתוסף ג"ו [=גם זה] דרשות הוא כו', כמש"כ במכ' הקודם],

ובפרט באונס שכרות (דהרי בפורים עסקינן). והא דא"צ [=דאין צריך] אזהרה על כללות הענין דק"ש ותפלה בנדוד [=בנדון דידן] - י"ל בפשטות, דהרי רוב הסעודה צ"ל [=צריכה להיות] ביום (רמ"א סתרצ"ה ס"ב) - ויכול לקרותן עד [עה"ש [=עלות השחר] תפלה, וי"א דגם תפלה - עד] הנה"ח [=הנץ החמה] (א"ח שם סו"ס רל"ה). (פיה"מ [=פירוש המשניות (להרמב"ם)] ברכות רפ"ד (אבל ראה העתקת קאפח שם) ערה"ש [=ערוך השולחן] שם - ואולי מקורו מזה דהרמ"א לא מחלק בין תפלה לק"ש. ודלא כמשנ"ב [=כמשנה ברורה] שם) - ואין מקום (בזמן ארוך כ"כ [=ככל כד]) לחשוש.

§ הקמת מצבה - בהקדם

מענה הרבי אודות נוסח מצבה של אחד החסידים שנלב"ע בשנת תשמ"ג:
הרבי סימן V לאישור הנוסח והוסיף:

בכל אופן צ"ל [=צריך להיות]

בהסכמת

הח"ק [=החברא - קדישא] דבית

החיים שפ"נ [=שפה נטמן]

לאחרונה

מזכירים במצבה

גם שם האם וכיו"ב

להציג

גם

להם

שם

וק"ל.

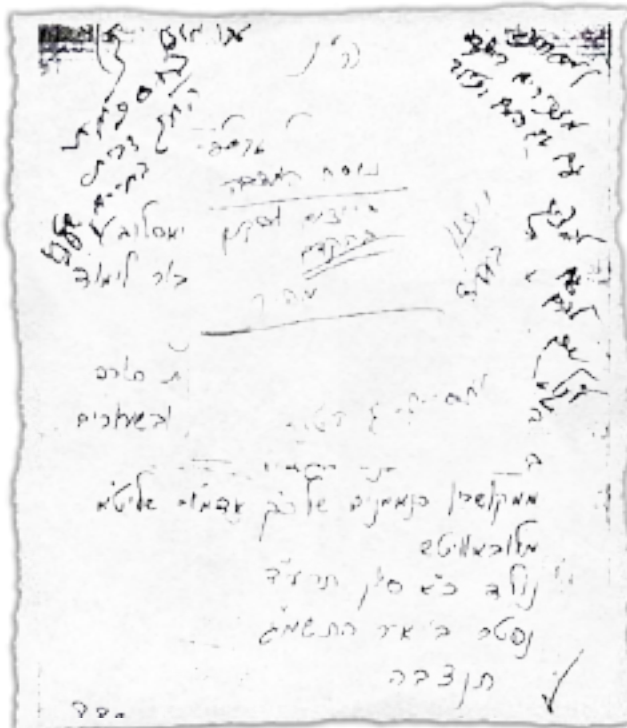
על הכתב בנוסח השאלה
"נוסח המצבה שרוצים להקים
בהקדם",

הדגיש הרבי את המילה
"בהקדם" בהדגשת כפולה.
והוסיף:

ונכון

במאד

ומסיימים בטוב.

§ מרדכי לא היה דוד אסתר

לפנינו מענה הרבי, כנראה אודות תוכניות לכינוס ילדים לקראת ימי הפורים:

כיון שבאים אהה"צ -

כדאי - שיתפללו מנחה (וגם

ההורים שיחיו)

-

מרדכי לא היה דוד

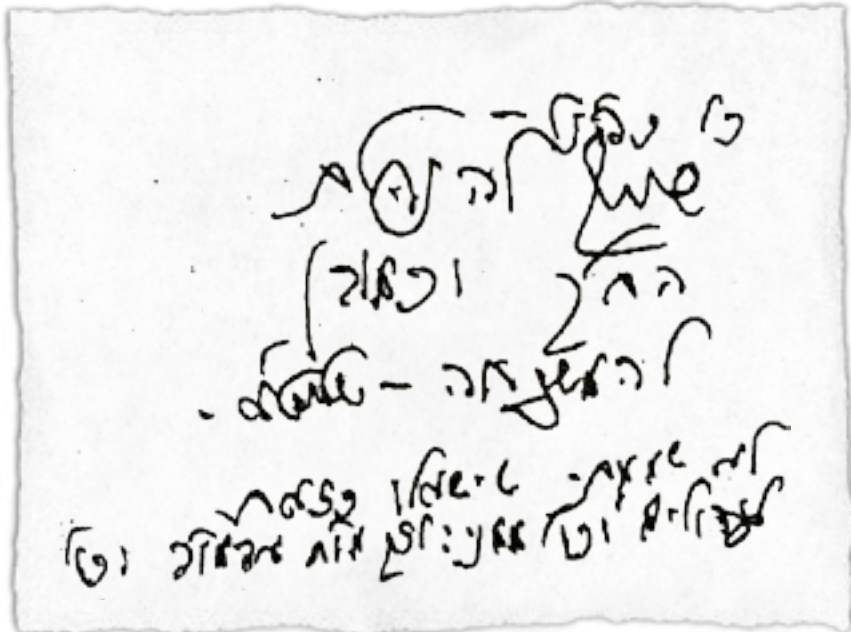
אסתר (אסתר ב, וא"ו)

כיון שבאים אהה"צ -
כדאי - שיתפללו מנחה (וגם
ההורים שיחיו)
מרדכי לא היה דוד
אסתר (אסתר ב, וא"ו)

§ נוסח המצבה שייך לחברא קדישא

במענה לשאלה אודות נוסח מציבה ענה הרבי:

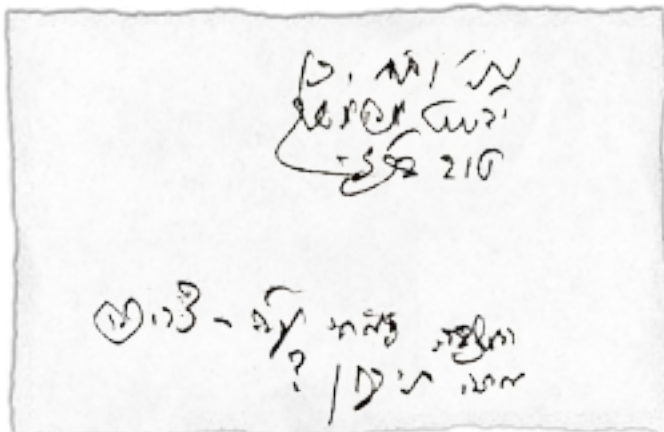
כל כהנ"ל –
שייך להנהלת
הח"ק [=החברא-קדישה] וכמובן
להמשפחה – שליט"א.
לא שמעתי שישאלו כזאת
לגדולים וכו' ממני: לכ"ק מז"ח אדמו"ר וכו'.

§ מצבת אח הרבי צריכה תיקון?

מענה הרבי אודות דו"ח על ביקור בצפת ובו גם שאלה אודות המצבה של אחי הרבי, הרב ישראל ארי' לייב ע"ה :

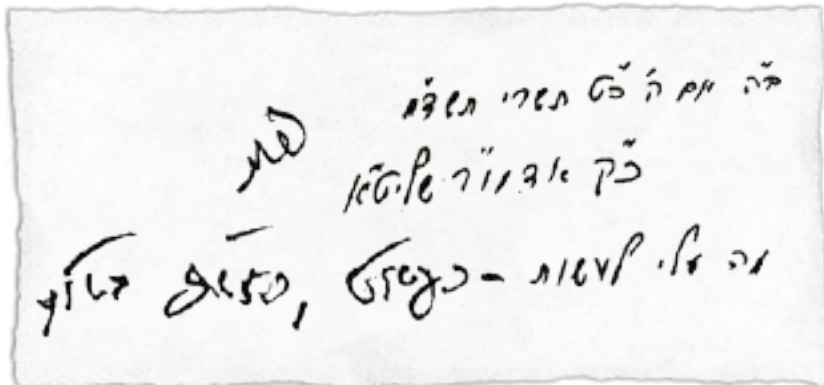
נת[קבל] ות"ח [=ותשוואת חן] כן
 יבש"ט [=יבשר טוב] מהמשך
 טוב בכ"ז [=בכל זה].
 המצבה דאחי ע"ה – צריכה
 איזה תיקון?

§ מה לעשות?

במענה לשאלה (מיום ה' כ"ט תשרי תשד"מ) "מה עלי לעשות..." כתב הרבי:

כפשוט, כמש"כ בשו"ע [=כמו שכתוב בשולחן ערוך].

דין אם ה' כ"ט תשרי תש"ד
כך אבדו ר' ש"ס
גם לא. אצט"ק - כצ"ק, פ"ק, ג"ק

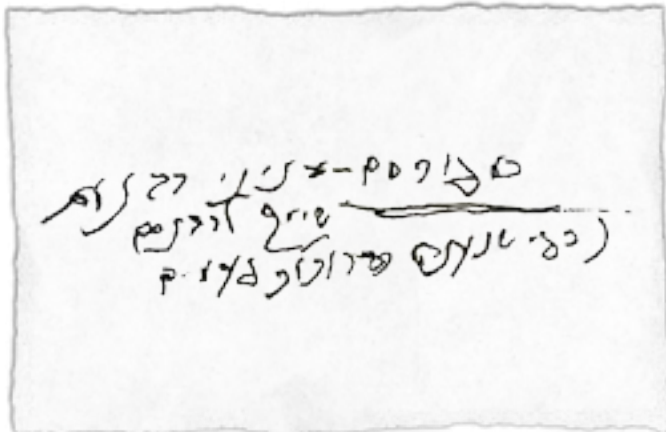
§ עניני רבנות שייך לרבנים

מענה הרבי לענייני רבנות :

כמפורסם – עניני רבנות

שייך לרבנים

כפי שנענה כבר כו"כ פעמים

§ כל פעולה בנושא נחוצה מאד

מהיר

פשוט שכל פעולה בנוגע לצניעות נחוצה היא במאוד, ובכל הדרכים שאפשר. כולל ג"כ פני' (חשאית - למחדשי המאדע) ולבתי מסחר דלבושי נשים. ובפרט שיש מתאוננות שקשה להשיג בחנויות לבושים צנועים. וכדאי להדגיש - באופן המתאים - שמבזה א"ע נערה ואישה ה"מכריזה" שאין לה שום מעלה מעצמה שישומו לב אלי' ויעריכו אותה - כ"א רק הנהגה היפך הצניעות.

/ וא היר /

בשט סף נערה קנען (צניעות) נמוכה היא האם. וכן
הרה פים אפסר. (לא) עפ פל (חשאית) אחרשי הלארץ) ולתן
אמר פלגושי נשים. וקרה יש אתמול גתה שגיה אהיש' דאנציה ←

אדושים צנועים. ובתי הרעים - לאן האתמים - שפדסה אל
נערה ולשה האפדינה" שאן זה אום אעלה ועציה
שישומו אל אלי' יעריכו אותה - לא ר (היר) הצניעות.
(היר)

§ שלא עשני אשה

על מנהגנו בנוסח אמירת ברכות השחר ע"י נשים, באה פעם שאלה לפני הרבי האם נשים מברכות "שלא עשני אשה" (מאחר שבסידור אדמו"ר הזקן לא הובאה ברכת "שעשני כרצונו"). וכך ענה הרבי :

פשוט שאין אשה

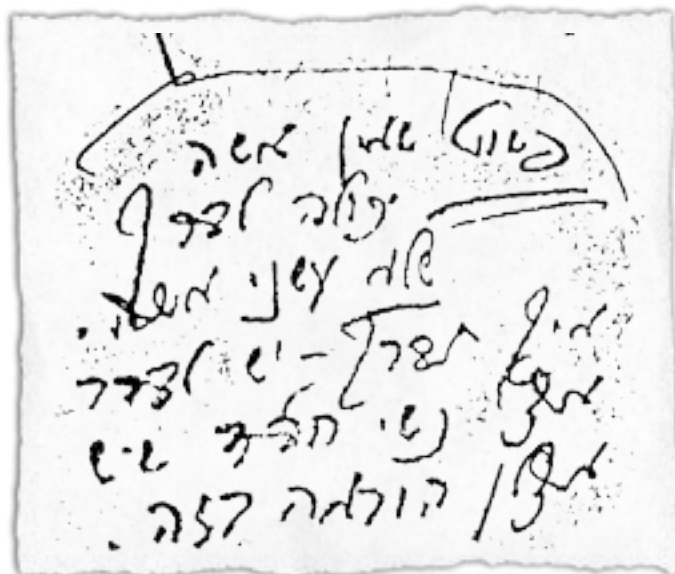
יכולה לברך

שלא עשני אשה

איך תברך – יש לברר

אצל נשי חב"ד שיש

אצלן הוראה בזה.

§ ההליכה לקברי אבות אחרי שנים

המענה שלפנינו (שנכתב על גבי פתק השאלה) מתייחס לשאלה הבאה:
 "כבר עברו עשר שנים וחדשים אחרים מאז שאמי לא הלכה לקבר אמה ע"ה אשר ב... אחת
 הסיבות לזה היה חלישות בריאותה, עכשיו היא רוצה ללכת ומצטערת מאד אם לא תוכל
 ללכת...".

הרבי סימן חץ ליד המילים אמה ע"ה וכתב (המילים מוקפות בעיגול):

שמה ושם אבי'

את המילים "ומצטערת מאד אם לא תוכל ללכת" הרבי הדגיש בקו ועל ידן כתב:

עפ"ז תוכל ללכת*

בער"ח ולאחרי טבילה במקוה באותו יום,

אלא שתוסיף

מקודם לזה בעניני כבוד הנפטרת ע"ה]

תיקון המצבה באם צורך בזה. העיקר: דינגען [=לשכור]

באיזה

מוסד (כולל חב"ד וכיו"ב) שישמרו היאצ"ט שלה

וכו'. ביום הליכתה - תפריש לצדקה לפני

ההליכה ולאחרי'.

(* ע"פ דרכי חיים ושלום ס' תתריב (ושם הביא ג"כ

משו"ת שם משמעון ס"ד). שו"ת יוסף דעת סי' שנה

(והביא ראייה מכלב סוטה לד, ב).

בין המילים "ע"פ" ו"שו"ת שם משמעון" סימן הרבי חץ. כנראה להורות שההוראה מבוססת
 על הנאמר שם.

חשבוני רשמי מקור

על פי תוספת חזקת *
בעצת ואמרי טקוה לצעה לאותו יוקי

אקובק אנה בעניני פקודי הולכה כח עהר
תיליון הצעה - דאק צוקר דנה. והוציער: צינע

אוסף (כו) חכר ופיוזל שיטתו הילכט ליה
אפוז. קיוק הליפתם - יעניש אציה רבני
ההליפה ואמרי.

* צרכי תייס וטקוס סי' תרביד (וער הקיה אפ
אזות רשמי אעלון סדר). שות יוסף דעת סי' שנה
(והקיה לחי' אפ) - סוטה אצוקי

לע"נ

סב הכלה הרה"ח ר' מסעוד בר' שלמה ע"ה
בן שושן

שליח ומנהל בית חב"ד בעיר ארלי
למעלה מארבעים שנה

נפטר כ' סיון ה'תשע"ז
ומ"כ בהר הזיתים

ת.נ.צ.ב.ה